

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

ŠENTILJ V SLOVENSKIH GORICAH

OSNUTEK

2024–2033

Štev.: 12-08/24

VSEBINA:

1	Splošni opis gozdnogospodarske enote	13
1.1	Opis naravnih razmer	13
1.1.1	Lega	13
1.1.2	Relief	16
1.1.3	Podnebne značilnosti	16
1.1.4	Hidrološke razmere	17
1.1.5	Matična podlaga in tla	17
1.1.6	Krajinski tipi, gozdnatost	17
1.1.7	Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	19
1.1.8	Živalski svet	22
1.2	Površina in lastništvo gozdov	30
1.3	Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	31
1.4	Družbeno gospodarske razmere	33
1.5	Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom	33
1.5.1	Lovstvo	33
1.5.2	Kmetijstvo	34
1.5.3	Poselitev	35
1.5.4	Infrastruktura	35
1.5.5	Druge aktivnosti v prostoru	35
1.5.6	Ostale gospodarske dejavnosti	35
1.6	Požarno ogroženi gozdovi	36
1.7	Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	36
1.8	Organiziranost javne gozdarske službe	37
2	Prikaz funkcij gozdov	38
2.1	Ekološke funkcije	39
2.2	Socialne funkcije	46
2.3	Proizvodne funkcije	50
3	Opis stanja gozdov	51
3.1	Gospodarske kategorije gozdov	51
3.2	Lesna zaloga	52
3.3	Prirastek	54
3.4	Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	55
3.5	Tipi sestojev	56
3.6	Ohranjenost gozdov	56
3.7	Kakovost drevja	57
3.8	Poškodovanost drevja	57
3.9	Objedenost gozdnega mladja	57
3.10	Odmrlo drevje	58
4	Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	60
4.1	Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti	60
4.2	Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju	60
4.2.1	Posek	60
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	64
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic	64
4.2.4	Opravljenata dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	65
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014 - 2023	65
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2024 - 2023	65
5	Oris zakonitosti razvoja gozdov	68
5.1	Razvoj gozdnih fondov	68
5.1.1	Površina	68
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek in možni posek	68

5.2	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	70
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	70
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	71
6	Cilji, usmeritve in ukrepi	72
6.1	Splošni cilji	72
6.2	Usmeritve	73
6.2.1	Splošne usmeritve	73
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	76
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	105
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	105
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	106
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	107
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	107
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	110
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	113
6.2.10	Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna	114
6.3	Ukrepi	114
6.3.1	Možni posek	114
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	115
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali	116
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	117
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	117
7	Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij	119
8	Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote	120
9	Rastiščnogojitveni razredi	123
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov	123
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	124
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012	124
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012	131
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412	138
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012	145
10	Literatura	147
11	Načrt so izdelali	150
12	Priloge	151
12.1	Preglednice v prilogah	151
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	151
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	154
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	165
12.2	Seznam tarif po odsekih	167
12.3	Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih	173
12.4	Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE	174
12.5	Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje	175
13	Prostorski del načrta	176
13.1	Stanje in razvoj gozdnih površin	176
13.2	Večfunkcionalna območja	176
13.3	Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	177
13.4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	177
13.5	Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja	178

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti	178
13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali	178
13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	178
13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	179
13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda	180
13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	181
13.9.1 Cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila	181
13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest	181
13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak	181

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	13
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	18
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	19
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	20
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi	22
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	23
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	30
Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)	30
Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	30
Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	30
Preglednica 11/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	31
Preglednica 12/D-C: Odprtost gozdov s cestami	31
Preglednica 13: Pregled gozdnih cest v gozdnogospodarski enoti	32
Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč	33
Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SiStat ..., 2024)	35
Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po občinah, katastrskih občinah in odsekih	36
Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	39
Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	40
Preglednica 19/N-SPA : Natura SPA (POV) in SAC (POO) območje	42
Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	43
Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE	43
Preglednica 22: Seznam zavarovanih območij	47
Preglednica 23: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu	48
Preglednica 24: Pregled jam v gozdu ali ob njegovem robu	48
Preglednica 25: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot	49
Preglednica 26: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru	49
Preglednica 27/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	51
Preglednica 28/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	51
Preglednica 29/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	52
Preglednica 30/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	53
Preglednica 31/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	54

Preglednica 32/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	54
Preglednica 33/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....	54
Preglednica 34/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	55
Preglednica 35/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	55
Preglednica 36/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev.....	55
Preglednica 37/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	56
Preglednica 38/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	56
Preglednica 39/K: Kakovost drevja	57
Preglednica 40/PSD: Poškodovanost drevja	57
Preglednica 41/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupaj.....	58
Preglednica 42/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	58
Preglednica 43/OD: Odmrlo drevje	59
Preglednica 44/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju.....	60
Preglednica 45: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco.....	61
Preglednica 46: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP	61
Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	61
Preglednica 48/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	62
Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	62
Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	63
Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih	63
Preglednica 52/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	64
Preglednica 53: Pregled dinamike gradenj gozdih vlak.....	64
Preglednica 54: Pregled gradenj gozdih vlak po oddelkih.....	65
Preglednica 55/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2014 do 2023 po namenu	65
Preglednica 56: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	65
Preglednica 57: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	66
Preglednica 58: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo.....	66
Preglednica 59: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE	68
Preglednica 60: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 20014–2023	68
Preglednica 61/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2003 do 2023.....	68
Preglednica 62/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2003 do 2023	69
Preglednica 63/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)......	69
Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	69
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem.....	70
Preglednica 66: Varstveni režimi za zavarovana območja	89
Preglednica 67: Varstveni režimi za naravne vrednote	97
Preglednica 68: Varstveni režim za jame.....	98
Preglednica 69: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru	101
Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	114
Preglednica 71: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih	115
Preglednica 72/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	116
Preglednica 73: Število sadik po lastniških kategorijah	116
Preglednica 74/EP1: Prikaz prihodka od lesa	120
Preglednica 75/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti.....	121
Preglednica 76/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	121
Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove	121
Preglednica 78/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR	123
Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del.....	124
Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	124
Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	125

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	125
Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	126
Preglednica 84/K: Kakovost drevja	126
Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	126
Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024	127
Preglednica 87/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024	127
Preglednica 88/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	127
Preglednica 89/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	129
Preglednica 90/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	129
Preglednica 91/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	130
Preglednica 92/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	131
Preglednica 93/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	131
Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	132
Preglednica 95/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	132
Preglednica 96/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	133
Preglednica 97/K: Kakovost drevja	133
Preglednica 98/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	134
Preglednica 99/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024	134
Preglednica 100/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024	134
Preglednica 101/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	135
Preglednica 102/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	136
Preglednica 103/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	137
Preglednica 104/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	137
Preglednica 105/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	138
Preglednica 106/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	138
Preglednica 107/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	139
Preglednica 108/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	139
Preglednica 109/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	140
Preglednica 110/K: Kakovost drevja	140
Preglednica 111/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	141
Preglednica 112/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024	141
Preglednica 113/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024	141
Preglednica 114/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	142
Preglednica 115/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	144
Preglednica 116/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	144
Preglednica 117/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	144
Preglednica 118/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	145
Preglednica 119/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	145
Preglednica 120/D-LZ: Lesna zaloga in letni prirastek	145
Preglednica 121/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	146
Preglednica 122/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024	146
Preglednica 123: Stanje in razvoj gozdnih površin	176
Preglednica 124: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	176
Preglednica 125: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	177
Preglednica 126: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	177
Preglednica 127: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	178

Preglednica 128: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	178
Preglednica 129: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	179
Preglednica 130: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.	180
Preglednica 131: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	180

PREGLEDNICE V PRILOGAH:

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

GRAFIKONI:

Grafikon 1: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE.	53
Grafikon 2: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja.	63
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.	70
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE.	123
Grafikon 5: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	125
Grafikon 6: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	126
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.	128
Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	132
Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	133
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.	135
Grafikon 11: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	139
Grafikon 12: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	140
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.	142

KARTE:

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.	15
Karta 2: Krajinski tipi.	18
Karta 3: Pregledna karta lovišč.	34

SLIKE:

Slika 1: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 in napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor.	16
--	----

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	4.208,63	1.299,97	5.508,60
Delež (%)	76,4	23,6	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge		% na	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	5.099,02	33,4	351,0	384,5	0,65	7,02	7,67	18,3	19,5	19,4	97,3
GPN z načrtovanim posekom	401,42	50,1	334,5	384,6	0,73	6,81	7,54	15,0	15,9	15,8	80,6
GPN brez načrtovanega poseka	8,16	31,5	470,7	502,2	0,56	9,89	10,45				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	5.508,60	34,6	350,0	384,6	0,66	7,01	7,67	18,0	19,2	19,1	95,9
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.922,47	31,6	374,2	405,8	0,61	7,48	8,08	17,0	18,9	18,7	94,0
GPN z načrtovanim posekom	286,16	44,9	363,6	408,5	0,63	7,41	8,04	14,8	15,7	15,6	79,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	4.208,63	32,5	373,5	406,0	0,61	7,47	8,08	16,8	18,6	18,5	92,9
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.176,55	39,6	273,7	313,3	0,80	5,50	6,30	21,8	22,5	22,4	112,0
GPN z načrtovanim posekom	115,26	63,1	262,4	325,4	0,98	5,32	6,31	15,4	16,9	16,6	85,6
GPN brez načrtovanega poseka	8,16	31,5	470,7	502,2	0,56	9,89	10,45				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	1.299,97	41,7	273,9	315,6	0,81	5,51	6,32	20,9	21,8	21,7	108,0

Gozdnogospodarska enota Šentilj v Slovenskih goricah obsega gozdove zahodnega dela Slovenskih goric in skrajni vzhodni del kozjaškega pogorja; med reko Dravo in Muro.

Celotno območje gozdnogospodarske enote obsega 20.984,49 ha, od tega je 5.508,60 ha gozdov. Gozdnatost enote je 26,3 %. V zasebni lasti je 76,4 % gozdov, ostali gozdovi so državni. Povprečna zasebna gozdna posest meri 0,89 ha.

Zaradi boljše preglednosti so bili nekateri manjši odseki združeni oz. pridruženi večjim. Notranja delitev na oddelke se ni spremenila. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Gozdovi so bili uvrščeni v tri gospodarske kategorije. Največ (92,6 %) je večnamenskih gozdov. Med gozdove s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni (401,42 ha), so uvrščeni gozdovi na zavarovanih območjih ter na območjih naravnih vrednot. Gozdni rezervat Dobrenje sodi med gozdove s posebnim namenom v katerih ukrepi niso dovoljeni (8,16 ha).

Glavne drevesne vrste, ki gradijo sestoje so: bukev (59,5 %), graden (10,6 %), beli gaber (7,5 %), smreka (4,8 %), gorski javor (2,8 %), veliki jesen (2,4 %) in rdeči bor (2 %). Drevesni sestav gozdov je blizu naravnemu, močno spremenjenih in izmenjanih gozdov je samo 1,1 %. Opazno je postopno večanje deleža bukve ter upadanje deleža smreke, pravega kostanja in velikega jesena.

Povprečna lesna zaloga v gozdnogospodarski enoti je 384,6 m³/ha, letni prirastek je 7,67 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (91,0 %).

Skupni možni posek znaša 404.970 m³. Načrtovano je, da bi z redčenji posekali 37,6 % in s pomladitvenimi sečnjami 61,5 % od načrtovanega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Možni posek v gozdnogospodarski enoti znaša 95,5 % od prirastka in 19,1 % od lesne zaloge.

Predviden obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz. Različna dela nege mlajših razvojnih faz so načrtovana na 145,71 ha. Na 133,39 ha je načrtovana priprava sestojev za naravno obnovo. Umetno naj bi obnovili oz. spopolnili 17,29 ha sestojev v glavnem na rastiščih plemenitih listavcev, ki so se zaradi hitrega izpada velikega jesena zaplevelili.

Za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali nismo predvideli posebnih ukrepov.

Reliefne razmere omogočajo spravilo lesa s traktorji. Prevladujejo pravilne razdalje med 200 in 400 m. GGE je gosto preprejena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in služi sočasno tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest je 20,2 km, javnih cest pa 802,0 km. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 91,7 m/ha.

Območje Natura 2000 pokriva površino 644,86 ha, od tega 459,13 ha (8,3 %) gozdov. Podane usmeritve in ukrepi zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na celotnem območju Natura 2000, kot tudi širše v celotni GGE.

Po direktivi o pticah (SPA-PVO) sta izločeni dve območji: PVO Drava (koda SI5000011), ki pokriva površino 103,35 ha od tega 16,77 ha gozdov ter PVO Mura (koda SI500001), ki pokriva površino 249,54 ha, od tega 163,29 ha gozdov.

Po habitatni direktivi (SCI-POO) so izločena tri območja: POO Mura (koda SI3000215), ki pokriva površino 537,49ha od tega 440,89 ha gozdov; POO Drava, ki pokriva površino 75,56 ha od tega 10,64 ha gozdov; POO Slatinski potok, ki pokriva površino 3,61ha od tega 1,47 ha gozdov.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt GGE Šentilj v Slovenskih goricah za ureditveno obdobje 2024–2033 je že sedmi načrt v sistemu gozdnogospodarskega načrtovanja. Obravnava vse gozdove v GGE, ne glede na lastniško kategorijo. Prostorska ureditev območja GGE je ostala nespremenjena. Znotraj nespremenjenih oddelkov so bili nekateri manjši odseki združeni oz. pridruženi večjim. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Osnovne pravne podlage za izdelavo predmetnega GGN so:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/2007),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22),
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

Druge pravne podlage, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).

Druge strokovne usmeritve, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarsko enoto Šentilj v Slovenskih goricah, 2023,
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Šentilj v Slovenskih goricah (2019),
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture (2019);
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov (2020).

Gozdnogospodarski načrt je skladno z operativnim programom - Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Sklep vlade RS št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst.

V gozdnogospodarskem načrtu se v tekstu, preglednicah in grafikonih uporabljajo naslednje kratice ali okrajšave:

- CGP - celotni gozdni prostor,
- DOF - digitalni orto foto posnetek,
- DRSV - Direkcija RS za vode,
- Dr. tr. lst. - drugi trdi listavci,
- EPO - Ekološko pomembno območje,
- EU - Evropska skupnost,
- GGE - gozdnogospodarska enota,
- GGO - gozdnogospodarsko območje,

- GHT - gozdni habitatni tip,
- GIS - Gozdarski inštitut Slovenije,
- GPN - gozd s posebnim namenom,
- GRM - gozdni reprodukcijski material,
- GRT - gozdni rastiščni tip,
- GSO - gozdni semenski objekt,
- HT - habitatni tip,
- ITR - invazivna tujerodna rastlinska vrsta,
- k. o. - katastrska občina,
- LPN - lovišče s posebnim namenom,
- LUN - lovsko upravljavski načrt,
- LUO - lovsko upravljavsko območje,
- LZ - lesna zaloga,
- Meh. Ist. - mehki listavci,
- MP - možni posek,
- NV - naravna vrednota,
- P - prirastek,
- Pl. Ist. - plemeniti listavci,
- POO (SAC) - posebno ohranitveno območje (direktiva o habitatih),
- POV (SPA) - posebno območje varstva (direktiva o pticah),
- PRP - program razvoja podeželja,
- PUN - Program upravljanja območij Natura 2000
- RGR - rastiščnogojitveni razred,
- RS - Republika Slovenija,
- SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.,
- SISTAT - podatkovna baza Statističnega urad RS,
- SKZG RS - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS,
- SURS - Statistični urad RS,
- SVP - stalna vzorčna ploskev,
- UC - upravljavska cona,
- ZRSVN - Zavod RS za varstvo narave,
- ZG - Zakon o gozdovih,
- ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
- ZO - zavarovana območja,
- ZV-1 - Zakon o vodah,
- ZVKD - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- ZVKD-1 - Zakon o varstvu kulturne dediščine.

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

GGE Šentilj v Slovenskih goricah se razprostira severno in vzhodno od mesta Maribor ter obsega skrajni severozahodni del Slovenskih goric med reko Dravo in Muro. Zahodni del GGE je bolj gozdat, saj vanj segajo obronki Kozjaka, na severu se razprostirajo Svečinske gorice, vzhodni del predstavlja razgiban, slikovit gorički svet, južni del je najmanj gozdat in posega v predmestje Maribora. GGE na severu meji na državno mejo z Republiko Avstrijo, kjer sprva poteka po avstrijsko južnoštajerskem gričevju, nato po reki Muri do Trat, kjer zavije proti jugu in seka Pesniško ravan ter se proti Zgornjemu Dupleku spusti do reke Drave. Od tukaj poteka obvodno do predmestja Maribora, ga zaobide v blagem loku ter se po obronkih Kozjaka priključi ponovno na državno mejo z Republiko Avstrijo.

Celotno območje gozdnogospodarske enote obsega 20.984,49 ha, od tega je 5.508,60 ha gozdov. Gozdnatost enote je 26,3 %.

GGE obsega 72 katastrskih občin, katere se nahajajo v občinah Kungota, Pesnica in Šentilj ter v mestni občini Maribor. Meja GGE sovpada z mejami v načrt zajetih katastrskih občin (v nadaljevanju: k. o.).

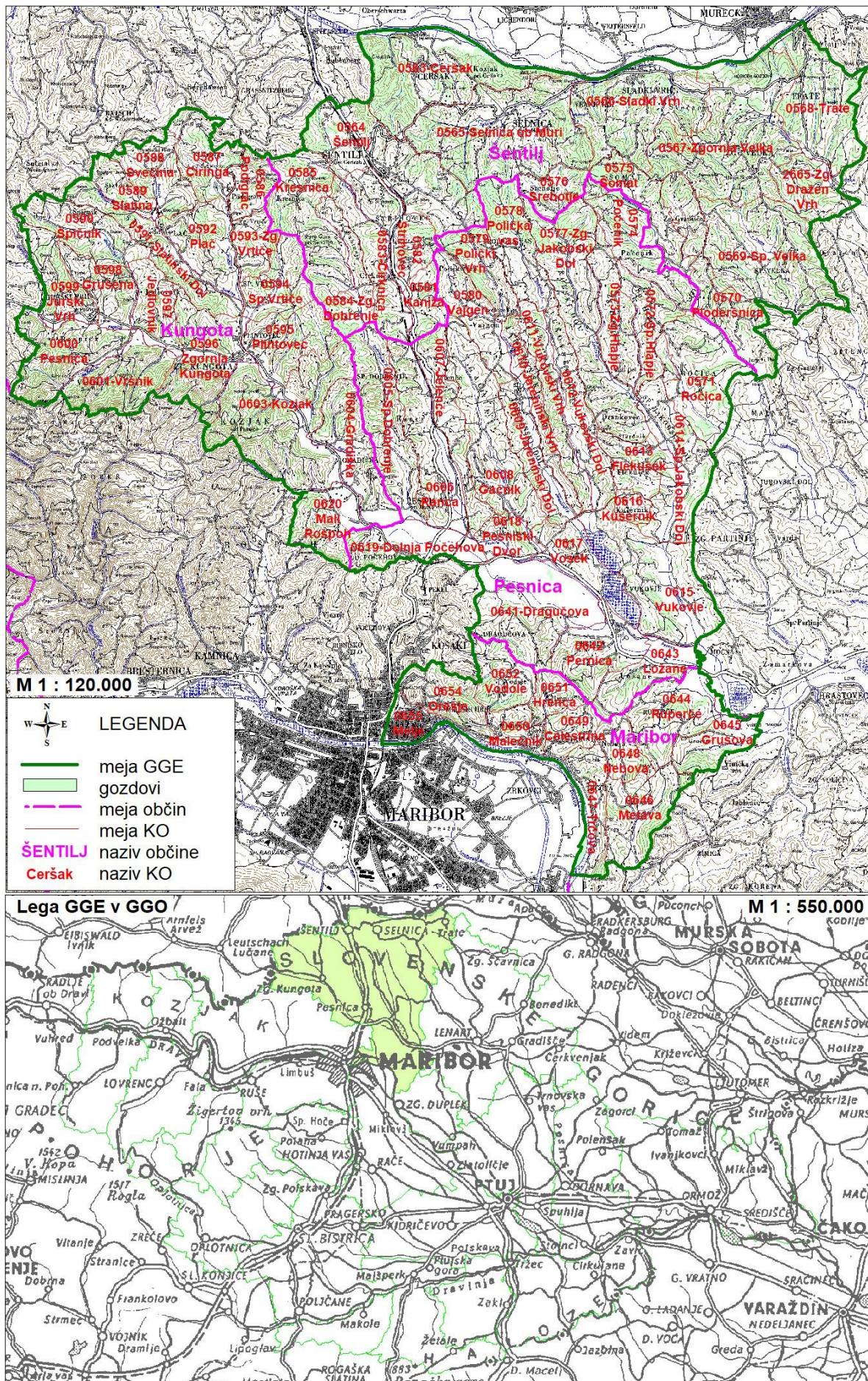
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
Kungota			4.895,69	1.570,81	
	0586	Podigrac	132,01	33,8	
	0587	Ciringa	233,06	63,78	
	0588	Svečina	217,11	43,97	
	0589	Slatina	110,89	19,68	
	0590	Špičnik	267,60	62,04	
	0591	Slatinski dol	262,29	122,29	
	0592	Plač	269,29	57,82	
	0593	Zgornje Vrtiče	127,84	29,59	
	0594	Spodnje Vrtiče	214,86	50,89	
	0595	Plintovec	270,91	68,87	
	0596	Zgornja Kungota	363,32	142,59	
	0597	Jedlovnik	182,23	25,84	
	0598	Grušena	190,82	38,3	
	0599	Jurski vrh	205,14	58,39	
	0600	Pesnica	332,47	134,64	
	0601	Vršnik	291,58	206,3	
	0603	Kozjak	696,34	306,47	
	0604	Gradiška	300,08	53,32	
	0620	Mali Rošpoh	227,85	52,23	
Maribor			2.001,99	357,14	del
	0644	Ruperče	305,10	47,06	
	0645	Grušova	183,72	43,78	
	0646	Metava	300,71	78,44	
	0647	Trčova	210,23	33,18	
	0648	Nebova	129,42	24,87	
	0649	Celestrina	127,28	17,18	
	0650	Malečnik	122,80	14,53	
	0651	Hrenca	107,80	7,50	
	0652	Vodole	185,11	47,58	
	0654	Orešje	225,27	39,61	
	0655	Melje	104,55	47,06	

se nadaljuje

Pesnica			7.587,00	1.183,82	
	0571	Ročica	387,72	88,95	
	0572	Spodnje Hlapje	181,98	38,08	
	0573	Zgornje Hlapje	242,51	19,29	
	0574	Počenik	261,78	79,17	
	0577	Zgornji Jakobski dol	609,23	147,43	
	0578	Polička vas	288,56	106,4	
	0579	Polički vrh	188,59	60,83	
	0580	Vajgen	230,26	12,04	
	0605	Spodnje Dobrenje	393,92	84,34	
	0606	Ranca	367,96	43,02	
	0607	Jelenče	249,01	31,74	
	0608	Gačnik	477,28	44,26	
	0609	Jareninski dol	231,32	18,98	
	0610	Jareninski vrh	159,87	19,27	
	0611	Vukovski vrh	231,33	58,38	
	0612	Vukovski dol	260,18	13,21	
	0613	Flekušek	170,56	28,1	
	0614	Spodnji Jakobski dol	412,53	48,75	
	0615	Vukovje	544,97	60,25	
	0616	Kušernik	55,59	4,1	
	0617	Vosek	246,48	6,77	
	0618	Pesniški dvor	126,44	18,22	
	0619	Dolnja Počehova	260,09	30,91	
	0641	Dragučova	522,29	39,08	
	0642	Pernica	275,44	41,75	
	0643	Ložane	211,11	40,5	
Šentilj			6.500,08	2.396,83	
	0563	Ceršak	598,62	344,69	
	0564	Šentilj v Slovenskih goricah	576,06	147,77	
	0565	Selnica ob Muri	761,80	279,43	
	0566	Sladki vrh	555,04	226,44	
	0567	Zgornja Velka	795,94	422,63	
	0568	Trate	447,36	208,67	
	0569	Spodnja velka	629,42	215,29	
	0570	Plodršnica	371,65	97,92	
	0575	Šomat	226,34	75,77	
	0576	Srebotje	132,00	31,32	
	0581	Kaniža	121,99	19,01	
	0582	Štrihovec	265,60	41,69	
	0583	Cirknica	239,23	40,67	
	0584	Zgornje Dobrenje	183,23	35,58	
	0585	Kresnica	400,35	140,86	
	2665	Zgornji Dražen vrh	195,45	69,09	
Skupaj			20.984,49	5.508,60	

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (Karta št.1: Pregledna karta)

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Opis reliefa je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023 (2015).

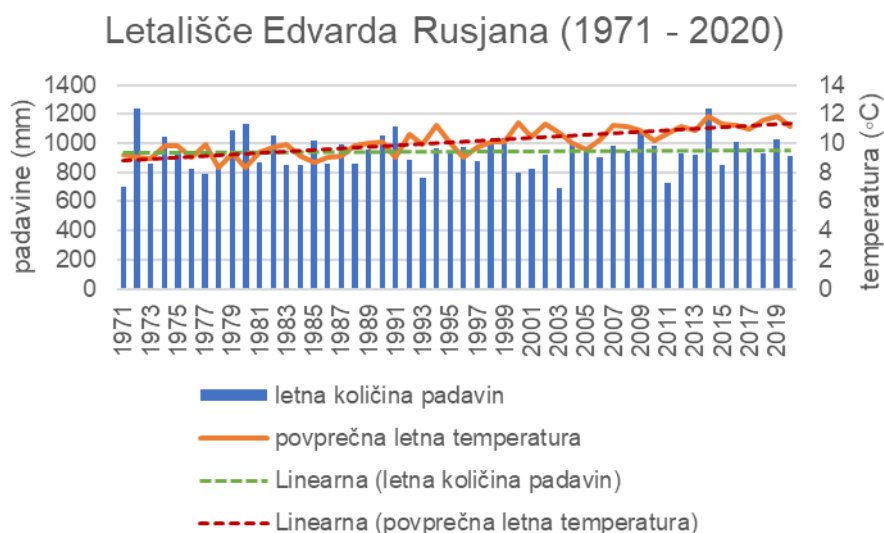
GGE Šentilj v Slovenskih goricah se nahaja v zahodnem delu Slovenskih goric in sega od reke Drave (nadmorska višina 231 m) do Svečinskega Vrha (nadmorska višina 517 m). Za GGE je značilen blago umirjen gričevnat svet s številnimi oblato oblikovanimi grebeni, blago do močno strmimi pobočji, ki se spuščajo v ozke, podolgovate doline, katere oblikujejo značilno pokrajino dolov (Jurovski dol, Jakobski dol, Jareninski dol). Vz dolž najdaljših in najširših dolov tečejo potoki Velka, Globovnica in Jakobski potok. Doline se v osrednjem delu iztekajo v Pesniško ravan - široko ravnico reke Pesnice, kjer je ohranjen le en gozdiček (Pesniški dvor). Značilno krajinsko podobo zaznamujejo številni griči pokriti izmenjaje, na prisojnih legah z vinogradi, na osojnih legah pa z gozdovi. Na slemenih so nanizane vasice in posamezne kmetije. Pomembno vlogo pri izoblikovanju krajine imajo številni zdrsi in zemeljski plazovi v dolgotrajnih deževjih, ki jih povzročajo slaba propustnost tal. Več kot polovica zemljišč leži v nadmorskih višinah med 300 in 350 m. Višje višine dosežejo le redki vrhovi: Špičnik 454 m, Pečovje 471 m, Svečinski hrib 517 m, Plački vrh 509 m, Brloga 431 m, Očjak 402 m, Sopel 399 m, Rujev kogel 412 m, Zgornja Velka (Marija Snežna) 406 m, Žgurov vrh 503 m, Švegačev vrh 494 m, Grič 404 m, Vihra 415 m.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Opis podnebnih značilnosti je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja (v nadaljevanju: GGO) Maribor 2021–2030 (2023).

Obravnavana GGE se nahaja v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija z zmerno celinskim podnebjem vzhodne Slovenije.

Za podnebni podtip zmerno celinsko podnebje vzhodne Slovenije je referenčna meteorološka postaja Letališče Edvarda Rusjana Maribor (246 m n. v.) (slika 1). Za obdobje 1971–2020 znaša povprečna letna temperatura 10,1 °C. Povprečna aprilaska temperatura je enaka oktobrski ali je višja od nje. Najtoplejši mesec leta je julij, najhladnejši pa januar. V povprečju letno pade 939 mm padavin (800 do 1.000 mm). Največ padavin pade v povprečju junija, najmanj pa januarja. Razporeditev padavin je ugodna, saj največ padavin pade v vegetacijski dobi. Zmerno sušo je zaznati julija.

Slika 1: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 in napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor

1.1.4 Hidrološke razmere

Opis hidroloških razmer je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023 (2015).

Glavni vodotok v GGE je reka Pesnica. Izvira v Avstriji blizu državne meje ter nato teče večinoma proti jugovzhodu po Pesniški dolini. Struga Pesnice je deloma hidroregulirana, pri tem je v k. o. Dragučova in k. o. Pesnica ohranjena okoli 2 km dolga stara struga Pesnice z značilnim vijugastim tokom in obvodno zarastjo. Značilno za Pesnico je, da občasno poplavlja. V njeno porečje se zlivajo vodotoki Glančnica, Špičniški potok, Jedlovniški potok, Svečinski potok, Plintovski potok, Dobrenjski potok, Cirknica, Gačniški potok, Jareninski potok, Vukovski potok, Jakobski potok, Radečki potok, Matjašičev potok, Vajsov potok, Kozjaški potok, Morski potok, Globovnica in Velka. Pri kraju Pernica je leta 1969, z izgradnjo pregrade na reki Pesnici, nastalo Perniško akumulacijsko jezero. Ob cesti, ki vodi do Spodnjega Dobrenja leži Pesniški ribnik. Na jugu GGE omejuje reka Drava (vanjo se izlivajo Vodolski potok, Hrenški potok, Žitečki potok), na severu pa reka Mura (vanjo se izlivajo: Boltski potok, Selnica in Laug potok).

Večji del GGE ima rečno-denudacijski relief, za katerega je značilen površinski odtok padavinske vode, kar značilno vpliva na nastanek poplavnih in erozijskih območij. Ob nalivih se struge vodotokov hitro napolnijo, mala gozdnatost in kratka pobočja pa omogočajo zelo hiter površinski odtok padavinske vode. Poplavna območja so ob Dravi in Pesnici. Erozijska območja so na manj propustni matični podlagi.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga

Opis matične podlage in tal je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023 (2015), imena talnih tipov so skladna z Atlasom gozdnih tal (Urbančič in sod., 2007).

Gričevnat svet Slovenskih goric sestavljajo mlajše terciarne kamnine, ki so slabo prepustne, slabo sprijete in zato neodporne na delovanje eksogenih sil. Na njih nastajajo številni usadi in zemeljski plazovi. Obravnavano območje Slovenskih goric sodi v starejše obdobje razširjenosti Panonskega morja. Zgrajene so iz miocenskih in pliocenskih usedlin. Prevladujejo laporji, peski, gline in peščenjaki. Vmes so otoki litotamnijskega apnenca in apnenega peščenjaka ter manjši otoki dacitnega in andezitnega tufa. Dolinska dna potokov in Pesnice pokrivajo aluvialni sedimenti.

V odvisnosti od geološke podlage, klime in orografskih (reliefnih) razmer, so se na območju GGE razvili naslednji talni tipi:

- rjava tla na glinastih laporjih - v srednjem in zahodnem delu GGE,
- rjava tla na peščenih laporjih - v severovzhodnem delu GGE,
- rjava tla na peskih in peščenih laporjih - na Sladkem vrhu in Šomatu,
- rjava tla na peščenih laporjih in apnenih peščenjakih - okrog Zgornje Kungote,
- rjava tla na apneno kremenovih peskih - pri Šentilju, na Novinah in Belem vrhu pri Ceršaku,
- rendzina na terciarnih apnencih in peščenih laporjih - na Tratah,
- obrečna tla - dolinska dna potokov,
- glej - na ravnici Pesniške doline.

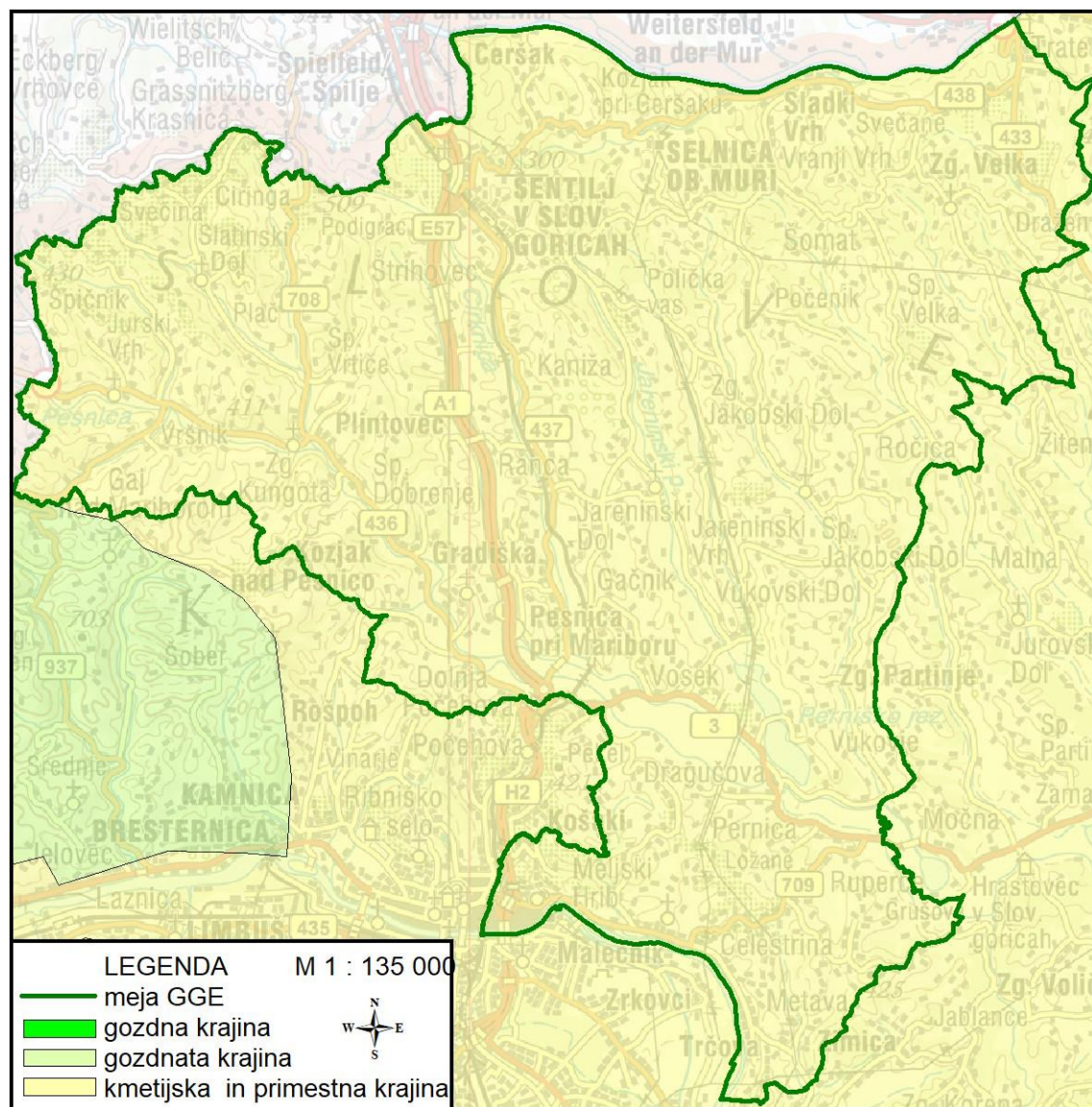
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Celotno območje gozdnogospodarske enote obsega 20.984,49 ha, od tega je 5.508,60 ha gozdov. Gozdnatost enote je 26,3 %.

Obravnavano območje GGE v celoti spada v krajinski tip kmetijska in primestna krajina (Preglednica 2, Karta št. 2). Gozdovi poraščajo pretežno za kmetijsko rabo manj primerna zemljišča ter se prepletajo s pretežno kmetijskimi rabami tal. Površina gozdnega prostora v GGE znaša 5.540,08 ha in obsega 5.508,60 ha gozdov ter 31,48 ha drugih gozdnih zemljišč.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Kmetijska krajina	5.508,60	20.984,49	26,3	100
Skupaj	5.508,60	20.984,49	26,3	100

Karta 2: Krajinski tipi

Ob opisovanju sestojev je bilo med ostalimi gozdnimi zemljišči izločenih 23 ha daljnovodov in 8,48 ha obor za divjad. V negozdnem prostoru je bilo izločenih 304,72 ha zaraščajočih površin in 14,30 ha javnih prometnic (ostale površine znotraj gozda).

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	20.984,49	100,00
Gozd	5.508,60	26,25
Ostala gozdna zemljišča	31,48	0,15
- daljnovodi	23,00	0,10
- obore	8,48	0,05
- rušje	-	-
Gozdni prostor	-	-
- močvirja	-	-
- pobočni grušči	-	-
- skalovja in površine nad gozdno mejo	-	-
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	-	-
- zaraščajoče površine	-	-
- infrastrukturni objekti	-	-
- drugo (vodotoki..)	-	-
Negozdni prostor	15.444,41	73,60
- zaraščajoče površine	304,72	1,46
- ostale površine znotraj gozda	14,30	0,06
- druge negozdne površine	15.125,39	72,08

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Vegetacijski oris GGE z opisom gozdnih združb je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023 (2015).

Gozdovi obravnavane GGE se v celoti nahajajo v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija (Košir, 1994), po fitogeografski razdelitvi Slovenije (Wraber, 1969) pa v subpanonskem fitogeografskem območju.

Vegetacijsko podoba GGE zaznamujeta območja Slovenskih goric in Kozjaka. Vegetacijska podoba Slovenskih goric je zaradi človekovega vpliva dokaj enolična. Gozdovi v nižinah so bili v preteklosti izkrceni v kmetijske namene. Gozdovi so se tako ohranili le na površinah, ki za kmetijsko proizvodnjo niso bila primerna - bodisi zaradi neugodnega reliefa, to je na strmih pobočjih ob globokih, ozkih, slabo dostopnih dolinah, ali zaradi slabih talnih razmer. Gozd porašča višje, strmejše lege in severna pobočja, južne lege pripadajo vinogradom in sadovnjakom, dno dolin pa travnikom in pašnikom, kateri se vzpenjajo še na spodnje lege pobočij. Glede na drevesno sestavo prevladujejo listavci, iglavci so se uveljavili le pod gospodarskim vplivom človeka. Zaradi mikroklimatskih in edafskih razmer v GGE prevladujejo kisloljubni bukovi gozdovi. Po svoji sestavi in zgradbi so podnebju najbolj prilagojeni gradnovo belogabrovi gozdovi. Gre za klimaksne gozdove gričevnatega sveta subpanonskega območja, ki so bili v preteklosti pod nenehnim antropogenim vplivom. Območja ob vodotokih porašča gozdni rastiščni tip (v nadaljevanju GRT) Predpanonsko vrbovja s topolom, zamočvirjena dolinska dna GRT Nižinsko črnojelševje, nižinske predele pobočij pa GRT Predpanonsko gradnovo belogabrovje ter GRT Kisloljubno gradnovo belogabrovje. Na grebenih in pobočjih, kjer so sušnejša rastišča, prevladuje GRT Kkisloljubno gradnovo bukovje, v dovolj vlažnem okolju pa GRT Predpanonsko podgorsko bukovje. GRT Pobočno velikojesenovje je vezano na hladne in vlažne lege ob potočnih jarkih ter na povirnih pobočjih, kjer so tla neustaljena, sveža, skeletna in močno humozna. Skrajni zahodni del enote s Kozjakom ima precej specifično vegetacijsko zgradbo. Ker so dna dolin in spodnji deli pobočij vlažna in hladna, jih porašča GRT Jelovja s praprotni. V višjih legah, kjer so ugodnejše klimatske razmere, se pojavljata predvsem GRT Kisloljubno gradnovo bukovje ter Predpanonsko podgorsko bukovje.

GGE Šentilj v Slovenskih goricah v preteklosti ni bila podrobno fitocenološko kartirana, zato so bili gozdni habitatni tipi, povzeti iz predhodnega GGN, preverjeni na terenu pri opisih sestojev ter korigirani na nivo sestojev.

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih

razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	98,23	1,8
51100	Vrbovje s topolom	22,25	0,4
52100	Nižinsko črnojelševje	75,98	1,4
23	gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	99,54	1,8
54300	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	99,54	1,8
24	gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	153,25	2,8
71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	153,25	2,8
26	podgorska bukovja na silikatnih kamninah	5.012,31	90,9
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	2.315,95	42,0
75100	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	3,85	0,1
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	2.692,51	48,9
30	javorovja, velikojesenovja in lipovja	130,45	2,4
60100	Pobočno velikojesenovje	130,45	2,4
32	gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	9,52	0,2
56100	Bazoljubno gradnovje	7,49	0,1
56300	Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenov	2,03	0,0
34	bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	5,30	0,1
62100	Bazoljubno rdečeborovje	5,30	0,1
	Skupaj	5.508,60	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3)

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov in gozdnih združb

Opisane so samo najpomembnejše gozdne združbe.

73100 - Kisloljubno gradnovo bukovje¹

Latinsko ime²: *Quercus-Luzulo-Fagetum*, syn³: *Castaneo-Fagetum*.

Površina: 2.315,95 ha (42,0 %).

Razširjenost: Po grebenih in sušnejših pobočjih v podgorskem pasu GGE.

Rastišče: Prisojne, zmerno strme do strme lege. Rastišča so sušna.

Talni tip: Distrična rjava tla, ki so nastala na kisljih, nekarbonatnih kamninah. Globina je odvisna od trdnosti matične kamnine.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*).

Grmovna plast je slabo razvita. Pojavljajo se: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), leska (*Corylus avellana*), srobot (*Clematis vitalba*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), navadni češmin (*Berberis vulgaris*), navadni brin (*Juniperus communis*), robida (*Rubus* sp.).

Zeliščna plast: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), svečnik (*Gentiana asclepiadea*), zdravilni jetičnik (*Veronica officinalis*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), navadni zajčji lapuh (*Mycelis muralis*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), brstična konopnica (*Cardamine bulbifera*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*) navadna smrdljivka (*Aposeris foetida*) idr.

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu (GIS) ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

Rastiščni koeficient: 9.

75200 - Predpanonsko podgorsko bukovje¹

Latinsko ime²: *Vicio oroboidi-Fagetum*, syn.³: *Festuco drymeia-Fagetum*.

Površina: 2.692,51 ha (48,9,9 %).

Razširjenost: Conalni GRT subpanonskega gričevja, ki se pojavlja na vseh ekspozicijah, na nadmorskih višinah od 200 do 500 m.

Rastišče: Nižje lege gričevnatega sveta, kjer porašča dobra rastišča v hladnih in vlažnih legah, posebno senčnata pobočja vzdolž globljih erozijskih dolin in po terasnih ježah.

Talni tip in matična podlaga: Evtrična do distrična rjava tla. Matično podlago gradijo laporji, gline, ilovice, lahko tudi posamezni vključki apnenca.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), divja češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*) idr.

Grmovna plast: mali jesen (*Fraxinus ornus*), navadni srobot (*Clematis vitalba*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), leska (*Corylus avellana*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), bršljan (*Hedera helix*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*) idr.

Zeliščna plast: navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), gorska rumenka (*Galeobdolon montanum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), ogrsko grabljišče (*Knautia drymeia*), dvolistna senčica (*Maianthemum bifolium*), zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), gozdna volčja jagoda (*Paris quadrifolia*), mnogocvetni salomonov pečat (*Polygonatum multiflorum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), širokolistna grašica (*Vicia oroboides*), navadni zimzelen (*Vinca minor*), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*) idr.

Rastiščni koeficient: 11.

71100 - Kisloljubno gradnovo belogabrovje¹

Latinsko ime²: *Querco-Carpinetum* var. *Luzula*, syn.³: *Vaccinio myrtilli-Carpinetum betuli*.

Površina: 153,25 ha (2,8 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje ravnice in blago nagnjene strmine gričevnatega obrobja.

Rastišče: Nadmorske višine do 500 m. Ravnine in položna pobočja vseh leg. Zmerno topla in zmerno vlažna rastišča, z občutnimi temperaturnimi nihanji tekom dneva in leta.

Talni tip: Evtrična rjava tla na fluvio-glacialnih nanosih in lapornatih peščenjakih, rendzine.

Pogostejše rastlinske vrste:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna lipa (*Tilia platyphyllos*), maklen (*Acer campestre*), čremsa (*Prunus padus*).

Grmovna plast: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), kovačnik (*Lonicera caprifolium*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), bršljan (*Hedera helix*), brogovita (*Viburnum opulus*), dobrovita (*Viburnum lantana*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), čistilna kozja češnja (*Rhamnus catharticus*), leska (*Corylus avellana*), robida (*Rubus* sp.), iva (*Salix caprea*), navadni brin (*Juniperus communis*), navadni kloček (*Staphylea pinnata*).

Zeliščna plast: navadna rumenka (*Galeobdolon flavidum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), zimzelen (*Vinca minor*), podlesni črnilec (*Melampyrum nemorosum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*),

koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), zajčji lapuh (*Mycelis muralis*) itd.

Rastiščni koeficient: 11.

1.1.8 Živalski svet

Gozdovi v enoti nudijo zatočišče številnim prosto živečim živalskim vrstam. Vse so izpostavljene močnemu vplivu ljudi, saj je celotna enota gosto in razpršeno poseljena. Velika razpršenost gozdov in prepletanje z kmetijskimi zemljišči daje svojevrsten pečat pokrajini, ki se kaže tudi v velikem številu vrst.

Najpomembnejša vrsta prostoživečih živali, ki jo uvrščamo med divjad je srnjad, od ostalih vrst parkljaste divjadi se zelo redko pojavljata še gams in v zadnjem času kar pogost divji prašič. Med predstavniki male divjadi so poljski zajec, fazan in raca mlakarica, v zadnjem času pa vedno več tudi siva vrana.

Med mesojedimi vrstami divjadi se pojavljajo lisica, kuna belica in redko kuna zlatca. V enoti se zadnja leta dokaj redno pojavlja tudi šakal. V enoti najdemo še vrsto manjših žužkojedih sesalcev (ježi, krti, roveke, miši, netopirji...). Številčnost glodalcev je odvisna predvsem od prisotnosti njihovih naravnih plenilcev (ujed, mesojedih sesalcev in kač) in niha iz leta v leto.

Raznoverstnost ptic v enoti je zelo velika, omogoča jo prepletanje različnih biotopov. Med ujedami je pogosta kanja, redkeje kragulj in skobec. Med zavarovanimi vrstami so v enoti občasno še povodni kos, gozdni jereb, golob duplar. Med nočnimi ptiči najdemo lesno sovo in malo uharico.

Na območju enote so opažene sledeče dvoživke: močerad, krastača, zelena rega, sekulja in nekatere druge. Zaradi dejstva, da so dvoživke vezane na vodni in kopenski biotop, jih lahko hitro prizadene onesnaženje vod oz. tal, kar predstavlja v agrarni krajini zanje precejšnjo grožnjo.

Za GGE je značilna gričevnata pokrajina, kjer reliefna razgibanost narekuje posebno rabo prostora, ki neposredno vpliva na življenjske pogoje prosto živečih živali. Na manjših prostorskih enotah se izmenjujejo razpršena poselitev, gozd in kmetijska raba tal (vinogradi, njive, travniki in vrtovi). Za ta krajinski tip je značilna nizka gozdnatost, sorazmerno majhna velikost strnjenih gozdnih kompleksov in velika dolžina gozdnega roba. Tu imajo gozdovi pomembno vlogo, da blažijo vplive intenzivnega kmetijstva ter drugih negativnih vplivov človekove prisotnosti v prostoru. Gozd opravlja pomembno funkcijo biotske raznoverstnosti, ki je posebej izražena v času zime, ko predstavlja gozdna vegetacija bistveno ponudbo hrane za prostoživeče živali.

V opisu živalskega sveta se omejujemo samo na kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice, 2023) in na najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova (Spodnja preglednica).

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Srnjad (<i>Capreolus capreolus</i>)	Travišča, polodprt gozdni prostor, koridorji za prehod med ekosistemi, ustrezna dolžina gozdnega roba.	Stabilna	Ugodno	
Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	Ravninsko gričevnati predeli; preplet travnikov, njiv in omejkov.	Nihajoča - nestabilna	Manj ugodno	
Siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	Agrarna krajina in smetišča.	Stabilna - naraščajoča	Ugodno	
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Kmetijska do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov, prisotnost strmih skalnatih in nedostopnih pobočij in opuščeni kmetijskih objektov.	Stabilna	Ugodno	

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	strnjeni gozdovi z malo motnjami	Nihajoča	Manj ugodno	
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	kmetijska do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov	Stabilna - naraščajoča	Ugodno	

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE Šentilj v Slovenskih goricah

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
Raki			
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	SI3000215 Mura	- Telesna dolžina tega raka redko preseže 10 cm. Hrbtna stran je ponavadi svetlo rjava, trebušna stran je svetlejša, motno bela; površina škarij zelo groba in z velikimi zrni. - Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. - Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). - V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000370 Slatinski potok		U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Dvoživke			
Nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>)	SI3000215 Mura	- Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašja se z zvonkim uuu-uuu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti oranžnordeče-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. - Med pomladjo in poletjem naseljuje močvirna jelševja, obrežni pas jezer, ribnikov in mlak ter manjše stalne vode z dobro razvito podvodno vegetacijo, med katero se skrivajo ličinke. - Prehranjevalni življenjski prostor so ekstenzivni močvirni travniki, prezimovališča pa poplavni nižinski gozdovi. - Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. - Pomembni so ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	U2** slabo stanje ohranjenosti
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000215 Mura	- Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašja se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
	SI3000220 Drava	- Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. - Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). - Predvsem mladi odrasli osebkovi so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode..	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000215 Mura	- Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava	- Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. - Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu ...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). - Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. - Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Panonski pupek (<i>Triturus dobrogicus</i>)	SI3000215 Mura	- Panonski pupek je endemit Panonske nižine. - Ima rjavo do rdečkasto telo s temnimi lisami. Trebuh je oranžen s črnimi pegami, ki so pogosto združene v eno ali dve vzdolžni progii. Zrase do 16 cm. Glava je majhna. Samci imajo na hrbtu visok greben, ki se lahko začne že na glavi. Jajčeca in ličinke so podobne kot pri alpskem pupku. - Živi v poplavnih nižinah in rečnih dolinah. Vodna faza življenja poteka v mirnih delih rek, jezerih, ribnikih in kalih. Pogosto sobiva z ribami. - Ogroža ga uničevanje življenjskega prostora z osuševanjem in onesnaževanjem habitata. Pri populacijah na robu areala je možna hibridizacija z drugimi vrstami.	U2** slabo stanje ohranjenosti
Metulji			
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000215 Mura	- Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. - Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1.000 metrov nadmorske višine z visokim deležem	FV** ugodno stanje ohranjenosti

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
	SI3000220 Drava	vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. - Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). - Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. - Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Kačji pastir			
Veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SI3000215 Mura	- Največji kačji pastir v Evropi (odrasli samci dolgi okoli 8, samice 9 cm). Telo črno z rumenimi lisami. - Večino življenja preživi v stadiju ličinke, v majhnih gozdnih potokih z naravno strugo in z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v podlagi. Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v dnu potoka, je več-, predvidoma 3 do 5-leten. V vodi se ličinke večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezajo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebke. - Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ker so odrasli zelo dobri letalci, se lahko tudi do nekaj kilometrov oddaljijo od matičnega potoka. - Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije vodotokov.	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Hrošči			
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000215 Mura	- Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. - Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1.000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. - Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava	- Odrasli osebki so nočno aktivni. - Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala) itd.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnabarinus</i>)	SI3000215 Mura	- 11 do 15 mm velik hrošček s podolgovatim, paralelnim in sploščenim telesom. Glava, ovratnik in pokrovke so izrazito rdeče barve, noge in tipalnice pa so črne. Glava je nagrbčena, ovratnik in pokrovke pa so rebrasti.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
	SI3000220 Drava	- Vrsta živi najraje pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). V obeh razvojnih fazah se prehranjuje plenilsko, ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Slednje najdemo pogosto skupaj z ličinkami kozličkov, s katerimi se tudi hranijo. Razvoj traja dve leti ali več. - Vrsto ogroža način gospodarjenja z gozdovi, pri katerem se stara in umirajoča drevesa odstranjuje.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Ovratniški plavač (<i>Graphoderus bilineatus</i>)	SI3000215 Mura	- 14-16 mm velik hrošč iz skupine kozakov, s širokoovalnim telesom, ki je najširše v zadnji tretjini pokrovk. Spodnja stran je svetlorumena, tudi ovratnik je rumene barve s tanjšima temnima robovoma spredaj in zadaj. Prilagojen je na plavanje pod vodo, iz katere občasno pomoli zadek, da si načrpa zrak, lahko pa tudi leti in si je sposoben poiskati novo ustrezno vodno površino. - Živi v večjih stoječih in tudi temporarnih vodah bogatih z vegetacijo. Tako odrasli kot ličinke so plenilci in se hranijo z manjšimi ličinkami vodnih žuželk in rakci. Prezimujejo odrasli osebki, po nekaterih navedbah na kopnem pod mahom, listjem ali lesom; po drugih pa v vodi. - Poleg klimatskih sprememb ogroža obstoj vrste na določenih območjih tudi človek z melioracijskimi posegi in onesnaženjem voda. Vrsto ogroža tudi preveliko senčenje oz. zaraščanje vode, kjer poteka razvoj, kakor tudi prevelik stalež rib. - Odrasli osebki letijo večinoma v mraku, pri čemer je lahko svetlobno onesnaževanje faktor ogrožanja.	U2** slabo stanje ohranjenosti
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000215 Mura	- Sodi med največje vrste hroščev v Evropi. Samci, ki so navadno večji, zrastejo od 25 do 75 mm - značilna je raznolikost zaradi različne kvalitete hrane, ki je dostopna ličinkam. Telo je podolgovato, široko in deloma sploščeno. Čeljusti samcev so preobražene v rogovju podobno tvorbo - od tu tudi slovensko vrstno ime - rogač. Glava, ovratnik in noge so črne ali temnorjave barve, obarvanost pokrovk variira od temnorjavih do kostanjevo-rdečih. - Razvoj je vezan na različne vrste listopadnega drevja, med katerimi prevladujejo hrasti. Samice rogača odlagajo jajčeca v ali od šore, stara ali padla drevesa. - Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, zabubijo se v zemlji (15–20 cm globoko). Celoten razvoj poteka zelo počasi, tudi do pet let. - Odrasli hrošči, ki živijo samo nekaj tednov, so največkrat aktivni v mraku, prehranjujejo se z različnimi rastlinskimi izločki. - Ocenjujemo, da vrsta v Sloveniji še ni ogrožena, čeprav je bila uvrščena na rdeči seznam zaradi pretirane zbirateljske vneme (posebno zelo veliki primerki samcev). - Neprimeren poseg pri gospodarjenju v gozdovih je s stališča vrste pre nizko sekanje dreves (tik nad tlemi).	FV** ugodno stanje ohranjenosti

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
Glodavci			
Bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000215 Mura	- Z okoli 20 kg (do 30 kg) telesne teže je največji evropski glodavec. Okoli 70 cm dolgo valjasto telo je pokrito z gostim kožuhom, katerega spodnja plast je vodoodporna, saj bober preživi večino časa v ali ob vodi. Pri plavanju uporablja veslast, okoli 30 cm dolg rep in noge, ki imajo med prsti plavalno kožico. Kadar ga preplašimo z repom plosko udari po površini vode, preden se potopi in odplava stran. Pod vodo lahko ostane do 15 minut. - V brežini jezera, reke, potoka ali v močvirju si izkoplje rove, v katerih preživi neugodno zimo in koti mladiče, zaradi česar potrebuje dovolj visoke ilovnate brežine (najmanj 1,5 m). - Bobrova družina potrebuje od 3 do 50 km brežine, porasle z visokimi vrhami in topoli manjšega premera (manj kot 8 cm), debelejša drevesa (več kot 20 cm) so zanje manj primerna. Primerne so še: topol, breza, leska, češnja in hrasti, bezga bober ne uživa. - Prisotnost bobrov pa najlažje opazimo po značilno obzrtih in podrtih manjših drevesih na obrežju. Bolj občutljiv za anorgansko kot organsko onesnaženje, moteči ali uničujoči so tudi fizični vplivi na življenjski prostor (obdelovanje ali paša na površinah neposredno ob vodi, čiščenje brežin in podobno). Življenjski prostori morajo biti z vodnimi potmi povezani med seboj.	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Ptice			
Črna štorlkja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI3000215 Mura	- Črna štorlkja je precej redkejša in živi bolj skrito življenje kot njena sestrška vrsta, bela štorlkja. V zraku jo od čapelj ločimo po iztegnjenemu vratu, od bele štorlkje pa po popolnoma temni glavi, vratu, in perutih. - Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. - V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogostejše belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so prepređeni s potočki in manjšimi močvirji.	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI3000220 Drava	- Hrani se z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasad, vlažnih travnikih, ob stojećih in tekoćih celinskih vodah. - Je selivka, ki se iz tropske Afrike vrne aprila. - Ogrožata jo zlasti izginjanje ustrežnih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>)	SI5000010 Mura	- Srednji detel ima črne peruti z belimi progami, glava in podrepno perje sta rdeća. - Prebiva v dobro ohranjenih nižinskih listnatih gozdovih, praviloma poplavnih, ki jih v Sloveniji predstavljajo dobovi ali belogabrovo-dobovi gozdovi z veliko odmrle lesne biomase. Ker je njegov kljun bolj šibak, duplo izteše v propadajoća drevesa, pogosto je vhod pod drevesno gobo. - Hrani se z žuželkami, ki jih pobira na površini ali izza lubja, dolbe pa le v razpadajoćem lesu. - Je stalnica in v Sloveniji redka gnezdilka V dela države. - Ogroža ga intenzivno gospodarjenje z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajoćega drevja) in izsuševanje poplavnih gozdov.	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
Črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000010 Mura	- Je največja evropska žolna, obarvana povsem črno in z rdečo kapo. - Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. - Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. Njen jezik je močno lepljiv, na konici pa ima 4-5 kaveljčkov, s katerimi lahko izza lubja potegne ličinke hroščev. - Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka. - Zaenkrat ni ogrožena, njena evropska populacija je narasla.	Ugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI3000220 Drava		Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	SI5000010 Mura	- Samec velikega žagarja ima zeleno glavo in rožnato nadahnen spodnji del trupa z boki, samica pa rjavo glavo in siv trup. - V Sloveniji je veliki žagar redka gnezdilka na Savi in Dravinji, pogostejši pa je na velikih rekah v času prezimovanja. Gnezdi ob zgornjih tokovih rek in velikih jezerih, obdanih z gozdovi. - Ker se ne hrani na dnu voda, lahko naseljuje tudi zelo globoke vode. Samice so na gnezdiščih zelo družabne, včasih skupaj iščejo primerna mesta za gnezdenje. - Gnezdo si naredijo v duplu ali v luknji v rečnem bregu, ponavadi blizu vode, lahko pa tudi do 1 km stran. Hranijo se z ribami, ki jih ulovijo med potapljanjem.	Ugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI5000010 Mura	- Samec belovratega muharja ima belo čelo, ovratnik, grlo, prsi, trebuh in veliko belo liso v perutih, ostali deli so črni, samica je sivih odtenkov. - Prebiva v odprtih listnatih gozdovih, pri nas v poplavnih hrastovo-belogabrovih, redkeje v visokodebelnih sadovnjakih. Gnezdi v naravnih duplih ali duplih, ki so jih iztesale žolne in detli, ponavadi visoko nad tlemi. Nekateri samci istočasno gnezdiijo z dvema samicama. Na območjih sobivanja so znane občasne hibridizacije s črnoglavim muharjem.	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI3000220 Drava	- Hrani se s členonožci, v času gnezditve so zanj zelo pomembne gosenice. Lovi v zraku s preže, žuželke pa pobira tudi z listja in vej. - Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Ekvatorja, vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka V dela države. - Ogrožata ga izsuševanje poplavnih gozdov in intenzivno gospodarjenje z njimi (odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja).	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000010 Mura	- Belorepec je velik orel z velikim svetlo rumenim kljunom, v letu pa so najbolj opazna njegova široka, oglata krila in kratek klinast rep. - V Sloveniji je izjemno redek gnezdilec (1-2 para) na Notranjskem in Dolenjskem. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra.	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI3000220 Drava	- Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. - Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). - Je stalnica, mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. - Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***

Vrsta	Cona/območje vrste	Ekološke zahteve vrste do habitata	Ocena stanja na
Sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI5000010 Mura	- Sršenarja od kanje ločimo po manjši, sivi glavi in daljšem repu z značilno razporejenimi tremi prečnimi progami. - Naseljuje odprte gozdove s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi.	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
	SI3000220 Drava	- Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrliji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Žuželkam v letu sledi do gnezda, ki ga nato izkoplje (koplje tudi do globine 40 cm). Osje želo pred zaužitjem odščipne s kljunom. Sadeže obira z vej ali pobira po tleh, s kremplji odstrani morebitno koščico. Spretno lovi tudi peš na tleh. - Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. - Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
Pivka (<i>Picus canus</i>)	SI5000010 Mura	- Pivka ima siv trebuh, zelene peruti, rumenkasto zeleno trtico in črn brk, samec pa poleg tega še majhno rdečo kapo. Ime je dobila po oglašanju »piu-piu-piu«, katerega ton proti koncu pada. - Naseljuje mešane in listnati gozdovi, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba).	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
	SI3000220 Drava	- Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. - Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. - V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
Plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	SI5000010 Mura	- Plašica ima sivo glavo, črno očesno masko, kostanjevo rjav hrbet in rjav trebuh. - Prebiva v grmovno-drevesni vegetaciji ob rekah, potokih, kanalih, v močvirjih, trstiščih, pomešanih z visokimi zelmi, tamariskami, vrbami in topoli.	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
	SI3000220 Drava	- Gnezdo je mošnja s cevastim vhodom na vrhu, ki visi z vilasto razcepljenih vej, ponavadi nad vodo. Zgrajeno je iz trave, živalskih dlak, dlačic rogozovih semen, vrbovih in topolovih mačic. - Hrani se z jajci, ličinkami in odraslimi žuželkami ter pajki, izven gnezditvene sezone tudi s semeni topolov, vrb in trsta. - V severnem delu gnezditvene razširjenosti je selivka (prezimuje v JZ in J Evropi), v južnem pa stalnica. V Sloveniji je redka gnezdilka vrbovo-topolovih sestojev. - Ogroža jo uničevanje mokrišč (obrečni vrbovi sestoji, trstišča).	Neugodno stanje ohranjenosti (trend zmeren upad)***
Črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	SI3000220 Drava	- Črni škarnik je do 60 cm velika ujeda. Zgornji del telesa je rjav, glava in spodnji del pa nekoliko svetlejši. Noge so rumene s črnimi kremplji. - Njegov habitat je odprta kulturna krajina s posameznimi skupinami dreves, pogosto v bližini voda. Gnezdi na visokih drevesih. V Sloveniji redko gnezdi. - Prehranjuje se z mrhovino, predvsem ribami.	Ugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***

Opomba: Z * so označeni prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju celinske biogeografske regije (habitatna direktiva); ***preverjeno še z ocenami stanja ohranjenosti vrst na posameznih območjih Natura 2000 (ocene so bile pridobljene v okviru priprave novega Programa upravljanja območij Natura 2000).

VIR: Poročilo HT 2019 - poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); Poročilo RS po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019–2020.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Ob zadnjem urejanju je bila površina gozdov ugotovljena z digitalizacijo gozdnega roba načrtanega ob terenskem popisu gozdov, s pomočjo DOF025 (CAS 2022) in digitalnega modela krošenj lidarskega skeniranja leta 2014. Površina gozdov, ki smo jo dobili z digitalizacijo, je 5.508,60 ha in se je glede na preteklo ureditveno obdobje povečala za 24,19 ha, predvsem kot posledica zaraščanja kmetijskih površin in natančnejšega zajemanja gozdnega roba. Krčitev je bilo 4,29 ha.

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi (76,4 %). Površina državnih gozdov se je glede na površino ugotovljeno ob urejanju pred desetimi leti povečala za 99,23 ha.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	4.208,63	1.299,97	5.508,60
Delež (%)	76,4	23,6	100,0

Skupno število vseh zasebnih posesti 4.740, od tega je samo 91 posesti večjih od 5 ha in obsegajo 18,4 % površin gozdov. Večino gozdov (56,7 %) predstavlja posest velikosti med enim in petimi hektarji. Povprečna gozdna posest meri 0,89 ha in se je v zadnjih 10-tih letih povečala za 0,08 ha.

Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina ha	Delež %	Pov. posest ha
do 1 ha	3.405	1.047,93	24,9	0,31
1 do 5 ha	1.244	2.387,93	56,7	1,92
5 do 10 ha	76	526,70	12,5	6,93
10 do 30 ha	14	191,30	4,6	13,66
30 do 100 ha	1	55,01	1,3	55,1
nad 100 ha	0	0	0,0	0,00
Skupaj:	4.740	4.208,87	100,0	0,89

Velika večina lastnikov (92,6 %) ima v lasti gozdno posest velikosti do 1 hektarja. Takšna zelo razdrobljena posest obsega 58,5 % površin od vseh zasebnih gozdov. Gozdne posesti velike med enim in petimi hektarji ima v lasti 7,2 % lastnikov gozdov. Takšna posest obsega 36,6 % površin zasebnih gozdov.

Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	92,6	92,6	58,5	58,5
1 do 5 ha	7,2	99,8	36,6	95,1
5 do 10 ha	0,2	100,0	3,6	98,7
10 do 30 ha	0,0	0,0	1,3	100,0
30 do 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0		100,0	

V zadnjih desetih letih se je povečal delež lastnikov z zelo majhno gozdno posestjo (do 1 ha). V vseh ostalih velikostnih razredih posesti se je število lastnikov zmanjšalo. Skupno število lastnikov gozdov v obravnavani GGE je 12.336.

Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2014	Delež (%) Leto 2024	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	87,0	92,6	11.419	11.419
1 do 5 ha	12,4	7,2	893	12.312
5 do 10 ha	0,5	0,2	22	12.334
10 do 30 ha	0,1	0,0	2	12.336
30 do 100 ha	0,0	0,0	0	12.336
nad 100 ha	0,0	0,0	0	12.336

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

V obravnavani gozdnogospodarski enoti se za spravilo lesa se uporabljajo traktorji na celotni površini gozdov, s tem da je na 5,5 % površine gozdov traktorsko spravilo kombinirano z ročnim predspravilom. Povprečna pravilna razdalja znaša okoli 400 metrov.

Ovira pri spravilu lesa so globoki erozijski jarki, ki so nastali zaradi erozijskih procesov na nekdanjih animalnih vlakih. Ti jarki, ki po večini potekajo po vpadnici terena, onemogočajo mehanizirano spravilo lesa z bočnih strani vlak, hkrati pa so ponekod neprevozniki zaradi zožitve dna. Območja, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m, so slabše odprta z gozdnimi cestami (1,5 % površine ali 82,5 ha).

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki. Prevladujejo IMT, Zetor, Deutz, Massey Fergusson. Velika pomanjkljivost je, da so to v večini, za delo v gozdovih, prelahki kmetijski traktorji. Opremljeni so z montažnimi tritočkovnimi vitli (Tajfun, Krpan) z ročnim upravljanje in vlečno močjo pod 5 t. Nekateri lastniki večjih gozdnih posesti uporabljajo pri spravilu lesa adaptirane kmetijske traktorje s pogonom na vsa kolesa, opremljene z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo spravilo lesa tudi sosedom ali vitez posodijo. Sečnjo v večini primerov lastniki opravijo sami razen lastnikov, ki živijo v mestih.

V državnih gozdovih se za spravilo lesa uporabljajo adaptirani kmetijski traktorji s pogonom na vsa kolesa, opremljeni z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli.

Pri spravilu lesa je potrebno omeniti tudi naraščanje števila gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo, ki pomenijo velik korak in napredek pri spravilu in transportu gozdnih lesnih sortimentov. Posebej se je njihovo število povečalo po javnih razpisih za pridobitev sredstev na podlagi razpisov PRP.

Preglednica 11/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	5.196,00	94,5	18,3	67,6	10,7	2,7	0,7	0,0
Kombinirano I	304,44	5,5	14,6	33,2	24,6	13,2	14,4	0,0
Skupaj	5.500,44	100,0	18,1	65,6	11,5	3,3	1,5	0,0

Gozdnogospodarska enota je gosto prepletena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in služi sočasno tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest znaša 20,2 km, javnih cest pa 800,0 km. Glavne prometne žile so državne ceste Pesnica - Šentilj, Počehova - Zgornja Kungota - Jurij, Zgornja Kungota - Plač in Šentilj - Trate, ostale ceste se na te navezujejo.

Preglednica 12/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	20,2		20,2	3,7
Javne ceste	484,2		802,0	88,0
Skupaj	504,4		822,2	91,7

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste

Relief močno vpliva na odprtost gozdnega prostora s prometnicami. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 91,7 m/ha in je med najvišjimi na mariborskem gozdnogospodarskem območju. Skupna dolžina gozdnih cest se je v primerjavi s predhodnim ureditvenim obdobjem nekoliko zmanjšala, predvsem zaradi uvrstitve gozdne ceste Duhova graba, med javne poti. Moramo pa dodati, da so javne ceste pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu.

V spodnji preglednici so prikazane gozdne ceste in njihova dolžina.

Preglednica 13: Pregled gozdnih cest v gozdnogospodarski enoti

Šifra	Potek	Dolžina (m)
124220	Volčja jama - greben	588
124219	Polička vas - Polički les	1.187
124218	Polički vrh - Kos	1.527
124215	Odcep Tišler	454
124214	Odcep Antončič	573
124210	Odcep gozdarska koča	229
124209	Odcep Krajner	393
124207	Trate odsek 95C (Zorko)	317
124206	Trate - odsek 94G	500
124205	Kaprolov grad - plantaža	833
124204	Volčja jama	510
124203	Robičevi gozdovi	890
124202	Bolt (dolinska cesta)	1.696
124201	Novine - Gradišče (državna meja)	1.388
124123	Cehner - Marhold	673
124121	Dobaj - Šiker	766
124117	Lepi dol - Bobič	657
124116	Člekovič	305
124115	Šerbinek - Planteu	611
124113	Podigrac - odcep Kukovec	693
124112	Podigrac - Gros	700
124110	Kolarič	291
124107	Vinska cesta - Večernik	346
124106	odcep Lilek	377
124105	Gara	673
124104	Puhič - Zg. Vavdn	873
124102	Vajsova graba - Švegač	454
124101	Krajnc odd 46	961
123025	Odcep Brumnik	403
123012	Log - Trčelovo	286
Skupaj		20.154

Gozdne ceste so v občinah Kungota (9,1 km), Šentilj (8,4 km) in Pesnica (2,7 km). V zasebnih gozdovih je 14,2 km gozdnih cest, v državnih gozdovih pa 6,0 km gozdnih cest.

Glede na namen, rabo in tehnične elemente se gozdne ceste razvrščajo v naslednje kategorije:

- 10 % je razvrščenih v kategorijo G1 (gozdne ceste na katerih je poleg prometa, namenjenega gospodarjenju z gozdovi, pomemben tudi vsakodnevni javni promet, ki lahko doseže tudi več kot 50%). So utrjene, stalno prevozne, na njih se izvaja tekoče in periodično vzdrževanje.
- 25 % je razvrščenih v kategorijo G2 (gozdne ceste, ki odpirajo več kot 1000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije.
- 65 % je razvrščenih v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije.

Za učinkovitost cestnega omrežja v gozdovih je zelo pomembno tudi ustrezno vzdrževanje gozdnih cest. Na posameznih območjih so gozdne ceste zaradi pomanjkanja sredstev slabo vzdrževane. Vsakoletni problem predstavljajo škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah, ki jih povzročajo potoki in pritoki, ki so hudourniškega značaja.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Območje GGE Šentilj v Slovenskih goricah v celoti zajema občine Kungota, Šentilj in Pesnica ter deloma Mestno občino Maribor. Vse občine so del podravske statistične regije.

Na območju GGE ni naravnih virov, ki bi omogočali večplastni razvoj. Kamnolom Pruh je opuščen že vrsto let. Kmetijstvo je že tradicionalno najmočnejša gospodarska panoga, čeprav so možnosti za strojno obdelavo zemljišč marsikje omejene. Večina kmetov se zaradi majhne posesti in možnostjo preživetja hkrati ukvarja s poljedelstvom, živinorejo, mlekarstvom, vinogradništvom in sadjarstvom. Gozdarstvo predstavlja nosilec kmetij dodatno gospodarsko dejavnost.

V GGE je več industrijskih obratov. Nahajajo se v Sladkem vrhu, kjer je tovarna papirja Paloma, v Ceršaku je ob Muri tovarna lepenke (obrat Palome Ceršak), na otoku na Muri je kompostarna podjetja Kogal, v Jakobskem dolu se nahaja podjetje BIO-SAD d.o.o., v Kozjaku nad Pesnico ima sedež proizvodnja stavbnega pohištva AJM Okna-Vrata-Senčila d.o.o., v Gradiški pa Lop lesna obdelava in predelava Želj Miran s.p., itd.

Razvite so tudi storitvene dejavnosti, ki rešujejo problem brezposelnosti, hkrati pa ustvarjajo pomemben dohodek. Še naprej ostaja velik delež dnevnih in sezonskih migrantov, ki se vozijo na delo v Maribor in tudi v bližnjo Avstrijo.

Zaradi neposredne bližine Maribora in Avstrije, dobre odprtosti s cestnim omrežjem in slikovite slovenje goriške pokrajine, je pomembna panoga tudi turizem. Območje GGE je znano po turističnih kmetijah in vinotočih ter tradicionalnih kulturnih, turističnih in rekreacijskih prireditvah (Svečinski praznik, VinoTour). V celotnem območju GGE je urejenih več sadnih in vinskih cest ter pohodniških in kolesarskih poti. Razviti so lovski, ribiški in verski (cerkve, kapelice, razpela in druga znamenja) turizem. V celovito turistično ponudbo občin je vključena še bogata kulturna in naravna dediščina.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

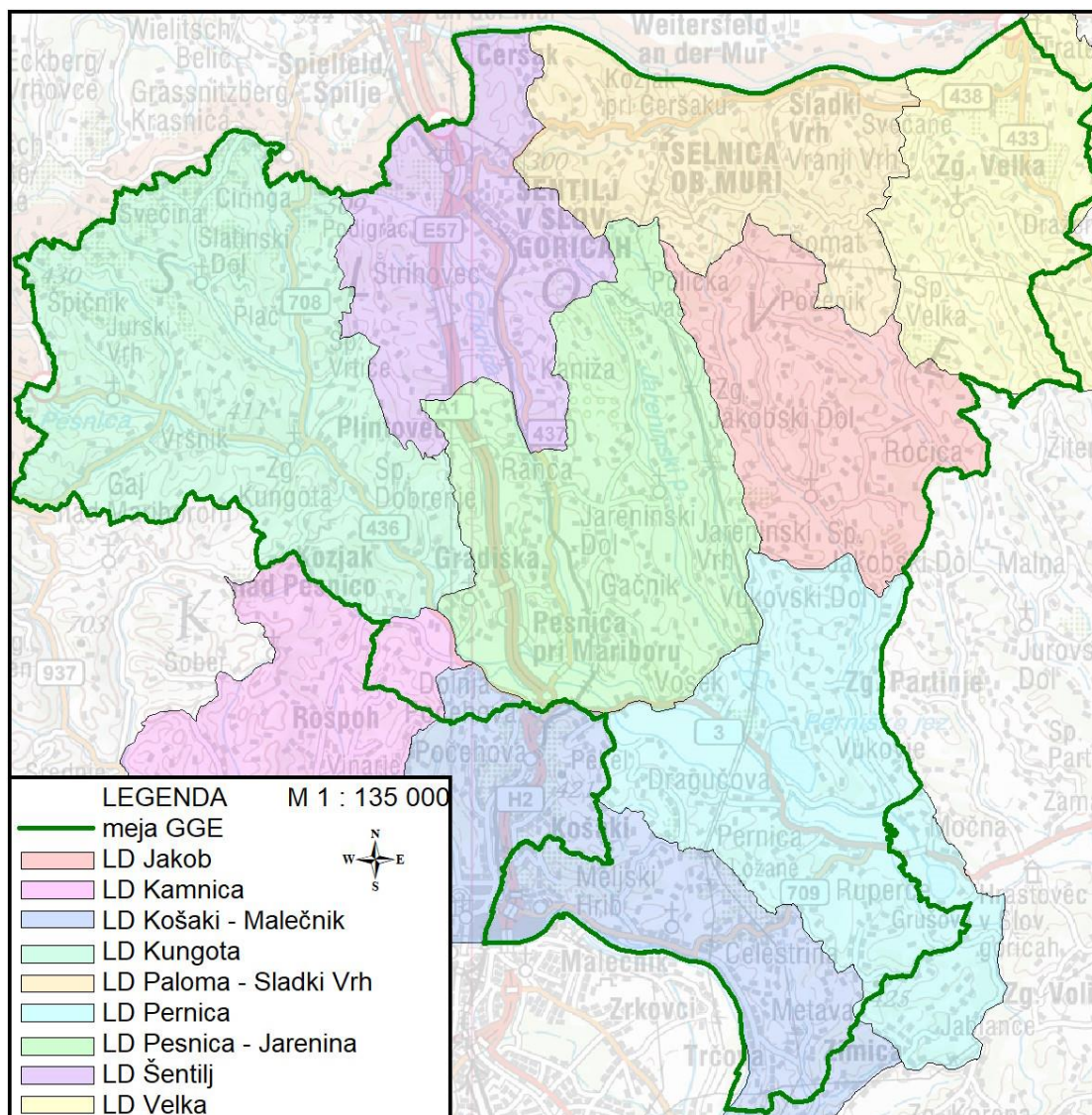
Na območju GGE na lovni površini z divjadjo upravlja deset upravljavcev lovišč: LD Kungota, LD Šentilj v Slovenskih goricah, LD Paloma-Sladki vrh, LD Kamnica, LD Košaki-Malečnik, LD Pesnica-Jarenina, LD Jakob, LD Velka, LD Pobrežje in LD Pernica. Lovišča Košaki-Malečnik, Pernica, Kamnica, Pobrežje in Velka segajo v območje GGE le z delom površine. Lovišča Kungota, Šentilj, Paloma-Sladki vrh, Jakob in Pesnica-Jarenina so v celoti znotraj meja GGE. Vsa lovišča spadajo v X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje.

Gozdovi obravnavane enote nudijo zatočišče številnim živalskim vrstam. Najvažnejša lovna divjad je srnjad. V zadnjem času je vedno bolj prisoten tudi divji prašič. Od drugih vrst divjadi so prisotne še: lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, poljski zajec, fazan, sraka, šoja in siva vrana.

Zaradi velike prepletenosti gozdnih in negozdnih površin ter pestrosti zeliščne in grmovne vegetacije, predstavlja območje GGE visoko bivalno in prehrabno kapaciteto za divjad in ostale prostoživeče živali. Številčnost t.i. male poljske divjadi (fazan, poljski zajec in poljska jrebica) je v stalnem upadanju zaradi intenzivnega kmetovanja in močne poseljenosti.

Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
1001	Kungota	1.454,28	v celoti
1002	Šentilj v Slovenskih goricah	682,76	v celoti
1003	Paloma - Sladki vrh	884,65	v celoti
1004	Kamnica	52,23	delno
1005	Košaki - Malečnik	273,18	delno
1006	Pesnica - Jarenina	522,09	v celoti
1007	Jakob	449,07	v celoti
1008	Velka	821,98	delno
1011	Pernica	357,72	delno
1017	Pobrežje	10,64	delno
	Skupaj	5.508,60	

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Glavna gospodarska dejavnost rabe tal je zaradi naravnih danosti in možnosti za strojno obdelavo tal kmetijstvo. Najdonosnejši so veliki njivski kompleksi v ravnici Pesniške doline in njenih pritokov.

V letu 2020 je bilo po podatkih SiStat (SiStat ..., 2024):

- v občini Kungota: 259 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 165 obsega tudi gozdne površine,
- v občini Šentilj: 321 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 226 obsega tudi gozdne površine,
- v občini Pesnica: 531 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 334 obsega tudi gozdne površine.

Razen poljedelstva so na območju GGE pomembne panoge še živinoreja (govodoreja, prašičereja, perutninarstvo, v zadnjem času tudi ovčereja) ter sadjarstvo in vinogradništvo. Nekateri kmetje so se s preureditvijo kmetij v turistične kmetije preusmerili v turizem kot dopolnilno dejavnost. V GGE je tudi več vinskih cest, najbolj znana je Srčkova pot Špičnik.

Najbolj gozdnata je občina Šentilj (36,9 %), sledi Kungota (32,1 %), del Mestne občine Maribor (17,8 %), najmanjša gozdnatost pa je v občini Pesnica (15,6 %).

Velika površina kmetijskih površin v zaraščanju (304,72 ha) kaže, da se bo površina gozdov v prihodnje še povečevala.

1.5.3 Poselitev

Za GGE je značilna razložena in razpršena poselitev krajine, ki je pogojena z drobno posestniško strukturo in razgibanim reliefom. Večja naselja so Šentilj v Slovenskih goricah, Kungota in Pesnica.

Občina Kungota meri 49 km². Obsega naslednja statistična naselja: Ciringa, Gradiška, Grušena, Jedlovnik, Jurski Vrh, Kozjak nad Pesnico, Pesnica, Plač, Plintovec, Podigrac, Rošpoh, Slatina, Slatinski Dol, Spodnje Vrtiče, Svečina, Špičnik, Vršnik, Zgornja Kungota, Zgornje Vrtiče.

Občina Šentilj meri 65 km². Obsega naslednja statistična naselja: Ceršak, Cirknica, Dražen Vrh, Jurjevski Dol, Kaniža, Kozjak pri Ceršaku, Kresnica, Plodršnica, Selnica ob Muri, Sladki Vrh, Spodnja Velka, Srebotje, Stara Gora pri Šentilju, Svečane, Šentilj v Slovenskih goricah, Šomat, Štrihovec, Trate, Vranji Vrh, Zgornja Velka, Zgornje Dobrenje, Zgornje Gradišče.

Občina Pesnica meri 76 km². Obsega naslednja statistična naselja: Dolnja Počehova, Dragučova, Drankovec, Flekušek, Gačnik, Jareninski Dol, Jareninski Vrh, Jelenče, Kušernik, Ložane, Mali Dol, Pernica, Pesnica pri Mariboru, Pesniški Dvor, Počenik, Polička vas, Polički Vrh, Ranca, Ročica, Slatenik, Spodnje Dobrenje, Spodnje Hlapje, Spodnji Jakobski Dol, Vajgen, Vosek, Vukovje, Vukovski Dol, Vukovski Vrh, Zgornje Hlapje, Zgornji Jakobski Dol.

Mestna občina Maribor (v nadaljevanju: MOM) sodi med večje slovenske občine. Meri 147,5 km². V GGE Šentilj je zajeto 13,6 % površine celotne Mestne občine Maribor.

Med naštetimi občinami (brez MOM) največjo gostoto poselitve prebivalstva beleži občina Šentilj, in sicer nad 129 preb./km², kar je več kot znaša povprečje v Sloveniji (104 preb./km²). V splošnem je GGE dokaj gosto poseljena, večina prebivalcev je skoncentriranih v večjih naseljih.

Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SiStat ..., 2024)

Občina	Število prebivalcev		Gostota naseljenosti (preb./km ²)	Št. gospodinjstev	Povprečna starost	Indeks staranja* (%)	Naravni prirast** (%)
	2013	2023	2023	2021	2023	2023	2022
Kungota	4.787	4.950	101	1.840	44,7	154,6	-12
Šentilj	8.467	8.403	129	2.825	44,3	149,1	-9
Pesnica	7.554	7.608	100	3.196	45,9	192,1	-68

Opomba:* Indeks staranja je razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim od 0–14 let), pomnoženo s 100.

*Opomba**:* Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih na določenem območju v koledarskem letu.

1.5.4 Infrastruktura

Najstarejša obratujoča prometna žila je železniška proga Južne železnice iz 19. stoletja, ki je speljana od Dunaja do Trsta. V GGE poteka od Šentilja do Maribora. Tudi avtocesta A1 Šentilj–Sermin v GGE poteka od Šentilja do Maribora. V Dragučovi se na A1 priključi avtocesta A5 Maribor (Dragučova)–Pince. Druge državne ceste so reginalne ceste II. reda: Počehova–Zgornja Kungota–Jurij ob Pesnici (št. 436), Šentilj–Pesnica (št. 437), Šentilj–Trate–Gornja Radgona (št. 438), Senarska–Lenart–Trate–most čez Muro (št. 433), in Pesnica–Lenart–Gornja Radgona (št. 449). Regionalni cesti III. reda sta dve: Zgornja Kungota–Plač (št. 708) in Maribor (Pobrežje)–Malečnik–Pernica (št. 709), (Uredba o kategorizaciji državnih cest, 2024). Cestno omrežje sestoji še iz občinskih cest ter javnih poti, gozdnih cest in drugih zasebnih cest.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

V GGE poteka več nadzemnih vodov - daljnovodov nazivne napetosti 20 kV ter glavni 400 kV daljnovod, ki je speljan od Ceršaka proti jugovzhodu do Trčove. Legalnih peskokopov v GGE ni.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Na območju GGE je pomembnejša dejavnost, ki deluje v prostoru, kmečki turizem.

V zadnjih letih je svojo ponudbo dopolnilo kar nekaj vinogradniških kmetij v smislu izletniško-kmečkega turizma in vinotočev, predvsem v severozahodni polovici GGE.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

V gozdnogospodarski enoti prevladuje srednja požarna ogroženost (2.411,87 ha gozdov), manj je gozdov z majhno požarno ogroženostjo (322,98 ha gozdov).

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v gozdnogospodarski enoti ni, gozdov z veliko požarno ogroženostjo pa je 32,64 ha.

Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po občinah, katastrskih občinah in odsekih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Površina gozda (ha)	Odseki
Maribor	0654	Orešje	2,71	08002E
	0654	Orešje	4,82	08002F
	0654	Orešje	1,59	08002G
Skupaj Mestna občina Maribor			9,12	
Kungota	0601	Vršnik	15,51	08051C
	0590	Špičnik	1,92	08060C
	0586	Podigrac	4,78	08124F
	0586	Podigrac	1,31	08124G
Skupaj občina Kungota			23,52	

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november - marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času. Problematično je izvajanje kmečkih opravil v času sušnih in vetrovnih obdobj, zlasti zažiganje travišč ter velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja. Močnejše obiskana območja so zlasti planinske poti in izletniške točke (...).

V preteklem desetletnem obdobju v gozdnogospodarski enoti nismo zabeležili gozdnih požarov.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Gozdnogospodarska enota je razdeljena na 128 oddelkov s povprečno površino 163,94 ha (v oddelku so vključene tudi negozdne površine) in na 627 odsekov s povprečno površino gozda 8,79 ha. Oddelki so oblikovani znotraj 71 katastrskih občin. Meje ureditvenih enot praviloma potekajo po parcelnih mejah in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake). Ob zadnjem urejanju so bili znotraj

oddelkov nekateri manjši odseki smiselno združeni s sosednjimi tako, da se je njihovo število glede na število odsekov ob urejanju pred desetimi leti zmanjšalo za 58. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta (poglavje 12.4).

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gospodarjenje z gozdovi v GGE Šentilj v Slovenskih goricah je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevne enote Maribor. Do leta 2024 sta območje GGE pokrivala dva gozdna revirja: Kungota in Sladki vrh. Meje revirjev so se s 1. 1. 2024 spremenile, tako je sedaj GGE razdeljena na pet revirjev, in sicer Šentilj, Trate, Gaj, Maribor, Korena. Upravljaec za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti je družba Slovenski državni gozdovi, d.o.o. (SiDG).

Pristojna gozdarska inšpekcijska služba se nahaja na Ptuj.

2 Prikaz funkcij gozdov

Da bi gozdovi lahko izpolnjevali različne zahteve uporabnikov prostora, so bile pri izdelavi GGN ovrednotene funkcije gozdov, ugotovljena nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazane smernice za rabo gozdov. Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so Gozdnogospodarski načrt GGO Maribor 2021–2030 (2023), Navodila za vključitev funkcij gozdov pripravljenih v okviru izdelave GGN GGO v GGN GGE (2022), Naravovarstvene smernice ... (2024) (vključeni so objekti naravne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve ... (2023), Splošne kulturnovarstvene usmeritve ... (2017), Register nepremične kulturne dediščine (vključeni so objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Usmeritve s področja upravljanja z vodami ... (2020), Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Maribor (2022) ter terenski opisi. Vrednotenje funkcij gozdov je bilo izdelano za celoten gozdni prostor, to je za gozdove in površine izven gozda, ki so ekološko, oziroma funkcionalno vezane na gozd (ZG, 3. člen).

GGE daje pokrajinsko ekološki pečat gričevnat svet zahodnih Slovenskih gor. Osrednja Pesniška dolina z akumulacijskimi jezeri, poplavno območje ob reki Muri in območje nižinskega toka reke Drave, Perniško jezero, Svečinski hrib, Plački vrh in Brloga so pomembna ekološka območja, ki izstopajo po biotski raznovrstnosti in tudi ohranjenosti. Geografske značilnosti pokrajinsko ekoloških enot, raznolikost v rabi tal in njihov način izkoriščanja v veliki meri vplivajo na funkcije, ki so v gozdovih poudarjene. Gozdnatost v GGE je 26,3 %.

Ekološke funkcije so poudarjene na 3.276,26 ha (površina vseh ekoloških funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Funkcije so poudarjene po celotnem območju. Varovalna funkcija je poudarjena predvsem na območju ob reki Muri, dolinskem delu gozov v Boltu, ter na območju Vršnika in Kozjaka nad Pesnico. Klimatska funkcija je poudarjena v okolici večjih središč in kmetijskih površin v krajih kot so Maribor, Pesnica, Meljski hrib, Malečnik, Pernica, Svečina, Jarenina, Jakobski dol, Šentilj, Zgornja Kungota, Sladki vrh. Območje je hidrološko pomembno, na območju Ceršaka se nahaja vodovarstveno območje I in II stopnje, ter III in IV stopnje. Linijsko pa je hidrološka funkcija poudarjena ob reki Muri, Dravi, ter ob potoku Pesnica in ostalih manjših pritokih. Biotska raznovrstnost je poudarjena predvsem na območju ekocelic in večjih strnjenih gozdov na območju Trat, Ceršaka in Metave, ki se deloma prekrivajo z območjem Natura 2000 ter EPO. Biotska raznovrstnost je poudarjena tudi na območju Jakobskega dola, Pesnice in Svečine, kjer najdemo manjše gozdne fragmente.

Socialne funkcije so poudarjene na površini 1.056,81 ha (površina vseh socialnih funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Rekreatijska, turistična in estetska funkcija so poudarjene v južnem delu enote, ki je v neposrednem zaledju mesta Maribor in v severnem delu enote v neposredni bližini Šentilja. Te vloge so tudi poudarjene ob številnih peš poteh in kolesarskih poteh, ki prepredajo območje enote. Ne gre zanemariti krajinske podobe Slovenskih gor, ki je neločljivo povezana z ostanki gozdov v pretežno kmetijski krajini. Severni del GGE predstavlja vstopno točko v Slovenijo, saj preko enote poteka glavna mednarodna cestna povezava do morja.

Proizvodne funkcije so poudarjene na površini 5.496,68 ha. V gozdnogospodarski enoti je 99,2 % lesnoproizvodnih gozdov prve stopnje poudarjenosti, v njih je možno trajno sekati nad 5m³ lesne mase na hektar. Na 2. stopnji je poudarjenih 175,13 ha gozdov s funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Na površini 8,21 ha se nahaja gozdni rezervat Dobrenje, kjer so gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom;
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom;
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so ovrednotene in prikazane po funkcijskih plasteh in zajemajo gozd ter druga negozdna zemljišča, ki so z gozdom ekološko povezana (ZG, 1993 in nasl.) ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje funkcij (gozdni prostor). Površina gozdnega prostora v GGE je 5.540,08 ha.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij, ki so poudarjene na 1. ali 2. stopnji, so podrobno opredeljene v poglavju 6.

Spodnja preglednica prikazuje površine gozdnega prostora (brez prekrivanja) s poudarjenimi funkcijami.

Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	780,17	14,1	14,1	161,47	2,9	2,9	4.598,44	83,0	83,0	5.540,08
Hidrološka funkcija	0,25	0,0	0,0	97,92	1,8	1,8	5.441,91	98,2	98,2	5.540,08
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	48,46	0,9	0,9	1.635,16	29,5	29,5	3.856,46	69,6	69,6	5.540,08
Klimatska funkcija	844,27	15,2	15,2	753,32	13,6	13,6	3.942,49	71,2	71,2	5.540,08
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	39,52	0,7	0,7	881,92	15,9	15,9	4.618,64	83,4	83,4	5.540,08
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Rekreacijska funkcija	0,03	0,0	0,0	15,16	0,3	0,3	5.516,41	99,7	99,6	5.531,60
Turistična funkcija	0,03	0,0	0,0	35,77	0,6	0,6	5.495,80	99,4	99,2	5.531,60
Poučna funkcija	21,99	0,4	0,4	0,00	0,0	0,0	5.509,61	99,6	99,5	5.531,60
Raziskovalna funkcija	8,01	100,0	0,1							8,01
Funkcija varovanja naravnih vrednot	13,76	12,3	0,2	98,12	87,7	1,8				111,88
Funkcija varovanja kulturne dediščine	51,23	79,1	0,9	13,56	20,9	0,2				64,79
Estetska funkcija	43,77	74,3	0,8	15,16	25,7	0,3				58,93
Lesnoproizvodna funkcija	5.496,68	99,8	99,2	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	5.496,68
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0	175,13	100,0	3,2				175,13
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00

Opomba: Vsota površine gozda z lesnoproizvodno funkcijo je enaka površini gozda, kjer je načrtovan posek, vsote površin funkcij (razen zaščitne, obrambne, poučne in raziskovalne funkcije) so enake površini gozdnega prostora s prvo in drugo stopnjo poudarjenosti posamezne funkcije.

Na isti površini se lahko prekrivajo funkcije z različnimi stopnjami poudarjenosti. Na teh območjih vloge vplivajo na način gospodarjenja.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno, so navedene v prilogi načrta E4 - Opisi gozdov kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«. V »Opombah« pa so navedeni kriteriji za določitev funkcij ter navedeni prisotni točkovni objekti.

Območja EPO in Natura 2000 so bila kriterij pri izločevanju funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Navedena so po odsekih v Obrazcu E 4 - Opisi gozda pod opombami. Prikazana so na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti v merilu 1 : 50 000 (KARTA ŠT. 6.b) v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Objekti manjši kot 0,25 ha so zajeti kot točke; reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi gozd, v širini 100 (ob reki) in 50 m (ob potokih) na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Interaktivna karta funkcij gozdov je izdelana v PDF obliki.

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 1.545,96 ha;

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.730,30 ha.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 780,17 ha.

Gozdovi na območju Vršnika, Kozjaka nad Pesnico, Meljskim hribom in nad Muro na erodibilni matični podlagi z naklonom nad 25°, ter poplavni gozdovi ob Dravi.

2. stopnja poudarjenosti na površini 161,47 ha.

Gozdovi na območju gozdnih združb pobočno velikojesenovje, nižinsko črnojelševje, vrbovje s topoli, ter redkeje poplavljeni gozdovi.

Hidrološka funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 0,25 ha.

Gozdovi na območju 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti pitne vode na območju Ceršaka.

2. stopnja poudarjenosti na površini 97,92 ha.

Gozdovi v Ceršaku na širšem vodozbirnem območju 3. in 4. varstvene cone. Gozdovi na apnenčastih tleh na območju Trat, Kresnic in Metave.

Linijsko na območju reke Mure, Drave, potoka Pesnica in vodotokih.

Klimatska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 844,27 ha.

Gozdovi v neposredi bližini mesta Maribor in na območju Šentilja (Novine), ki varujejo rekreacijske in turistične objekte. Gozdovi, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem in pozebo na območju Svečine, Pesnice pri Mariboru, Ruperč in Malečnika.

2. stopnja poudarjenosti na površini 753,32 ha.

Okoli večjih strnjenih naselij kot so: Šentilj, Sladki vrh, Zgornja Kungota, Pesnica pri Mariboru, Jakobski dol in Malečnik

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površini 48,46 ha.

Prva stopnja poudarjenosti je določena na območjih redkih ohranjenih ekosistemov. To so gozdovi na območju naravnih vrednot, zavarovanih območjih, gozdnega rezervata Dobrenje in ekocelic.

2. stopnja poudarjenosti na površini 4.146,63 ha.

Druga stopnja je poudarjena na 29,5 % površine gozdnega prostora. Poudarjena je na ekološko pomembnih območjih (v nadaljevanju EPO) in na območjih Natura 2000. Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo poudarjeno tudi manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo v kmetijski krajini z gozdnatostjo med 10 in 25 %.

Linijsko je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena ob vodotokih (v 50-metrskem pasu na vsako stran vodotoka), ki spadajo med Natura in EPO območja.

Območja EPO in Natura 2000 se delno prekrivajo.

Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska /koda	št.	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Drava - spodnja	41500		91,33	16,77
	Mura - Radmožanci	42100		537,49	440,89
	Slovenske gorice – osrednji del	42600		2.429,20	347,66
	Hrastovec	46300		185,42	105,26
	Ščavniška dolina	44200		607,13	263,72
	Pesniška dolina	45600		1,80	-
	Slatinski potok	96300		3,61	1,47
EPO skupaj				3.855,98	1.175,77
NATURA 2000	SPA - Mura	SI5000010		2,49,54	163,29
	SPA - Drava	SI5000011		103,76	16,77
	SAC - Mura	SI3000215		537,49	440,89
	SAC - Drava	SI3000220		75,56	10,64
	SAC – Slatinski potok	SI3000370		3,61	633,06
NATURA 2000 skupaj				969,96	128,82

EPO Drava - spodnja

Poplavno območje in nižinski tok Drave med Mariborom in Središčem ob Dravi je kompleksen ekosistem z veliko pestrostjo habitatov in vrst, življenjski prostor ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, evropsko pomemben selitveni koridor in prezimovališče ptic.

Raznoliki vodni in obvodni habitati, dve veliki vodni akumulaciji in nekatere gramoznice kot pomembni antropogeni habitati ter ohranjena tradicionalna kulturna krajina z ekstenzivnimi travniki in polji, so življenjski prostor do sedaj evidentiranih preko 270 vrst ptic, tudi 5 svetovno in evropsko ogroženih vrst, približno 50 vrst rib, okoli 40 vrst kačjih pastirjev, 30 vrst sesalcev, 14 vrst dvoživk, 9 vrst plazilcev in preko 600 različnih vrst rastlin.

EPO Mura - Radmožanci

Obsega poplavno območje in del nekdanjega vplivnega območja naše največje reke v subpanonskem biogeografskem območju in obsega območje ob Muri, od Šentilja do Murske šume in tromeje med Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko. Izredno raznolike hidrološke razmere pogojujejo obstoj različnih vodnih, obvodnih in močvirskih habitatov. Tukaj se pojavlja veliko število ogroženih rastlinskih vrst, ki jih najdemo le še v tem delu Slovenije ter številne dvoživke, ptiči, ribe in žuželke, ki so v Sloveniji zavarovani z Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst. Območje je s stališča biotske raznolikosti in naravovarstvenega pomena gotovo eden najpomembnejših delčkov narave v Sloveniji.

EPO Slovenske gorice – osrednji del

Območje obsega območje osrednjih Slovenskih goric severno od pesniške doline s Perniškim akumulacijskim jezerom. Ohranjena je tradicionalna slovenjegoriška kulturna krajina z ekstenzivno kmetijsko rabo. Življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih vrst, predvsem ptic. Za osrednji del Slovenskih goric so značilna nizka slemena in griči, prekinjeni s številnimi rečnimi dolinami pritokov reke Pesnice. Območje obsega tudi Perniško akumulacijsko jezero v Pesniški dolini (nadm. viš. 247 m), ki sodi med najpomembnejše ornitološke lokalitete v tem delu Evrope.

Območje je s stališča biotske raznolikosti in naravovarstvenega pomena eno pomembnejših območij narave v Sloveniji.

EPO Hrastovec

Območje se nahaja med Dravsko in Pesniško dolino med Završko vasjo, Koreno Voličino in Hrastovcem; predstavlja del t.i. osamelega krasa.

Za območje so značilni različni kraški pojavi (vrtače, kraški izviri, manjše ponikalnice in kraške jame) kakor tudi na osameli kras vezana jamska favna. Deloma so ohranjeni neregulirani potoki in zamočvirjena dna dolinic.

Življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih vrst, predvsem ptic in metuljev.

EPO Ščavniška dolina

Zgornji tok Ščavnice je den izmed redkih ohranjenih, malo obremenjenih nižinskih vodotokov v SV Sloveniji, ki ga odlikuje izjemna biotska raznolikost vodnih nevretenčarjev. Tukaj živi kar 20% vseh poznanih vrst mladoletnic pri nas.

Bregovi z izjemo nekaterih utrditev ob mostovih niso bili spremenjeni. Ob sami strugi so ponekod še ohranjeni zamočvirjeni predeli.

V potoku živi tudi ogrožena progasta pijavka *Dina lineata lineata*, za katero je to eden izmed dveh znanih podatkov v Sloveniji, Ščavnica pa je na tem območju tudi habitat vidre *Lutra lutra*.

EPO Pesniška dolina

Območje pokriva dno doline Pesnice in pritokov. Zanj so značilne velike vodne akumulacije – zadrževalniki: Pristava, Komarnik, Hrastovski ribniki, Radehova, ter Gradišče. Večino površine pokrivajo njive, intenzivni in polintenzivni travniki. Edini gozdni kompleks je Črni les. Najpomembnejše je območje ribnika Komarnik s Črnim lesom in širšo okolico, ki predstavlja zadnje zatočišče in pomembno bivališče mnogih ogroženih vodnih in obvodnih rastlinskih in živalskih vrst. Pomembne so favna kačjih pastirjev, ki šteje kar 35 vrst, dvoživke in ptice. Evidentirano je pojavljanje

vidre. Za območje je bistvena je funkcionalna povezanost naravnih vrednot, ki skupaj predstavljajo neločljivo celoto z nadvse pomembno ekosistemsko, habitatno in koridorsko vlogo.

EPO Slatinski potok

Slatinski potok izvira v Avstriji z imenom Sulzbach in se južno od Svečine v občini Kungota izliva v večinoma reguliran Svečinski potok. V dolžini 2 km od državne meje ima Slatinski potok ohranjeno naravno strugo z obrežno lesno zarastjo in je habitat raka koščaka.

Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)

V spodnjih preglednicah so navedeni habitatni tipi, ter rastlinske in živalske vrste, ki so vezane na gozdne površine v GGE, ki so bili kriterij za izločevanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Preglednica 19/N-SPA : Natura SPA (POV) in SAC (POO) območje

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000215 Mura	POO	- navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*, - nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>), - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*, - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), - bober (<i>Castor fiber</i>), - veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>), - škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), - ovratniški plavač (<i>Graphoderus bilineatus</i>), - rogač (<i>Lucanus cervus</i>), - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), - panonski pupek (<i>Triturus dobrogicus</i>), (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)) (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>).
SI3000220 Drava	POO	- hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*, - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), - bober (<i>Castor fiber</i>), - škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)).
SI3000370 Slatinski potok	POO	- navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI5000010 Mura	POV	- črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>), - črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), - belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), - belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), - veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>), - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), - pivka (<i>Picus canus</i>), - plašica (<i>Remiz pendulinus</i>), - srednji detel (<i>Dendrocopus medius</i>)
SI5000011 Drava	POV	- črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>), - črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), - belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), - belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), - črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>), - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), - pivka (<i>Picus canus</i>), - plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT.

Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta	Območje habitat. tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) *	SI3000215 Mura	Združbe mehkolesne loke se razvijejo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljenе. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen.	2.388 ha	54 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava	Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidroregulacije, gradnje jezov, pozidava in kmetijstvo.	1.052 ha	5 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti
(91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>)	SI3000215 Mura	To so tipični nižinski obrečni gozdovi, ki sledijo združbi bele vrbe, vendar rastejo na tleh, kjer je nivo podtalnice nižji. Pojavljajo se ob večjih rekah. Tla so nerazvita (rečni nanosi) in poplavljenа le ob visokih vodah. Drevesne vrste zastopajo zlasti dob, dolgopecljati in poljski brest, veliki in ostroplodni javor. Zaradi raznovrstnih vplivov se je pri nas ohranilo le malo sestojev trdolesne loke (ob Muri in Dravi). Ogrožajo jih hidroregulacije, urbanizacija, izsekovanje ter širjenje invazivnih tujerodnih vrst	1.067 ha	11 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti

Opomba: *: Prednostni kvalifikacijski HT;

: Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (na celotnem območju celinske biogeografske regije); Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014).

Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/PO (ha)	velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	30 ha	30 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000370 Slatinski potok		4 ha	4 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	6.921 ha	535 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	6.921 ha	535 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		1.560 ha	12 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	2.804 ha	122 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		960 ha	14 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	5.484 ha	458 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		1.131 ha	19 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	8.244 ha	127 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/PO (ha)	velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
	SI3000220 Drava		3.275 ha	66 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	428 ha	428 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	5.403 ha	349 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		1.622 ha	16 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Ovratniški plavač (<i>Graphoderus bilineatus</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	646 ha	6 ha	U2** slabo stanje hranjenosti
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	5.635 ha	431 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	10.133 ha	492 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		537 ha	12 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Panonski pupek (<i>Triturus dobrogicus</i>)	SI3000215 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	10.057 ha	535 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti
Črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	14.085 ha	244 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		8.661 ha	89 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	7.605 ha	166 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	9.077 ha	178 ha	Ugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		3.823 ha	34 ha	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
Belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	7.605 ha	166 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		3.600 ha	26 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	12.924 ha	68 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		8.784 ha	82 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.939 ha	192 ha	Ugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***
Sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	11.384 ha	184 ha	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		3.539 ha	36 ha	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/PO (ha)	velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Pivka (<i>Picus canus</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	11.200 ha	manj kot 1 ha	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		4.680 ha	54 ha	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
Plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	SI5000010 Mura	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	4.433 ha	183 ha	Stanje ohranjenosti ni znano (trend neznan)***
	SI5000011 Drava		2.867 ha	34 ha	Neugodno stanje ohranjenosti (trend zmeren upad)***
Črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	4.503 ha	91 ha	Ugodno stanje ohranjenosti (trend neznan)***

Opomba:

** Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); Poročilo RS po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019- 2020);

***: Preverjeno še z ocenami stanja ohranjenosti vrst na posameznih območjih Natura 2000 (ocene so bile pridobljene v okviru priprave novega Programa upravljanja območij Natura 2000 - še neobjavljeno).

Znotraj območij Natura 2000 so bile izločene naslednje upravljaljske cone:

- cona A - Drava ;
- cona B+C - Drava;
- cona A - Mura;
- cona B+C – Mura;
- cona koščaka - potoki.

Površine upravljaljskih con so navedene v nadaljevanju.

Konkretna in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

Cona A - Drava

Površina: 4,79 ha

Vrste/HT: HT91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)).

Cona se nahaja neposredno ob reki Dravi in je vezana staro strugo Drave in mrtvice ob njej. Obrečna gozdna krajina združuje preplet gozdnih združb, med katerimi po obsegu izstopajo gozdovi, ki jih gradijo vrbe, jelše in jeseni (mehkolesna loka). Območje je pomembno za ohranjanje populacij primarnih in sekundarnih duplarjev ter vrst, ki so vezane na večje količine mrtve lesne mase.

Cona B+C - Drava

Površina: 103,76 ha.

Vrste: Hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), črtasti medvedek* (*Callimorpha quadripunctata*), bober (*Castor fiber*), sršenar (*Apis apivorus*), pivka (*Picus canus*), plašica (*Remiz pendulinus*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), belorepec (*Haliaeetus albicilla*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), črna žolna (*Dryocopus martius*), črni škarnik (*Milvus migrans*).

Cona obsega gozdove na območju reke. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti potokov, obrežno strukturo brežin, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine, ob hkratnem zagotavljanju ležeče in stoječe odmrle lesne mase.

Cona A - Mura

Površina: 64,13 ha.

Vrste/HT: HT91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)), HT91F0 Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*).

Cona se nahaja neposredno ob reki Muri v GGE Šentilj v Slovenskih Goricah. Obrečna gozdna krajina združuje preplet gozdnih združb, med katerimi po obsegu izstopajo gozdovi, ki jih gradijo vrbe, jelše in jeseni (mehkolesna loka). Mestoma se pojavljajo tudi obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi. Območje je pomembno za ohranjanje populacij primarnih in sekundarnih duplarjev ter vrst, ki so vezane na večje količine mrtve lesne mase.

Cona B+C - Mura

Površina: 535,23.

Vrste/HT: Črtasti medvedek (*Callimorpha quadropunctaria*)*, veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), rogač (*Lucanus cervus*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), ovratniški plavač (*Graphoderus bilineatus*), nižinski urh (*Bombina bombina*), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), panonski pupek (*Triturus dobrogicus*), navadni koščak* (*Austropotamobius torrentium**), bober (*Castor fiber*), sršenar (*Apis apivorus*), pivka (*Picus canus*), plašica (*Remiz pendulinus*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), belorepec (*Haliaeetus albicilla*), srednji detel (*Dendrocopus medius*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), veliki žagar (*Mergus merganser*), črna žolna (*Dryocopus martius*).

Cona obsega gozdove na območju reke Mure na območju GGE Šentilj v Slovenskih Goricah. Znotraj cone želimo ohraniti naravne značilnosti potokov, obrežno strukturo brežin, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine, ob hkratnem zagotavljanju ležeče in stoječe odmrle lesne mase.

Cona koščaka – potoki

Površina: 3,61 ha.

Vrste/HT: Navadni koščak (*Austropotamobius torrentium**).

Cona obsega vodotoke ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohraniti naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000370 Slatinski potok.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 120,66 ha.
2. stopnja poudarjenosti na površini 936,15 ha.

Higiensko - zdravstvena funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 39,52 ha.

Gozdovi okoli večjih strnjenih naselij nad 100 ha na razdalji do 1 km oddaljenosti. V neposredni bližini mesta Maribor.

2. stopnja poudarjenosti na površin 881,92 ha.

V bližini strnjenih naselij nad 100 ha in na razdalji do 3 km. Območje Šentilja, Sladkega vrha, Zgornje Kungote, Pesnice pri mariboru in Malečnika.

Rekreacijska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 0,03 ha.

Mestni gozd Maribor.

2. stopnja poudarjenosti na površin 15,16 ha.

Gozdovi v okolici Trčove. Neposredna bližina naselij skozi katere vodijo pešpoti do turistični in rekreacijskih točk.

Turistična funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 0,03 ha.

Mestni gozd Maribor: Piramida - Kalvarija.

2. stopnja poudarjenosti na površin 35,77 ha.

Gozdovi na območju Keltske poti v Šentilju.

Poučna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 21,99 ha.

Kletska pot na Novinah v Šentilju.

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 8,01 ha.

Gozdni rezervat Dobrenje.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 13,76 ha.

Prva stopnja je poudarjena v gozdnem rezervatu Dobrenje, na zavarovanih območjih in območjih naravnih vrednot, v katerih ne gospodarimo oz. so prepuščeni naravnemu razvoju, ali pa je gospodarjenje omejeno. Točkovno je na 1. stopnji funkcija poudarjena tudi na območju drevesnih in drugih naravnih vrednot s strožjim režimom.

2. stopnja poudarjenosti na površini 98,12 ha.

Druga stopnja je poudarjena na zavarovanih območjih (krajinski park, naravni spomeniki) in na območjih naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena, v katerih se gospodari po predpisanih režimih. Drevesa naravne vrednote in druge naravne vrednote, ki so v gozdu in katerih površina je manjša od 3 ha, so prikazane točkovno.

Severni del območja GGE Šentilj v Slovenskih goricah gradijo kamnine, v katerih obstaja možnost odkritja fosilov in mineralov. Izločeni sta dve območji pričakovanih naravnih vrednot: OPPN Slovenske gorice in OPPN Štihovec. Območji nista posebej prikazani in ovrednoteni.

Preglednica 22: Seznam zavarovanih območij

Zap. št.	Ime	Status
1	Meljski hrib	NR
2	Dragučova - gozd	NS
3	Vodolska smreka	NS
4	Malečnik - topol	NS
5	Drava – stara struga	NS
6	Ostanki stare struge Pesnice pri Pernici	NS
7	Perniško jezero	NS
8	KP Kamenščak - Hrastovec	KP
9	KP Jareninski dol	KP
10	KP Drava	KP

Opomba: Območja so zavarovana z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju občine Maribor (MUV, št. 17/1992)

Preglednica 23: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
6520	Vodolska smreka	Velika smreka v Vodolah, severno od Maribora	drev	državni	4A
6523	Malečnik - topol	Velik topol v Malečniku, severno od Maribora	drev	državni	7A
4424V	Mura – reka 1	Sonaravna struga reke Mure z obrežji in prodišči med Šentiljem in Hotizo	hidr, bot, zool	državni	112E, 110F, G, 96B, D
7469V	Mura – loka 1	Sonaravna struga reke Mure z obrežji in prodišči od Šentilja do Hotize	hidr, zool	državni	112E, 110F, B, G, 96B, D
7288	Mura – mrtvi rokav 1	Ohranjen mrtvi rokav Mure vzhodno od Ceršaka, severovzhodno od Šentilja v Slovenskih Goricah	bot, ekos, zool	državni	110 B
6466	Meljski hrib	Ornitološka lokaliteta na podorni lapornati steni nad Dravo v Melju, v Mariboru	zool, geomorf	državni	2F, 2G
7436	Sladki vrh - gramoznica	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst v opuščeni gramoznici ob Muri, vzhodno od Sladkega vrha, severovzhodno od Šentilja v Slovenskih Goricah	ekos, zool, bot	lokalni	96D
6473	Pesnica – stara struga	Ohranjena stara struga reke Pesnice pri Pernici, severno od Maribora	zool	lokalni	izven gozdnega prostora
7052V	Drava med Mariborom in Ptujem	Reka Drava z rečno loko na območju med Mariborom in Ptujem	hidr	državni	9D
1818V	Perniško jezero	Akumulacijsko jezero severno od Pernice, severno od Maribora	ekos, zool	državni	izven gozdnega prostora
7515V	Drava – stara struga	Sonaravna struga reke Drave z obrežji in prodišči med Mariborom in Ptujem	hidr, zool	državni	9D
6531	Dragučova – ostanek hrastovo belogabrovega gozda	Ostanek nižinskega gozda sredi velikih melioracijskih površin Pesniške doline v Dragučovi, severovzhodno od Maribora	ekos	lokalni	17B
80053	Ceršak – habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev	Habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev v gozdu zahodno od Ceršaka	zool	državni	ODD: 111, 112, 113
80474	Selnica ob Muri – navadna bukev	Bukev na pečinah nad Muro med Ceršakom in Sladkim vrhom, vzhodno od Šentilja	drev	lokalni	110E
80476	Jakobski dol – divja češnja	Divja češnja jugozahodno od Jakobskega dola v Slovenskih goricah	drev	lokalni	76B

Opomba: NVDP - naravna vrednota državne pomena, NVLP - naravna vrednota lokalne pomena.

Preglednica 24: Pregled jam v gozdu ali ob njegovem robu

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Odsek
44370	Jama 1 v Repoluskovih pečinah	Vodoravna jama, Jama z bazeni nakapane vode	geomorf.	124G
44371	Jama 2 v Repoluskovih pečinah	Jama z bazeni nakapane vode		124F
52569	Jama Kapela	Vodoravna jama		izven g. prostora

Preglednica 25: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Zap. št.	Ime	Kratka oznaka
1.	OPPN Slovenske gorice	Nahajališče fosilov (školjke, polži, morski ježki, septarijske konkrecije)
2.	OPPN Štrihovec	Nahajališče septarij

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti na površini 51,23 ha.

Gozdovi na območju gomilnih grobišč in arheoloških najdišč.

2. stopnja poudarjenosti na površini 13,56 ha.

Gozdovi na območju registrirane kulturne dediščine in spomenikov.

Objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo na območju gozdov so povzeti po Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah ... (2023) in so navedeni v spodnji preglednici.

Preglednica 26: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru

EŠD	Ime	Režim	Odsek
1-00069	Trate - Grad Cmurek	spomenik	95D
1-00069	Trate - Grad Cmurek	vplivno območje spomenika	95D
1-01260	Ložane - Vaško jedro	dediščina	15C
1-01262	Vukovje - Vinogradniški zaselek Gradišče	dediščina	20B
1-01264	Ložane - Gomilno grobišče	spomenik	15C
1-01265	Ruperče - Gomilno grobišče	spomenik	13A
1-01266	Metava - Gomila	spomenik	11A
1-02985	Zgornja Kungota - Cerkev sv. Kunigunde	vplivno območje spomenika	48A
1-03154	Zgornja Velka - Cerkev Marije Snežne	vplivno območje spomenika	100C
1-06514	Maribor - Arheološko najdišče Meljski hrib	spomenik	2F, 2G
1-07757	Vranji Vrh - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	104A, 104B
1-07758	Ceršak - Gradišče	spomenik	112A, 112C, 112D,
1-07759	Ceršak - Prazgodovinsko gomilno grobišče	spomenik	
1-07763	Svečina - Vas	spomenik	62F
1-07765	Trate - Rimskodobna gomila	spomenik	92E, 93B
1-07769	Kozjak nad Pesnico - Graščina Pahta	dediščina	46F, 46G
1-07771	Polički Vrh - Jareninski dvor	spomenik	32A
1-07773	Svečina - Dvorec Svečina	spomenik	126A, 126D
1-07774	Trate - Dvorec Novi Kinek	spomenik	94F, 94G
1-07776	Cirknica - Kapelica na Berlogi	dediščina	izven gozda
1-07808	Počenik - Domačija Bračko	dediščina	82A
1-07809	Ranca - Domačija Ranca 9	spomenik	37C
1-13595	Metava - Fluhejeva kapelica	dediščina	10B
1-15528	Malečnik - Arheološko najdišče pod Meljskim hribom	arheološko najdišče	2A, 2B
1-18244	Slatina v Slovenskih goricah - Viničarija Kebl	spomenik	izven gozda
1-18304	Gradiška - Kapelica sv. Kunigunde	dediščina	42B
1-18360	Ciringa - Domačija Ciringa 2	spomenik	izven gozda
1-24680	Trate - Petkov mlin	spomenik	94F
1-29120	Podigrac - Gradišče Plački vrh	spomenik	124E, 124F, 124G
1-29133	Cirknica - Arheološko najdišče Berloga	arheološko najdišče	67A, 67B, 118A
1-30240	Trate - Grajska kašča	dediščina priporočilno	izven gozda

EŠD	Ime	Režim	Odsek
1-30241	Trate - Hiša Trate 1	dediščina priporočilno	izven gozda
1-30334	Jelenče - Arheološko območje Beli vrh	arheološko najdišče	36E, 68A, 68B
1-30336	Štrihovec - Arheološko območje Štrihovec II	arheološko najdišče	117C
1-30675	Počenik - Slopno znamenje	spomenik	81C

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

Vsi objekti kulturne dediščine so navedeni v obrazcu E4 - opis gozda pod opombami.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 43,77 ha.

Mestni gozd Maribor, gozdovi ob arheološki poti Novine in na območjih kulturne dediščine na Tratah, Svečini, Zgornji Kungoti in Ložan.

2.stopnja poudarjenosti na površini 15,16 ha.

Gozdovi na območju Trčove, ki prispevajo k lepoti krajinske podobe.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 5.496,68 ha.

Gozdovi v katerih je možno dolgoročno sekati letno nad 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

2. stopnja poudarjenosti na površini 175,13 ha.

Gozdovi kjer je delež kostanja v lesni zalogi nad 25% in gozdovi na območju gozdne čebelje paše.

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Gozdovi so bili uvrščeni v tri gospodarske kategorije. Prevladujejo večnamenski gozdovi. Med gozdove s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, so uvrščeni gozdovi na zavarovanih območjih ter na območjih naravnih vrednot. Med gozdove s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, je uvrščen gozdni rezervat Dobrenje (odsek 66E).

Preglednica 27/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Večnamenski gozdovi	3.922,47	1.176,55	5.099,02
Gpn, ukrepi so dovoljeni	286,16	115,26	401,42
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	8,16	8,16
Skupaj	4.208,63	1.299,97	5.508,60

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju RGR) so bili oblikovani na osnovi gozdnih rastiščnih tipov. V posamezen RGR so združeni odseki na podobnih rastiščih, s podobnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, zanje je mogoče postaviti enoten dolgoročen gozdnogojitveni cilj in gozdnogojitvene usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov.

Preglednica 28/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
04012-Predpanonska gabrovja	52100-Nižinsko črnojelševje	4,77	3,9
	54300-Predpanonsko gradново belogabrovje	26,16	21,6
	56300-Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenovje	1,31	1,1
	60100-Pobočno velikojesenovje	0,44	0,4
	71100-Kisloljubno gradново belogabrovje	48,52	40,0
	73100-Kisloljubno gradново bukovje	21,46	17,7
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	18,69	15,4
Skupaj RGR		121,35	100,0
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	52100-Nižinsko črnojelševje	30,66	1,3
	54300-Predpanonsko gradново belogabrovje	32,79	1,4
	56100-Bazoljubno gradnovje	3,62	0,2
	60100-Pobočno velikojesenovje	26,70	1,1
	71100-Kisloljubno gradново belogabrovje	33,51	1,4
	73100-Kisloljubno gradново bukovje	1.722,48	74,0
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	476,99	20,5
Skupaj RGR		2.326,75	100,0
06412-Predpanonska bukovja	51100-Vrbovje s topolom	2,02	0,1
	52100-Nižinsko črnojelševje	40,12	1,5
	54300-Predpanonsko gradново belogabrovje	36,56	1,4
	56100-Bazoljubno gradnovje	3,87	0,1
	56300-Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenovje	0,72	0,0
	60100-Pobočno velikojesenovje	93,49	3,5
	62100-Bazoljubno rdečeborovje	5,30	0,2
	71100-Kisloljubno gradново belogabrovje	46,55	1,8
	73100-Kisloljubno gradново bukovje	424,67	16,0
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	1.997,62	75,4
Skupaj RGR		2.650,92	100,0
VECNAMENSKI GOZDOVI		5.099,02	100,0
04012-Predpanonska gabrovja	51100-Vrbovje s topolom	17,88	37,7
	54300-Predpanonsko gradново belogabrovje	3,00	6,3
	71100-Kisloljubno gradново belogabrovje	17,04	35,9
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	9,56	20,1
Skupaj RGR		47,48	100,0

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	71100-Kisloljubno gradново belogabrovje	3,43	2,2
	73100-Kisloljubno gradново bukovje	120,11	78,4
	75100-Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	3,85	2,5
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	25,86	16,9
Skupaj RGR		153,25	100,0
06412-Predpanonska bukovja	51100-Vrbovje s topolom	2,35	1,2
	52100-Nižinsko črnojelševje	0,43	0,2
	54300-Predpanonsko gradново belogabrovje	1,03	0,5
	60100-Pobočno velikojesenovje	7,62	3,8
	71100-Kisloljubno gradново belogabrovje	4,20	2,1
	73100-Kisloljubno gradново bukovje	24,46	12,2
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	160,60	80,0
Skupaj RGR		200,69	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		401,42	100,0
21012-Gozdni rezervati	60100-Pobočno velikojesenovje	2,20	27,0
	73100-Kisloljubno gradново bukovje	2,77	33,9
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	3,19	39,1
Skupaj RGR		8,16	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		8,16	100,0
Skupaj vsi gozdovi		5.508,60	100,0

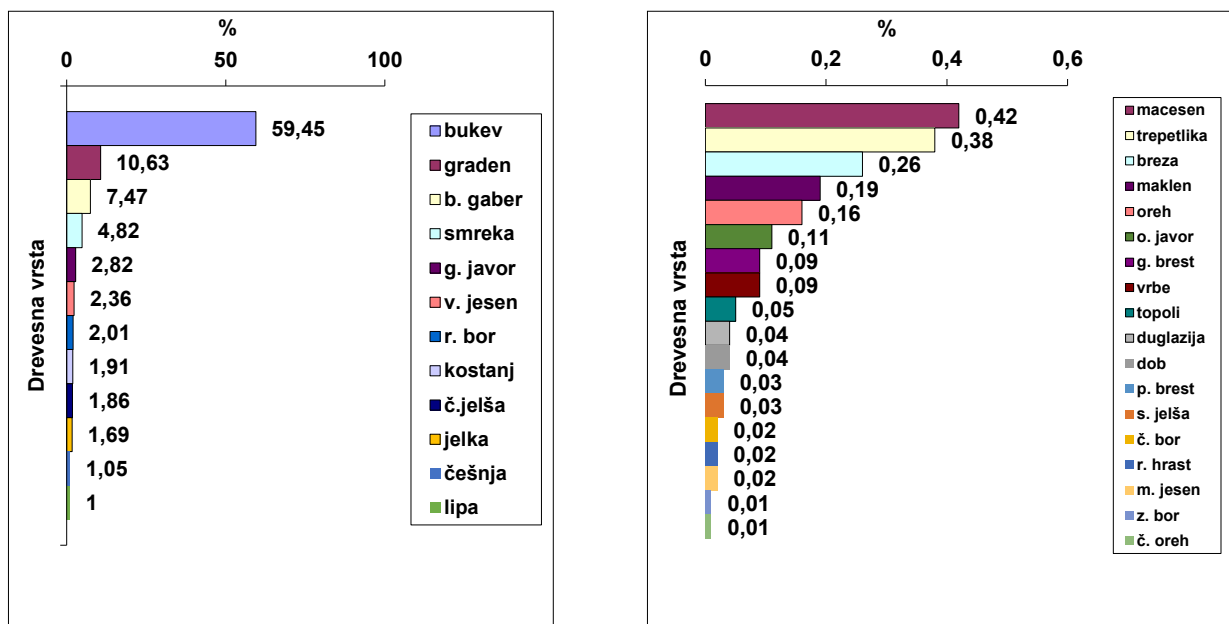
3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga gozdov v GGE je 384,6 m³/ha. V lesni zalogi 91 % listavcev. Lesna zaloga drevja debelejšega od 30 cm predstavlja 82,6 % od skupne lesne zaloge. Delež lesne zaloge v višjih debelinskih razredih je pri listavcih višji kot pri iglavcih.

Preglednica 29/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,8	15,6	27,2	22,5	28,9	18,5	4,8
Jelka	4,2	13,1	29,4	23,2	30,1	6,5	1,7
Bor	5,4	13,4	30,5	23,1	27,6	7,8	2,0
Macesen	9,4	22,6	19,2	19,8	29,0	1,6	0,4
Ostali igl.	10,7	23,9	19,0	18,9	27,5	0,2	0,1
Bukev	3,8	11,9	21,5	25,3	37,5	228,8	59,5
Hrast	4,1	12,3	21,5	25,1	37,0	41,1	10,7
Pl. lst.	6,3	14,9	21,5	24,3	33,0	29,3	7,6
Dr. tr. lst.	5,6	14,5	21,6	24,7	33,6	40,5	10,5
Meh. lst.	8,9	20,7	22,3	23,6	24,5	10,3	2,7
Iglavci	5,6	15,0	27,9	22,7	28,8	34,6	9,0
Listavci	4,4	12,7	21,5	25,1	36,3	350,0	91,0
Skupaj	4,5	12,9	22,1	24,8	35,7	384,6	100,0

V lesni zalogi gozdov je največ bukke (59,5 %), gradna je 10,6 %, belega gabra 7,5 %, smreke 4,8 %, gorskega javorja 2,8 %, velikega jesena 2,4 %, rdečega bora 2 %, pravega kostanja in črne jelše vsakega po 1,9 %, jelke je 1,7 %, češnje 1,1 % ter lipe in lipovca skupaj 1 %. Z deleži pod enim odstotkom se v sestojih pojavljajo še: robinija (0,9 %), macesen (0,4 %), trepetlika (0,4 %), breza (0,3 %), maklen (0,2 %), oreh (0,2 %), ostrolistni javor (0,1 %), gorski brest, vrbe, topoli, duglazija, dob, poljski brest, siva jelša, črni bor, rdeči hrast, mali jesen, zeleni bor in črni oreh.

Grafikon 1: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE

Opomba: Grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 0,5 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 0,5 %.

Preglednica 30/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	190.839	136.684	54.155
	m ³ /ha	34,6	32,5	41,7
Listavci	m ³	1.928.041	1.571.919	356.122
	m ³ /ha	350,0	373,5	273,9
Skupaj	m³	2.118.880	1.708.603	410.277
	m ³ /ha	384,6	406,0	315,6

Povprečna lesna zaloga državnih gozdov je 315,6 m³/ha in je občutno nižja kot v zasebnih gozdovih (406,0 m³/ha). Delež listavcev v državnih gozdovih je 86,8 %, medtem ko je v zasebnih gozdovih 92,0 %.

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge po sestojih so bile ugotovljene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskem opisovanju sestojev. Tako ocenjene lesne zaloge sestojev so bile korigirane po metodi razmerij med oceno lesne zaloge dobljeno z metodo SVP in okularno oceno lesne zaloge. Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 x 333 m. Rastiščnogojitveni razredi so bili združeni v dva stratuma; v prvem so pretežno predpanonska bukovja in gabrovja, v drugem pa pretežno kisloljubni bukovji gozdovi. V prvem stratumu so bile lesne zaloge iglavcev v povprečju izravnane s faktorjem 1,156 in listavcev s faktorjem 1,048, v drugem pa lesne zaloge iglavcev s faktorjem 0,674 in listavcev s faktorjem 1,076.

Preglednica 31/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+-E (%) po RGR	+-E (%) po strat.
Stalne vzorčne ploskve							
1	04012	Predpanonska gabrovja	116,55	320,8	7	64,9	7,8
	06412	Predpanonska bukovja	2.830,50	375,2	170	7,5	
2	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	2.314,35	386,1	139	8,3	8,6
Skupaj			5.261,40	340,5	316	5,5	
Okularna ocena							
1	04012	Predpanonska gabrovja	168,83	320,8			
	06412	Predpanonska bukovja	2.851,61	365,4			
	21012	Gozdni rezervati	8,16	475,8			
2	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	2.480,00	375,2			
Skupaj			5.508,60	369,8			

Način ugotavljanja tarif

Tarifni razredi po odsekih in skupinah drevesnih vrst so prevzeti iz preteklega gozdnogospodarskega načrta.

Tarifni razredi po odsekih so podani v prilogi načrta, v poglavju 12.2.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek gozdov obravnavane GGE je 7,67 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je 91,4 %. Pri obeh skupinah drevesnih vrst je prirastek najvišji v tretjem debelinskem razredu.

Preglednica 32/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,07	0,14	0,21	0,13	0,10	0,65	8,6
Listavci	0,62	1,32	1,78	1,67	1,61	7,02	91,4
Skupaj:	0,69	1,46	1,99	1,80	1,71	7,67	100,0

Povprečen prirastek v državnih gozdovih je nižji kot v zasebnih gozdovih.

Preglednica 33/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.
Iglavci	m ³	3.622	2.569	1.054
	m ³ /ha	0,66	0,61	0,81
Listavci	m ³	38.608	31.441	7.167
	m ³ /ha	7,01	7,47	5,51
Skupaj	m³	42.230	34.010	8.220
	m ³ /ha	7,67	8,08	6,32

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan s pomočjo prirastnih nizov, ki smo jih pridobili iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastne nize smo dobili z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst po rastiščnogojitvenih razredih, oz. stratumih ali za celo gozdnogospodarsko enoto, če za katero od skupin drevesnih vrst ni bilo dovolj podatkov.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli:

$$IV_{\%} = \frac{(V_2 - V_1) \cdot 10}{V_1}$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu. Pri opisovanju sestojev so se uporabljali: digitalni ortofoto načrti (DOF025) izdelani leta 2022 (Baza ..., 2023), LIDAR posnetki izdelani leta 2016 (Baza ..., 2023), zemljiški katastrski načrti, povzeti po GURS iz leta 2022 (Baza ..., 2023) ter rabe tal povzete po MKGP iz leta 2022 (Baza ..., 2023). Več prostorsko ločenih sestojev je ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so izloženi na podlagi razlik v razvojnih fazah, drevesni sestavi, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi in usmeritvi gospodarjenja.

Razvojne faze so bile izložene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Izločenih je bilo 3.346 sestojev s povprečno površino 1,65 ha. Izloženi sestoji so uvrščeni v štiri razvojne faze.

Prevladujejo debeljaki na 63,6 % vseh površin gozdov, drogovnjakov je 14,7 %, sestojev v obnovi 18,5 % in mladovij 3,2 %.

Podmladek je bil popisán v sestojih, v katerih je ta v skladu z gozdnogojitvenimi cilji pomemben za njihov nadaljnji razvoj. Podmladek z dobro sestojno zasnovo, ki prevladuje, predstavlja ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev.

Preglednica 34/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha		%	cm
Mladovje	177,60	3,2								2		
Drogovnjak	812,32	14,7	1,63	0,2	0,6	42,9	56,5	0,0	305,1	44	22,2	19
Debeljak	3.501,45	63,6	136,13	3,9	3,4	89,1	5,7	1,8	440,4	203	5,7	28
Sestoj v obnovi	1.017,23	18,5	537,12	52,8	12,2	78,8	7,5	1,5	323,5	67	13,0	30
Skupaj	5.508,60	100,0	674,88	12,3					384,6	316	5,5	27

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

V ugodni drevesni sestavi podmladka prevladujejo: jelka, bukev, smreka ter drugi trdi, plemeniti in mehki listavci.

Preglednica 35/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	9,83	50,07	0,33	0,03	0,92	543,48	6,38	28,39	33,47	1,98	674,88
%	1,46	7,42	0,05	0,00	0,14	80,53	0,95	4,21	4,96	0,29	100,00

Prevladujejo mladovja s tesnim sklepom (48,9 %) in vrzelasta mladovja (28,3 %), ki so pomanjkljivo negovana (59,6 %) in nenegovana (32,5 %), z dobro (56,6 %) in pomanjkljivo (21,3 %) sestojno zasnovo. Prevladujejo drogovnjaki z dobro (56,4 %) in pomanjkljivo (33,8 %) sestojno zasnovo, s tesnim (41,8 %) in normalnim (27,2 %) sklepom krošenj in drogovnjaki z vrzelastim sklepom krošenj (20,6 %) in pomanjkljivo (48,5 %) ter slabo (45,1 %) negovanostjo. Debeljaki in sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani. Debeljakov z normalnim sklepom krošenj je 64,4 %.

Preglednica 36/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	177,60	13,8	56,6	21,3	8,3	5,3	59,6	32,5	2,6	48,9	17,8	5,0	28,3
Drogovnjak	812,32	5,8	56,4	33,8	4,0	5,2	48,5	45,1	1,2	41,8	27,2	10,4	20,6
Debeljak	3.501,45					7,9	79,6	12,5	0,0	11,2	64,4	10,1	14,3
Sestoj v obnovi	1.017,23					9,2	77,3	13,5	0,0				
Skupaj	5.508,60					7,7	73,9	18,1	0,3				

3.5 Tipi sestojev

V obravnavani GGE prevladujejo bukova rastišča s po drevesni sestavi ohranjenimi sestoji. Na grebenih in nekoliko bolj suhih prisojnih rastiščih sta bukvi primešana graden rdeči bor, na osojnih vlažnih in manj kislih rastiščih pa plemeniti listavci. Ob vznožju pobočij se ostalim drevesnim z večjim deležem pridruži še beli gaber. Jarke poraščajo plemeniti listavci in črna jelša. Zaradi izpada velikega jesena so ti sestoji večkrat močno vrzelasti. Zaraščanje kmetijskih površin na boljših, vlažnejših rastiščih poteka z maklenom, belim gabrom, navadnim orehom, gorskim javorjem, robinijo ter sivo in črno jelšo, na slabših, bolj toplih rastiščih pa z brezo, gradnom, rdečim borom in malim jesenom.

V obravnavani GGE prevladuje tip »Drugi pretežno listnati gozdovi« (59,6 % površin gozdov). V ta tip sodijo gozdovi v katerih je delež listavcev višji od 75 %. V tip »Bukovi gozdovi«, v katerih je delež bukve višji od 75 %, je uvrščenih 25,7 % od vseh površin gozdov. V tip »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev« je uvrščenih 9,8 % od vseh površin gozdov. Gre za mešane gozdove iglavcev in listavcev, v katerih nobena od vrst ne prevladuje. »Gozdovi bukve in hrasta«, to so gozdovi v katerih je delež bukve in hrasta večji od 75 %, obsegajo skupaj 3,1 % površine vseh gozdov v obravnavani GGE.

Preglednica 37/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	0,55	0,0
Gozdovi bukve in hrasta	171,74	3,1
Bukovi gozdovi	1.416,37	25,7
Drugi pretežno listnati gozdovi	3.276,53	59,6
Gozdovi bukve in jelke	18,74	0,3
Gozdovi bukve in smreke	26,06	0,5
Jelovi gozdovi	1,37	0,0
Smrekovi gozdovi	21,37	0,4
Borovi gozdovi	2,04	0,0
Drugi pretežno iglasti gozdovi	32,04	0,6
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	541,79	9,8
Skupaj	5.508,60	100,0

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2)

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Gozdov z ohranjeno drevesno sestavo je 55,5 %. Spremenjenih gozdov je 43,4 %. Močno spremenjenih gozdov je 1,0 % Gozdov z izmenjano drevesno sestavo je 0,1 %.

Preglednica 38/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	2.871,52	56,3	2.181,27	42,8	39,07	0,8	7,16	0,1	5.099,02	92,6
Gpn, ukrepi so dovoljeni	176,74	44,0	210,31	52,4	14,37	3,6	0,00	0,0	401,42	7,3
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	8,16	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	8,16	0,1
Skupaj vsi gozdovi	3.056,42	55,5	2.391,58	43,4	53,44	1,0	7,16	0,1	5.508,60	100,0

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 39/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	107	0,0	11,2	65,4	23,4	0,0
Jelka	54	0,0	9,3	77,7	13,0	0,0
Bor	53	0,0	5,7	67,9	26,4	0,0
Macesen	30	0,0	20,0	73,3	6,7	0,0
Ostali igl.	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Bukev	1.284	0,2	14,3	70,5	15,0	0,0
Hrast	185	3,2	21,6	57,9	17,3	0,0
Pl. Ist.	295	0,3	14,2	66,9	18,6	0,0
Dr. tr. Ist.	258	0,0	0,4	46,5	53,1	0,0
Meh. Ist.	29	0,0	20,7	51,7	27,6	0,0
Skupaj iglavci	248	0,0	10,9	69,3	19,8	0,0
Skupaj listavci	2.051	0,5	13,3	65,5	20,7	0,0
Skupaj	2.299	0,4	13,0	66,0	20,6	0,0

Kakovost je ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost drevja je bila ocenjena 2.176 drevesom.

Prevladuje povprečna kakovost drevja (66 %). Drevja odlične kakovosti je 0,4 %, drevja prav dobre kakovosti 13 %. Delež drevja zadovoljive kakovosti je 20,6 %. Kakovost listavcev je boljša kot kakovost iglavcev.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 40/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreničnik	4,3
Veje/krošnja	1,2
Skupaj	5,5

Na podlagi popisa poškodb drevja na SVP je poškodovanega drevja 5,5 %. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku, ki nastajajo pretežno ob sečnji in spravilu.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2020 je bil opravljen četrti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogoča korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe. V tem poglavju navedeni podatki o objedenosti veljajo za popisno enoto Slovenske gorice (04) in so za veliko ožje območje obravnavane GGE zgolj informativnega značaja.

GGE Šentilj v Slovenskih goricah spada v popisno enoto Slovenske gorice, ki leži v dveh GGO (Murska Sobota in Maribor). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje se kaže tudi v sposobnosti preraščanja ključnih drevesnih vrst. V nadaljevanju so prikazani podatki o popisu objedenosti 2020 znotraj celotne popisne enote Slovenske gorice na območju GGO Maribor. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 36 vzorčnih ploskvah, od tega je bilo na območju GGE Šentilj v Slovenskih goricah popisanih osem ploskev. Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev

posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se število osebkov na hektar zmanjša. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (101–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Preglednica 39 prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 20,3 %. Najvišja je v razredu 4 (28,5 %), najnižja pa v razredu 5 (9,0 %).

Preglednica 41/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupaj

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	35.791	
2. 16-30 cm	62.266	13,7
3. 31-60 cm	60.513	25,0
4. 61-100 cm	28.518	28,5
5. 101-150 cm	9.730	9,0
Skupaj 2-5	161.027	20,3

S preraščanjem mladja v višje razrede narašča delež bukve, delež plemenitih listavcev pade iz prvega v drugi razred, nato pa se ohranja, medtem ko delež vseh ostalih vrst pada. Smreka in jelka izpadeta, kar je posledica agresivnega preraščanja bukve in ne toliko objedenosti. Najvišja objedenost je pri trdih listavcih. V primerjavi s podatki popisa objedenosti iz leta 2017 lahko rečemo, da je trend pozitiven - dober. Pri vseh popisanih drevesnih vrstah je delež objedenosti padel. Tudi skupna objedenost je v primerjavi s popisom iz leta 2017 nižja za več kot 11 odstotnih točk. Na osnovi vzorčnih podatkov iz popisa objedenosti ocenjujemo, da rastlinojeda divjad ne vpliva kritično na proces pomlajevanja in preraščanja glavnih drevesnih vrst. Čeprav prevladujejo pomanjkljivo in nenegovana mladovja (93 %), je zasnova teh mladovij ugodna (skoraj 70 % je mladovij z bogato in dobro zasnovo).

Ocenjujemo, da je objedenost tudi posledica premajhnega deleža mladovij (skupno le 3,2 % oz. 177,6 ha) in ne samo številčnosti rastlinojede parkljaste divjadi.

Preglednica 42/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)				Objedenost %
	15 do 30 cm	31-60 cm	61 – 100 cm	101 -150 cm	
Smreka	-	1	-	-	-
Jelka	1	-	-	-	-
Bukev	46	69	75	79	15,6
Hrasti	12	1	-	-	7,8
Plemeniti listavci	14	6	4	6	17,5
Drugi trdi listavci	27	21	18	13	37,4
Mehki listavci	1	2	2	2	20,6
Iglavci	1	2	1	1	16,7
Listavci	99	98	99	99	20,3
Skupaj					20,3

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so dobljeni s popisov na stalnih vzorčnih ploskvah in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE je bilo evidentiranih 20,53 odmrlih dreves/ha, oz. 12,03 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009 in 2016) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 384,5 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 11,5 m³ odmrlega lesa na hektar. Povprečna količina odmrlega drevja na hektar pa je 22,75 m³/ha, kar je bistveno več od te zahteve.

Največ odmrle mase je v drugem (30–49 cm) razširjenem debelinskem razredu. V tem razredu je 72,8 % od celotne odmrle lesne mase. V prvem razširjenem razredu je 23,4 % in v tretjem 3,7 %

odmrle lesne mase. V prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu je več ležeče odmrle lesne mase, v tretjem razširjenem debelinskem razredu pa stoječe odmrle lesne mase.

Odmrlega drevja je veliko zaradi pasivnega gospodarjenja v zasebnih gozdovih, kjer se odmrlo drevesa (sušice) v večini primerov ne posekajo in spravijo iz gozda.

Preglednica 43/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	0,63	3,42	4,05	1,08	9,37	10,45	1,71	12,79	14,50
	m ³ /ha	0,22	1,25	1,47	0,39	3,47	3,86	0,61	4,72	5,33
30 - 49 cm	št./ha	0,82	1,84	2,66	0,82	6,27	7,09	1,64	8,11	9,75
	m ³ /ha	1,32	3,17	4,49	1,38	10,70	12,08	2,70	13,87	16,57
50 in več cm	št./ha	0,06	0,13	0,19	0,00	0,06	0,06	0,06	0,19	0,25
	m ³ /ha	0,22	0,41	0,63	0,00	0,22	0,22	0,22	0,63	0,85
Skupaj	št./ha	1,51	5,39	6,90	1,90	15,70	17,60	3,41	21,09	24,50
	m ³ /ha	1,76	4,83	6,59	1,77	14,39	16,16	3,53	19,22	22,75

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Poglavje je v celoti povzeto iz istoimenskega poglavja GGN GGE Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023.

Dokazi o prvih poselitvah območja GGE Šentilj izvirajo iz časa starejše železne dobe (Gradišče na Novinah). O poselitvah v antični dobi pričajo arheološka najdišča. Najintenzivnejša kolonizacija Slovenskih gorica pa poteka med 6. in 13. stoletjem. Zemlja je v tem času v lasti plemstva in cerkve (Benediktinski red Admont). Po zemljiški odvezi leta 1848 veliko novonastalih manjših kmetij hitro propade. Tako nastali viničarji, dninarji in kočarji v tem času predstavljajo veliko večino prebivalstva Slovenskih gorica. V tem celotnem obdobju vse do povojnega obdobja gozd za širše gospodarstvo nima kakšnega večjega pomena. Les je pomemben v glavnem za domačo porabo. Uporablja se za vinogradniško kolje, za izdelovanje sodov, v gradbeništvu in predvsem za kurjavo. V gozdu se intenzivno pase in steljari.

Načrtno gospodarjenje na območju obravnavane GGE se prične leta 1964, ko so bili izdelani gozdnogospodarski načrti: Gozdnogospodarski načrt za NS gozdove enote Šentilj v Slov. Goricah 1964–1973, Gozdnogospodarski načrt za zasebne in labilne družbene gozdove Šentilj v Slov. Goricah 1974–1983, Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Šentilj 1984–1993, Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Šentilj 1994–2003, Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Šentilj 2004–2013 ter Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Šentilj 1984–1993, Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Šentilj 1994–2003, Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Šentilj 2004–2013 in Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023. V obdobju med koncem druge svetovne vojne in prvim gozdnogospodarskim načrtom so vplivale na slovenjegoriške gozdove sečnje kot posledica vremenskih ujm (toča, mraz, uničeni kmetijski pridelki) ali povpraševanja po tako imenovanih konjunktturnih sortimentih (piloti, drogov, janski les, železniški pragovi), svoj pečat pa je pustila tudi odsotnost stroke oz. gozdarjev. Za obdobje načrtnega gospodarjenja z gozdovi je značilno hitro povečevanje lesnih zalog sestojev.

Za zadnje desetletje je značilno intenzivno gospodarjenje v državnih gozdovih in pasivno gospodarjenje v zasebnih gozdovih. Delež smreke so še naprej zniževale gradacije podlubnikov. Nekaj manj kot drugod so bili tudi gozdovi obravnavane GGE prizadeti po žledu januarja 2014. V letu obnove načrta (2023) je gozdove prizadel vetrolom.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Posek po evidencah za preteklo ureditveno obdobje znaša 4,31 m³/ha/leto in je ob 5 % tveganju na robu intervala zaupanja ocene poseka s SVP (5,63 m³/ha/leto).

Preglednica 44/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2023 - 2034	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +/- m ³	%
Iglavci	36.522	33.723	92,3	42.068	34.746	115,2
Listavci	361.499	202.376	56,0	266.198	58.020	73,6
Skupaj	398.021	236.099	59,3	308.266	69.882	77,4

Iz primerjave podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je razvidno, da je bilo evidentiranega 77 % poseka ugotovljenega na SVP. Kljub temu, da je ocena poseka po SVP za državne gozdove zaradi majhnega števila ploskev slaba (relativni odklon zaupanja 40,1 %), se dobro ujema s količino poseka po evidencah, zato lahko v nadaljnjih analizah kot verodostojen podatek o količini poseka v državnih gozdovih uporabimo evidentiran posek. Ocena

poseka za zasebne gozdove ugotovljena na stalnih vzorčnih ploskvah je zaradi večjega števila ploskev (235) boljša. Evidentiran posek v zasebnih gozdovih leži izven intervala zaupanja ocene poseka po SVP, zato se v nadaljnjih analizah kot verodostojen podatek o količini poseka v preteklem ureditvenem obdobju v zasebnih gozdovih uporablja točkovna ocena poseka po SVP. Ocena skupnega poseka pa je seštevek poseka po evidencah za državne gozdove in poseka po SVP za zasebne gozdove.

Preglednica 45: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina(ha)	Evidenca (m³/ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m³/ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m³/ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	5.476,19	0,62	289	0,768	5,504	0,635	82,7
	Listavci	5.476,19	3,70	289	4,861	9,190	1,060	21,8
	Skupaj	5.476,19	4,31	289	5,629	11,068	1,276	22,7
Državni gozdovi		1.192,52	7,13	54	7,318	11,009	2,936	40,1
Ostali gozdovi		4.283,67	3,53	235	5,241	11,069	1,415	27,0

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni

Vse analize po lastništvih, temeljijo na lastniški strukturi ugotovljeni ob urejanju pred desetimi leti. Realizacija načrtovanega poseka je znašala 77,8 %. Zaradi gradacij podlubnikov pri smreki je bil v zasebnih in državnih gozdovih presežen načrtovan posek iglavcev.

Preglednica 46: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m³	23.448	284.997	308.445	13.074	76.502	89.576	36.522	361.499	398.021
Izveden - m³ – evid.	19.570	131.465	151.035	14.153	70.911	85.063	33.723	202.376	236.099
Izveden SVP - m³	33.156	191.360	224.520	8.858	78.406	87.264	42.068	266.198	308.266
Realizacija – evid.	83,5	46,1	49,0	108,2	92,7	95,0	92,3	56,0	59,3
Realizacija - SVP	141,4	67,1	72,8	67,8	102,5	97,4	115,2	73,6	77,4
Povp. drevo - m³	1,28	1,30	1,30	1,41	1,37	1,37	1,33	1,33	1,33

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih za ureditveno obdobje 2014–2023 temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se podatki v Preglednici 46 navajajo le na nivoju GGE. Prav tako so samo na nivoju GGE prikazani podatki za obdobje 2004–2013.

Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m³	m³	%	%	m³	%	%
2004–2013	Iglavci	32.965	28.451	86,3	9,3	39.630	120,2	13,0
	Listavci	272.630	137.641	50,6	45,1	212.239	58,6	69,4
	Skupaj	305.595	166.092	54,4	54,4	251.869	82,4	82,4
2014–2023	Iglavci	36.522	33.723	92,3	8,5	42.068	115,2	10,6
	Listavci	361.499	202.376	56,0	50,8	266.198	73,6	66,8
	Skupaj	398.021	236.099	59,3	59,3	308.266	77,4	77,4

V zasebnih gozdovih se kot verodostojen podatek o izvedenem poseku uporablja ocena poseka na SVP, med tem ko v državnih gozdovih posek po evidencah. Skupen izveden posek je seštevek ocene poseka na SVP za zasebne gozdove in poseka po evidencah za državne gozdove.

Preglednica 48/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	23.448	284.997	308.445	13.074	76.502	89.576	36.522	361.499	398.021
Izveden - m ³	33.156	191.360	224.520	14.153	70.911	85.063	47.309	262.271	309.583
Realizacija - %	141,4	67,1	72,8	108,2	92,7	95,0	129,5	72,6	77,8
Povp. drevo - m ³	1,28	1,30	1,30	1,41	1,37	1,37	1,33	1,33	1,33

Ker podatki za prikaz poseka po vrstah poseka za zasebne gozdove in skupaj za vse gozdove temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se za te gozdove podatki v spodnjih preglednicah navajajo le v odstotkih.

Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

	Vrste poseka								Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
	Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci %	13,4	28,1	0,8	19,3	37,5	0,5	0,3	0,1	100,0	13,9	77,5
Listavci %	13,8	34,5	2,9	36,7	10,6	0,4	0,7	0,4	100,0	8,4	35,4
Skupaj %	13,8	33,7	2,6	34,3	14,1	0,4	0,7	0,4	100,0	8,9	38,1

Državni gozdovi

		Vrste poseka								Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci	m³	1.519	6.396	30	1.313	4.731	153	7	2	14.153	23,7	139,3
	%	10,7	45,2	0,2	9,3	33,4	1,1	0,1	0,0	100,0		
Listavci	m³	7.520	40.892	710	16.027	4.410	866	260	226	70.911	19,7	84,3
	%	10,6	57,7	1,0	22,6	6,2	1,2	0,4	0,3	100,0		
Skupaj	m³	9.039	47.288	740	17.340	9.141	1.019	267	228	85.063	20,3	90,3
	%	10,6	55,6	0,9	20,4	10,7	1,2	0,3	0,3	100,0		

Skupaj GGE

	Vrste poseka								Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
	Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci %	12,3	35,3	0,5	15,1	35,8	0,7	0,2	0,1	100,0	16,8	95,2
Listavci %	12,7	42,6	2,2	31,7	9,1	0,7	0,6	0,4	100,0	10,5	44,5
Skupaj %	12,6	41,6	2,0	29,4	12,9	0,7	0,5	0,3	100,0	11,1	48,1

Med vrstami poseka je bilo največ pomladitvenih sečenj (41,6 %) saj je v obravnavani GGE največ starejših sestojev, ki jih je potrebno uvesti v obnovo oz. le to v njih nadaljevati ali zaključiti.

Delež poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka je bil skupaj 42,3 %. Podatek tako z načrtovalskega kot gojitvenega vidika ni vzpodbuden, vendar so žal predvsem ujme, pri iglavcih pa tudi gradacije podlubnikov botrovale takšnemu stanju na terenu.

Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

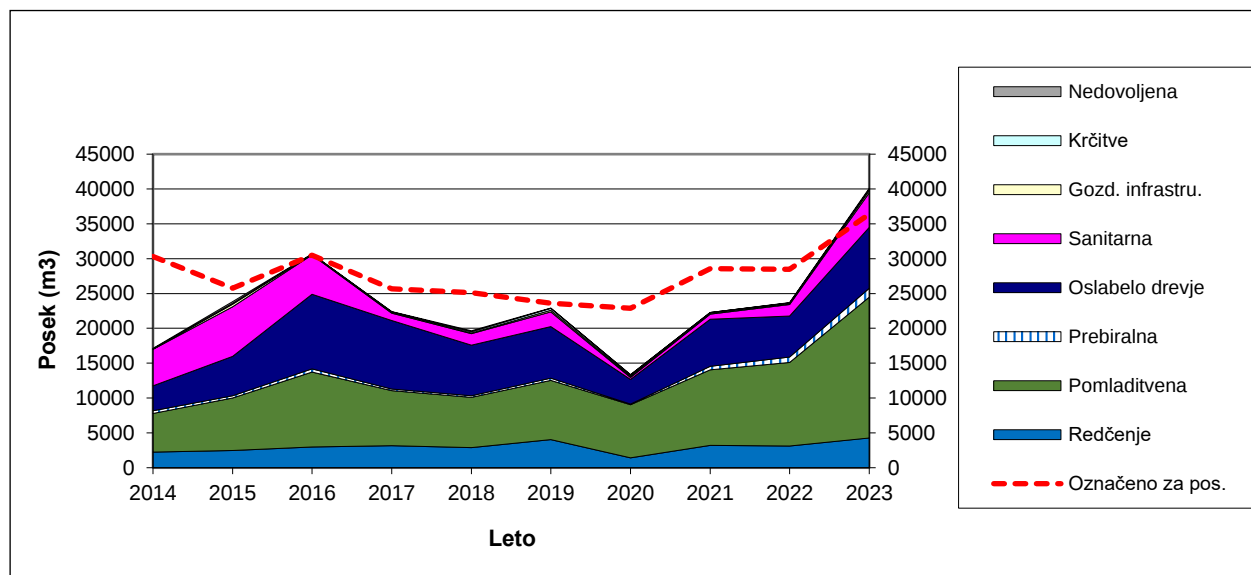
Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	11,2	22,4	1,2
Jelka	1,3	15,4	0,1
Bor	1,5	6,5	0,2
Macesen	0,2	4,3	0,0
Ostali igl.	0,2	28,6	0,0
Bukev	44,9	8,6	5,0
Hrast	6,9	6,2	0,8
Pl. Ist.	24,4	30,7	2,7
Dr. tr. Ist.	8,0	9,4	0,9
Meh. Ist.	1,4	8,7	0,2
Skupaj iglavci	14,4	16,8	1,6
Skupaj listavci	85,6	10,5	9,5
Skupaj	100,0	11,1	11,1

Med drevesnimi vrstami je bilo v poseku največ bukke in zaradi sušenja velikega jesena kot posledica jesenovega ožiga, tudi plemenitih listavcev.

Pri analizi poseka po debelinskih razredih temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka. Ker je med vrstami sečenj bilo največ pomladitvenih posekov, je tudi intenzivnost sečenj bila najvišja v višjih debelinskih razredih. Največ lesne mase je bilo na nivoju GGE posekane v V. debelinskem razredu (prsni premer nad 50 cm) in sicer 17,5 % od skupne LZ debelinskega razreda, najmanj pa v prvem debelinskem razredu (prsni premer 10–20 cm) in sicer 4,3 % od skupne LZ debelinskega razreda. Povprečna jakost sečenj po evidencah na ravni GGE znaša 11,1 % od LZ, oziroma 4,3 m³/ha/leto.

Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,9	11,4	9,2	15,8	31,9	16,8	6,2
Listavci	4,0	7,1	8,2	9,6	16,3	10,6	37,0
Skupaj	4,3	7,5	8,3	10,2	17,5	11,1	43,2

Grafikon 2: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Grafikon temelji na nepopolni evidenci poseka. Višina evidentiranega poseka se je po letih gibala med 13,371 m³ leta 2020, ko je bila najnižja in 40.116 m³ leta 2023. Visoki letni poseki na začetku obdobja so zagotovo posledica žledoloma na začetku leta 2014. Minimum leta 2020 sovpada z negotovostjo v letu začetka pojava epidemije Covida 19. Maksimum v zadnjem letu veljavnosti preteklega GGN še ni posledica vetroloma v tem letu, kar kaže predvsem povečan pomladitven posek, ne pa tudi posek oslabelega drevja in sanitarni posek.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Močno je bil presežen obseg sadnje in z njo povezanih del. Presežek načrtovane sadnje je posledica sanacije žarišč podlubnikov in jesenovega ožiga. Vsa ostala dela so bila realizirana v precej manjšem obsegu kot so bila načrtovana, kar je predvsem v zasebnih gozdovih odraz nezainteresiranosti lastnikov za gospodarjenje z gozdom.

Preglednica 52/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izved.	Indeks	Načrt	Izved.	Indeks	Načrt	Izved.	Indeks
Priprava sestoja	ha	52,51	8,05	15,3	16,97	11,50	67,8	69,48	19,55	28,1
Priprava tal	ha	33,10	6,95	21,0	7,78	8,10	104,1	40,88	15,05	36,8
Sadnja	ha	6,50	15,35	236,2	6,17	15,35	248,8	12,67	30,70	242,3
Obžetev	ha	14,89	28,10	188,7	12,86	39,05	303,7	27,75	67,15	242,0
Nega mladja	ha	9,65	3,65	37,8	5,19	9,22	177,6	14,84	12,87	86,7
Nega gošče	ha	95,60	11,55	12,1	63,42	47,00	74,1	159,02	58,55	36,8
Nega letvenjaka	ha	73,22	6,10	8,3	29,77	13,91	46,7	102,99	20,01	19,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	52,55	7,94	15,1	26,31	16,44	62,5	78,86	24,38	30,9
Zaščita s količ ali tulci	kos	13.290	14.925	112,3	10.990	15.000	136,5	24.280	29.925	123,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	12,56	0,0	0,00	12,17	0,0	0,00	24,73	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,25	0,0	0,00	4,05	0,0	0,00	4,30	0,0
Ost. varstvo pred divjadjo	dni	0,00	3,00	0,0	0,00	10,00	0,0	0,00	13,00	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo. Prav tako v preteklem obdobju ni bilo s strani lastnikov gozdov nobene pobude za gradnjo novih gozdnih cest. V zasebnih gozdovih je gradnja gozdnih cest zaradi zahtevnosti gradnje (pomankljivo so odprta področja, kjer so zahtevni tereni) zelo draga, pri razdrobljeni gozdni posesti pa optimalne trase cest velikokrat potekajo po zemljiščih, ki so v lasti več lastnikov, zaradi česa je težko pridobiti soglasja vseh lastnikov. Tudi v različnih oblikah združevanja lastnikov gozdov (strojni krožki, društva lastnikov gozdov, ...) ni bilo interesa združevanja z namenom gradenj gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih le 933 metrov novih gozdnih vlak. Gradnja gozdnih vlak je bila izvedena le v zasebnih gozdovih.

Preglednica 53: Pregled dinamike gradenj gozdnih vlak

Leto	Zasebni gozd (m)		Državni gozd (m)		Skupaj (m)	
	Novogradnja	Rekonstrukcija	Novogradnja	Rekonstrukcija	Novogradnja	Rekonstrukcija
2014	-	-	-	-	-	-
2015	770	-	-	-	770	-
2016	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-	-
2022	163	-	-	-	163	-
2023	-	-	-	-	-	-
Skupaj	933	-	-	-	933	-

Preglednica 54: Pregled gradenj gozdih vlak po oddelkih

Oddelek	Novogradnje (m)	Rekonstrukcije (m)
9	350	0
38	170	0
44	350	0
116	163	0
Skupaj	933	0

V gozdovih je bilo opravljenih še več manjših del v okviru vzpostavitve prevoznosti, dodatne utrditve in vzdrževanja gozdnih vlak po končani sečnji in spravilu.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Posebnih aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov ni bilo.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014 - 2023

Preglednica 55/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2014 do 2023 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
-	-	4,29	-	-	-	4,29

Za kmetijske namene se je skupno izkrčilo 4,29 ha v smislu povečanja in zaokroževanja obstoječih kmetijskih površin.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2024 - 2023

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v gozdnogospodarski enoti je bila 78 % (realizacija po SVP v zasebnih gozdovih, realizacija po evidencah v državnih gozdovih). Realizacija načrtovanega poseka iglavcev je bila 129,5 %, realizacija načrtovanega poseka listavcev pa 72,6 %. Struktura poseka v katerem sta prevladovala posek oslabelega drevja in sanitarni posek (42,3 %) ni bila v skladu z načrtovano. S preteklim načrtom je bilo predvideno, da bi več kot polovica sečenj (56,3 %) bila izvedena v obliki redčenj, po evidencah izvedenih redčenj pa je ob bistveno nižjem izvedenem poseku kot je bilo načrtovano bilo samo 12,6 %.

Gojitvena dela

Realizacija ukrepov priprave sestojev za naravno obnovo je bila slaba. Del teh del se opravi skupaj s sečnjo in zato ni evidentiran. Presežena je bila realizacija načrtovane umetne obnove in z njo povezanih del. Realizirana je bila le slaba tretjina od skupno načrtovanih del nege mlajših razvojnih faz.

Preglednica 56: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova*	ha	69,48	19,55	28,1
Umetna obnova**	ha	12,67	30,70	242,3
Nega***	ha	355,71	115,81	32,6

Opomba: * Naravna obnova je obseg ukrepa priprava sestoja za naravno obnovo.

** Umetna obnova je enaka obsegu sadnje.

*** Obseg nege je seštevek ukrepov: nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka in nega drogovnjaka.

Učinki ukrepov

Lesna zaloga

V preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovan padec povprečne lesne zaloge iz 387,2 m³/ha na 345 m³/ha; ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 384,6 m³/ha. Z GGN za preteklo ureditveno obdobje je bila ciljna lesna zaloga napačno postavljena. Tudi, če bi bil načrtovan posek v celoti realiziran bi ta predstavljal samo 81,1 od prirastka. Torej bi pričakovali dvig povprečne lesne zaloge. Razlog, da se povprečna lesna zaloga ni dvignila, gre pripisati verjetno nekoliko precenjenemu prirastku postavljenemu ob urejanju pred desetimi leti in vetrolomu, ki se je zgodil sredi zadnjega leta veljavnosti GGN. Po ujmi podrti drevesa niso bila všteta v lesno zalogo dobljeno na stalnih vzorčnih ploskvah, niso pa tudi všteta v izveden posek, saj delovišča še niso zaključena. S SVP je bilo ocenjeno, da je še uporabnih stoječih sušic in po ujmah podrtih dreves v povprečju 26,7 m³/ha (mortaliteta). Če ta podatek prištejemo k ugotovljeni lesni zalogi bi ta znašala dobrih 400 m³/ha, torej bi se lesna zaloga dejansko povečala.

Razmerje razvojnih faz

Zaradi preraščanja v debeljake se je več kot je bilo načrtovano zmanjšala površina drogovnjakov. V nasprotju s postavljenim ciljem se je povečala površina debeljakov. Več kot je bilo načrtovano se je povečala površina sestojev v obnovi. V nasprotju z načrtovanim povečanjem se je za eno odstotno točko zmanjšala površina mladovij. Spremembe razmerij razvojnih faz gozdov niso bile v smeri zastavljenih ciljev.

Preglednica 57: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)			
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obn.
Stanje 2014	4	25	57	14
Cilj 2023	14	22	48	16
Stanje 2024	3	15	64	18

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Zabeležene so bile manjše spremembe v drevesni sestavi gozdov. Za slabo odstotno točko se je zmanjšal delež smreke, skoraj podvojil že prej nizek delež jelke, za dobro odstotno točko se je povečal delež bukve, zmanjšal pa delež plemenitih listavcev in hrasta ter za eno odstotno točko povečal delež drugih trdih in enako tudi mehkih listavcev. Znižanje deleža plemenitih listavcev je posledica sušenja velikega jesena zaradi jesenovega ožiga.

Preglednica 58: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list	Meh.list
Stanje 2014	5,5	0,9	2,5	0,4	0,1	58,2	12,3	8,8	9,5	1,8
Cilj 2023	5	1	3			59	12	9	10	2
Stanje 2024	4,8	1,7	2,0	0,4	0,1	59,5	10,7	7,6	10,5	2,7

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Kratkoročni gozdnogojitveni cilji postavljeni ob urejanju pred desetimi leti so bili glede na prirastek in načrtovan možen posek nerealni. Ob načrtovanem možnem poseku, ki je nižji od prirastka, ni mogoče pričakovati znižanja lesne zaloge, kot je to bilo načrtovano s ciljno lesno zalogo. Zaradi preskromno načrtovanega obsega pomladitvenih sečenj je bilo tudi ciljno razmerje razvojnih faz, s 14 % deležem mladovij, postavljeno nerealno. Kljub temu pa so bili zabeleženi nekateri premiki k dolgoročnim gozdnogojitvenim ciljem. V skupni lesni zalogi se je znižal delež smreke in povečal delež jelke in bukve. Spremembe v strukturi gozdov po razvojnih fazah so v pravi smeri; povečal se je delež pomlajencev, kar bo z zaključevanjem obnov v prihodnjih letih omogočilo povečanje deleža mladovij.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd – divjad

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Ker so gozdovi obravnavane GGE dobro odprti z gozdnimi in javnimi prometnicami, v preteklem gozdnogospodarskem načrtu prednostna območja za izgradnjo gozdnih cest niso bila določena.

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo

Gozdne vlake

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak niso bila določena. V minulem ureditvenem obdobju je bilo zgrajenih 933 m gozdnih vlak.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Na območju sedanje gozdnogospodarske enote je bilo v preteklosti več gozdnogospodarskih enot, ki so se delile glede na lastništvo, zato je večina podatkov o gozdnih fondih primerljivih šele od leta 1984. V gozdnogospodarskem načrtu Šentilj v Slov. goricah za obdobje 1984–93 so odpravili prepletenost gospodarskih enot na istem teritoriju, pri čemer je bilo v enoti zajetih 1.537,61 ha družbenih gozdov SLP-1 (Gozdno gospodarstvo Maribor), 3.416,54 ha zasebnih gozdov in 62,21 ha družbenih gozdov SLP-2 (ostali koristniki), skupaj 5.016,36 ha (GGN GGE Šentilj ..., 2004).

Preglednica 59: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE

Leto	Površina (ha)	Indeks
1984	5.016,36	100
1994	5.027,73	100,2
2004	5.663,54	112,9
2014	5.484,14	109,3
2024	5.508,60	109,8

Od urejanja v letu 1984 pa do zadnjega urejanja se je površina gozdov obravnavane GGE povečala za 9,8 %. V zadnjem ureditvenem obdobju se je povečala za 24,46 ha.

Preglednica 60: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 20014–2023

	Površina (ha)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.484,41
Novo določene površine gozdov	140,54
Novo izločene gozdne površine	112,06
Izkrčene površine v preteklem obdobju	4,29
Skupna površina gozda novega načrta	5.508,60

Površina gozdov se je v zadnjem ureditvenem obdobju povečala zaradi zaraščanja kmetijskih površin. Iz gozda smo izločili nekatere površine zaradi natančnejše digitalizacije ter krčitev gozdov v kmetijske namene.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

O razvoju gozdnih fondov so za obravnavano GGE zanesljivi podatki na razpolago od leta 1984. Takrat sta bila s polno premerbo in okularnimi ocenami ugotovljena povprečna lesna zaloga 201 m³/ha in prirastek 4,81 m³/ha/leto. Obdobje visoke akumulacije prirastka traja vse do urejanja pred desetimi leti, ko je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 387,2 m³/ha in prirastek 8,94 m³/ha/leto. Zaradi žledoloma na začetku zadnjega ureditvenega obdobja in vetroloma ob njegovem koncu se je povprečna lesna zaloga v zadnjih desetih letih celo nekoliko znižala. Po zadnji ujmi padla drevesa niso všteta v lesno zalogo in tudi ne v realiziran posek, saj sanacija vetrolomov do konca leta še ni bila zaključena. Po oceni iz podatkov stalnih vzorčnih ploskev, naj bi bilo še uporabnih sušic in po ujmi padlih dreves (mortaliteta) povprečno 26,7 m³/ha.

Preglednica 61/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2003 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1984	5.016,36	39,0	162,2	201,2	0,88	3,93	4,81	0,71	2,89	3,60
1994	5.027,73	48,1	225,3	273,4	1,31	6,73	8,04	0,58	2,52	3,10
2004	5.663,54	37,8	284,2	322,0	0,73	7,52	8,25	0,50	2,43	2,93
2014	5.484,41	36,6	350,6	387,2	0,65	8,30	8,94	0,61 (0,77)	3,69 (4,86)	4,30 (5,63)
2024	5.508,60	34,6	350,0	384,6	0,66	7,01	7,67	0,62	6,73	7,35

Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek). Za leto 2013 je v oklepaju naveden še posek po SVP.

Delež smreke v skupni lesni zalogi se je od urejanja leta 1994 znižal za 5,3 odstotnih točk. V istem obdobju se je za 3,3 odstotnih točk znižal tudi delež bora. Povečal se je delež bukve; v istem obdobju za 7,9 odstotnih točk. Zaradi sušenja velikega jesena je opazen padec deleža plemenitih listavcev; od leta 2004 za 1,8 odstotne točke. Naraščanje deleža mehkih listavcev je posledica vključevanja zaraščajočih kmetijskih površin v gozd.

Preglednica 62/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2003 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1984*	11,4	2,8	5,2	-	-	44,7	10,3	-	25,6	-
1994	10,1	1,6	5,3	0,5	0,1	51,6	10,8	8,0	10,0	2,0
2004	7,0	1,0	3,2	0,4	0,1	54,2	12,8	9,4	10,2	1,7
2014	5,5	0,9	2,5	0,4	0,1	58,2	12,3	8,8	9,5	1,8
2024	4,8	1,7	2,0	0,4	0,1	59,5	10,7	7,6	10,5	2,7

*Opomba: I. 1984 so med bore šteli vsi drugi iglavci; med dr.trdimi listavci pa vsi drugi listavci.

Glede na preteklo ureditveno obdobje, se je lesna zaloga zmanjšala za 0,7 %; pri iglavcih se je zmanjšala za 5,4 %, pri listavcih pa za 0,2 %. Pri iglavcih je bilo največje zmanjšanje lesne zaloge v četrtem debelinskem razredu. Pri listavcih pa se je lesna zaloga najbolj povečala v petem debelinskem razredu. Prirastek se je znižal za 4,3 %; pri listavcih za 5,5 %, pri iglavcih pa povečal za 1,5 %.

Preglednica 63/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %							Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi							
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj		
Iglavci	100,0	109,5	87,1	81,2	109,6	94,6	100,0	116,7	95,5	86,7	111,1	101,5	93,4	
Listavci	70,0	86,1	88,2	102,0	120,0	99,8	68,9	81,0	80,5	89,3	95,3	84,5	102,1	
Skupaj	70,0	88,1	88,1	99,9	119,2	99,3	71,1	83,4	81,9	89,1	96,1	85,7	101,3	

Pri izračunu pričakovane lesne zaloge so bili za zasebne gozdove uporabljeni podatki o poseku ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. V državnih gozdovih je višina poseka povzeta po evidencah. Skupna višina poseka za GGE je seštevek posekov v obeh sektorjih lastništev. Podatki po lastniških kategorijah so agregirani na lastništva in površine gozdov ugotovljene ob urejanju pred desetimi leti.

Do velikih razlik med pričakovano in ugotovljeno lesno zalogo prihaja zaradi visoke lesne zaloge odmrlih dreves. Z meritvami na SVP je bilo ocenjeno, da je takšnih dreves v povprečju kar 26,7 m³/ha (suha drevesa, opuščena drevesa in po ujmi padla drevesa) oz. 146.434 m³ (preračunano na staro površino GGE).

Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	200.730	1.922.788	2.123.518
Vrast	1.831	18.009	19.841
Prirastek (letni*10)	35.411	455.091	490.502
Sečnje	47.309	262.271	309.583
Pričakovana zaloga	190.663	2.133.617	2.324.278
Ugotovljena zaloga	189.761	1.919.544	2.109.304
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	99,5	90,0	90,8

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	141.029	1.563.024	1.704.053
Vrast	760	12.128	12.888
Prirastek (letni*10)	25.251	371.001	396.252
Sečnje po SVP	33.156	191.360	224.520
Pričakovana zaloga	133.884	1.754.793	1.888.673
Ugotovljena zaloga	139.219	1.599.951	1.739.170
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	104,0	91,2	92,1

Državni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	59.701	359.764	419.465
Vrast	1.149	6.107	7.256
Prirastek (letni*10)	10.160	84.090	94.250
Mortaliteta*	2.061	23.712	25.773
Sečnje po evidenci	14.153	70.911	85.064
Pričakovana zaloga	56.857	379.050	435.908
Ugotovljena zaloga	50.071	328.883	378.954
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	88,1	86,8	86,9

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

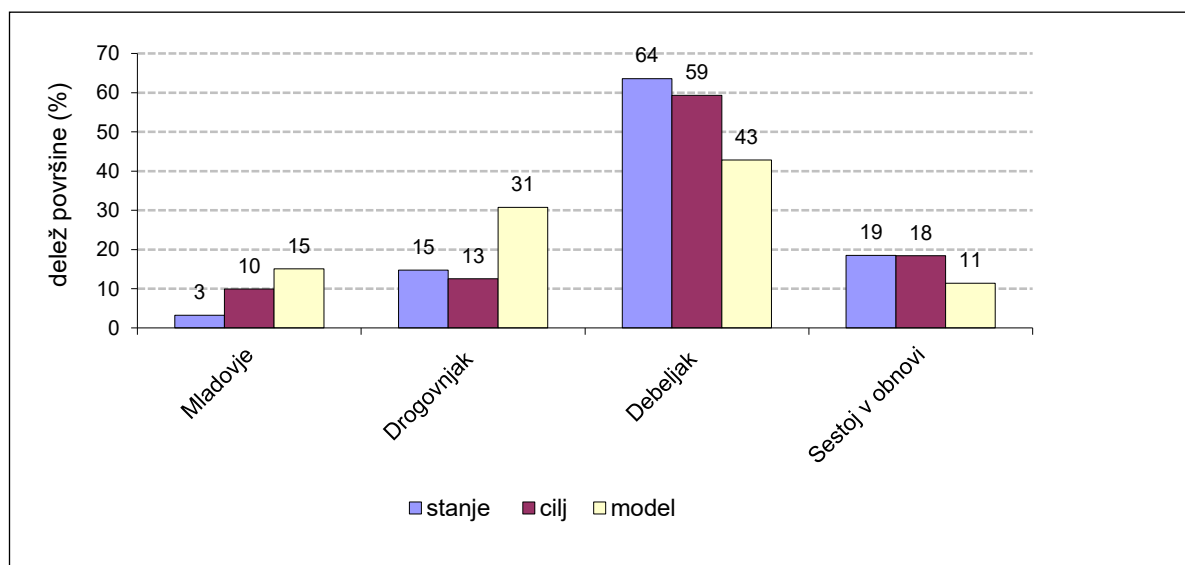
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz je bilo izračunano s tehtanjem modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, povzetih iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2023), pri čemer je utež predstavljala površina RGR. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	177,60	3,2	18	15,1	833,52	-79
Drogovnjak	812,32	14,7	37	30,7	1.690,62	-52
Debeljak	3.501,45	63,6	52	42,8	2.355,70	49
Sestoj v obnovi	1.017,23	18,5	14	11,4	628,75	62
Skupaj	5.508,60	100,0	121	100,0	5.508,59	

Dejansko razmerje razvojnih faz odstopa od modelnega stanja. Premalo je drogovnjakov in mladovij in preveč debeljakov in pomlajencev.

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Ekološke funkcije so v obravnavani GGE poudarjene na 3.276,26 ha površin.

Funkcija biotske raznovrstnosti je poudarjena (1. in 2. stopnja) na 1.683,62 ha. Dober pokazatelj ogroženosti omenjene funkcije je ocena stanja habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst območij Nature 2000. Nezadostno, neugodno in slabo stanje je bilo po podatki ZRSVN ocenjeno za naslednje habitatne tipe oz. vrste: Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja, Obrečni hrastovo–jesenovo–brestovi gozdovi, navadni koščak, nižinski urh, hribski urh, močvirski krešič, škrlatni kukuj, ovratniški plavač, veliki pupek, panonski pupek, črna štoklja, srednji detel, belovrati muhar, belorepec in plašica.

Varovalna funkcija je poudarjena (1. in 2. stopnja) 941,64 ha.

Hidrološka funkcija je poudarjena na (1. in 2. stopnja) 98,17 ha.

Socialne funkcije so v obravnavani GGE poudarjene na 1.056,81 ha. Med njimi: funkcija varovanja naravnih vrednot (111,88 ha), funkcija varovanja kulturne dediščine (64,79 ha), higiensko-zdravstvena funkcija (921,44 ha), estetska funkcija (85,93 ha), turistična funkcija (35,80 ha) in rekreacijska funkcija (15,19 ha).

Proizvodne funkcije so poudarjene na 5.496,68 ha (v vseh gozdovih, razen v ekocelicah in gozdnih rezervatih).

Možne konflikte med ekološkimi funkcijami in okolje obremenjujočimi socialnimi (turistična in rekreacijska f.) funkcijami lahko pričakujemo na 72.92 ha, na območju K.O. Ceršak, ob Keltski poti ter na jugo GGE, v K.O. Trčova.

Z doslednim upoštevanjem smernic za usklajevanje funkcij gozdov (Poglavje 6.2.2.) pri poseganju v gozdove, lahko stanje habitatnih tipov in ogroženih vrst ter sposobnosti gozda za opravljanje vseh funkcij gozda ne samo ohranjamo ampak tudi izboljšujemo.

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

Glede na analizirano stanje gozdov in njihovega okolja, valorizacijo funkcij gozdov, zahtev lastnikov gozdov in javnosti ter upošteva cilje Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko ... (2023) smo določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 2 %, jelka 3 %, r. bor 3 %, bukev 58 %, hrast 13 %, pl. Ist. 9 %, dr. Ist. 10 % in m. Ist. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 14 %, drogovnjaki 30 %, debeljaki 45 %, sestoji v obnovi 11 %.
- Ciljna lesna zaloga: 370 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 20 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni gozdovi in prebiralni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 4 %, jelka 2 %, r. bor 2 %, bukev 61 %, hrast 11 %, pl. Ist. 7 %, dr. Ist. 10 %, meh. list. 3 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 10 %, drogovnjaki 13 %, debeljaki 59 %, sestoji v obnovi 18 %.
- Ciljna lesna zaloga: 385 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 10 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Velikih sprememb v drevesni sestavi gozdov v naslednjih desetih letih ni pričakovati. Verjetno se bo delež bukve v lesni zalogi še nekoliko povečal. Z izvedbo načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo povečal delež mladovij. Ker ni mladovij, ki bi nadomestile del drogovnjakov, ki bo prerastel v debeljake, se bo že sicer nizek delež površin drogovnjakov še znižal. Znižal se bo tudi delež debeljakov, med tem ko bo delež sestojev v obnovi ostal enak. Lesna zaloga bo ostala na enaki ravni. Kakovost drevja bo mogoče izboljšati v daljšem časovnem obdobju.

Proizvodnja lesa

Za celotno GGE so značilna gozdna rastišča, ki omogočajo visoko proizvodnjo lesa listavcev tako po masi, kot tudi po kakovosti. Gozd v lasti države mora poleg kakovostnega lesa zagotavljati tudi delo lokalnim izvajalcem poseka in spravila. Razdrobljeni zasebni gozdovi pa morajo lastnikom poleg občasnih prihodkov od prodaje lesa na trgu zagotavljati tudi energetske samooskrbo (les za kurjavo).

Varovanje pred naravnimi nesrečami

Na območju GGE prevladujejo mehke kamnine (laporji, peščenjaki, apnenec), na katerih so se največkrat razvila globoka evtrična rjava tla. Na erodibilnost in plazljivost tal nas opozarjajo številni sledovi usadov tal iz bližine in daljne preteklosti. Primerna gozdna vegetacija mora preprečevati hitre odtoke vode tar s koreninami povezovati tla. Varovalna vloga gozda je na prvi stopnji poudarjena v gozdovih na strmih pobočjih z naklonom nad 25° ter na območju poplav ob reki Dravi. Pri gospodarjenju z gozdovi je potrebna previdnost, da s preširokopoteznimi ukrepi ne poslabšujemo sposobnosti gozda za opravljanje varovalne funkcije.

Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst

Pod ta cilj štejemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij. V GGE je v območje Natura 2000, zaradi ugodnega stanja, vključenih 459,13 ha gozdov, v EPO pa 1.175,77 ha gozdov. Pomembno vlogo za ohranitev

biotske raznovrstnosti imajo tudi manjši ostanki gozdov sredi kmetijske krajine v osrednjem in jugozahodnem delu GGE.

Ohranjanje voda

V gozdni prostor pri Ceršaku sega območje 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti voda. Del gozdov se nahaja na za vodo propustni apnenčasti matični podlagi. Na teh območjih je hidrološka vloga gozdov poudarjena na drugi stopnji. Na prevladujoči nepropustni matični podlagi obravnavane GGE je razvito gosto omrežje manjših vodotokov, ki se napajajo iz številnih izvirov. Ohraniti kakovostne, neoporečne in količinsko bogate vodne vire je eden izmed temeljnih ciljev gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Čiščenje zraka in regulacija klime

Na območjih z večjo gostoto poselitve (Maribor, Šentilj, Kungota in Sladki vrh) ima gozd pomembno vlogo uravnavanja klime ter blaženja negativnih vplivov prometa in intenzivnega kmetijstva. V agrarni krajini gozdovi ščitijo kmetijske površine pred vetrom izsuševanjem in pozebo.

Ohranjanje kulturne dediščine

Na območju obravnavane GGE se nahaja več arheoloških najdišč, gomilnih grobišč in drugih objektov kulturne dediščine. Ohranjen gozd s svojim robom mora prispevati k njihovi estetiki in avtentičnosti.

Estetski videz krajine

Gozdovi v zaledju Maribora in v okolici bolj obiskanih turističnih točk, kulturnih spomenikov ter nasploh v obravnavani GGE, kot pomemben gradnik krajine prispevajo k njenemu videzu in estetiki prostora.

Rekreacija in turizem

Gozdovi v okolici Maribora in večjih naselij omogočajo rekreacijo za velik delež mestnega prebivalstva.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Povečanje intenzivnosti gospodarjenja v zasebnih gozdovih

Na majhnih in razdrobljenih posestih naj se spodbuja povezovanje in druge oblike poslovnega sodelovanja zasebnih lastnikov gozdov s ponudniki gozdarskih storitev. S primeri dobrih praks naj se vzpodbudi zanimanje lastnikov za gospodarjenje z gozdovi. V zasebnih gozdovih naj se poveča obseg ukrepov, ki jih izvedejo poklicni izvajalci.

Uporaba rastiščem in posestnim razmeram primernih gozdnogojitvenih sistemov

Glavni gozdnogojitveni sistem v obravnavani GGE naj še naprej ostane skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji s sproščeno tehniko gojenja gozdov.

Prilagojeno gospodarjenje v gozdovih s poudarjeno varovalno funkcijo.

V gozdove na strmih pobočjih naj se posega preudarno in z malopovršinskimi ukrepi. Pri obnovah in novogradnjah vlak poskrbimo za njihovo primerno odvodnjavanje.

Povečanje deleža mladovij

Obnova naj se zaključi v vseh dobro pomlajenih sestojih. Hitrost obnove vrzelastih sestojev naj se prilagodi pojavu podmladka. V sestojih kjer zapleveljenost tal onemogoča naravno obnovo naj se ta zaključi, vrzeli pa zapolni s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst.

Obnova po ujmah in boleznih in podlubnikih poškodovanih gozdov

Pri obnovi po ujmah, jesenovem ožigu in podlubnikih poškodovanih gozdov se je potrebno v največji možni meri posluževati naravne obnove. Na območjih kjer so nastale večje zapleveljene površine

(rastišča plemenitih listavcev), naj se te obnovijo s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst. Mešanost drevesnih vrst naj bo skupinska; izogibati se je potrebno nastanku monokultur. V po ujmah nastalih vrzelastih debeljaki naj se počaka na pojav podmladka, kasneje pa nadaljuje z obnovo.

Nadzorovanje podlubnikov, drugih škodljivih organizmov ter bolezni na gozdnem drevju

Redno naj se kontrolira zdravstveno stanje gozdov, še posebej na bolj izpostavljenih južnih legah, ter vitalnost najbolj ogroženih drevesnih vrst (hrasti, bresti, jelša, jeseni in gorski javor).

Prilagajanje drevesne sestave gozdov na podnebne spremembe

Pri obnovi sestojev naj se pospešuje naravna in pestra drevesna sestava. Pri negi in vnosu s sadnjo naj se izbirajo in pospešujejo drevesne vrste različnih provenienc in genotipov, drevesne vrste prilagojene na različne rastiščne razmere (bukev, graden, beli gaber, plemeniti listavci, rdeči bor), tudi neavtohtone drevesne vrste (macesen) ter drevesne vrste, ki prenašajo višje temperature (črni gaber, poljski brest). Ohranjajo naj se minoritetne drevesne vrste (brek, skorš, mali jesen).

Intenzivna nega mladovij

V nenegovanih in pomanjkljivo negovanih mladovij je potrebno opraviti gozdnogojitvena dela ter tako izboljšati njihovo zasnovo in pospešiti njihovo preraščanje v drogovnjake. Ohranja naj se čim bolj pestra drevesna sestava mladovij.

Izvedba redčenja drogovnjakov in tanjših debeljakov

V zadnjem ureditvenem obdobju so praktično povsem izostala redčenja drogovnjakov in tanjših debeljakov. Potrebno je prerediti vse drogovnjake in tanjše debeljake s tesnim sklepom krošenj ter tako povečati njihovo vitalnost in stojnost. Redčenja naj se izvajajo izven vegetacijske dobe.

Hitro odzivanje na prisotnost invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst

Med invazivnimi vrstami, ki imajo na območju GGE večji širitveni potencial so že prisotne modra barvilnica, žlezasta nedotika, kanadska zlata rozga in pavlovnija. Tujerodne invazivne vrste naj se odstranjujejo v sklopu nege mladovij in priprav sestojev za obnovo.

Ohranjanje primerne deleža gozdov v krajini ter ohranjanje območij večjih strnjenih površin gozdov

Ohranja naj se obstoječa gozdnatost. Krčenje gozdov dovoliti samo v primerih, ko to ne pomeni bistvene okrnitve ekoloških ali socialnih vlog gozda. Predloge krčitev v kmetijske namene naj se pretehta tudi z vidika primernosti površin za kmetijsko rabo. Na drugi strani je prav tako potrebno sprejeti odločitev katere zaraščajoče kmetijske površine vključiti v gozd, na katerih pa ohraniti kmetijsko rabo.

Spodbujanje rabe sodobnih tehnologij sečnje in spravila lesa

Sečnjo in spravilo lesa naj se usmerja v rabo tehnologij z najvišjo stopnjo avtomatizacije, ki jo še dopuščajo terenske razmere. Traktorsko spravilo naj se prednostno usmerja v spravilo po kolesih (traktorske prikolice z nakladalnimi napravami).

Zagotavljanje ugodnega stanja habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranjati je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe ter zavarovane rastlinske in živalske vrste.

Varstvo voda in vodnih virov

V gozdovih je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Potrebno je sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Usmeritve, ki so zapisane za hidrološko funkcijo, veljajo tudi za celotno območje GGE, oziroma za vse posege na varovana, varstvena in ogrožena območja s področja upravljanja z vodami. Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov, za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno pridobiti, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, vodno soglasje.

Ukrepi za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda, so zasnovani na podlagi obvez in priporočil:

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbirnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1 (2002 in nasl.),
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,

- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov upoštevamo vse vloge gozda, nasprotja pa rešujemo selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

V gozdovih v zasebni lasti je izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnika gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

V gozdovih, kjer so poudarjene ekološke in socialne funkcije in je hkrati območje lesnoproizvodnih gozdov, je potrebno pri gospodarjenju upoštevati usmeritve za poudarjene funkcije.

Območja gozdov, kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so v GGE Šentilj opredeljena:

- Gozdovi na območju Šentilja na Novinah, kjer poteka Keltska pot,
- Gozdovi na jugovzhodu GGE v Trčovi.

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda, so prikazana na KARTI 2B, v prostorskem delu načrta).

V nadaljevanju so podane usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, ki so poudarjene na prvi in drugi stopnji. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, je treba gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v Poglavlje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Vse ukrepe v gozdovih s poudarjeno varovalno ali zaščitno funkcijo je potrebno skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa. Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. V nadaljevanju so podane splošne usmeritve.

Zagotoviti stalno zastrtost gozdnih tal, uspešno naravno pomlajevanje, zaradi zagotovitve mehanske trdnosti sestojev tudi razgibano zgradbo sestojev. Gospodariti malopovršinsko, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije. Na plazljivih območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Na območjih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo, ki niso razglašeni z Uredbo o varovalnih ... (2020), so za krepitev funkcij podane naslednje usmeritve:

- Načrtovanje in ukrepanje v gozdovih usmerjati v malopovršinsko, raznomerno zgradbo sestojev, ki zagotavlja globoko prekoreninjenosti tal. Ukrepanje naj bo primerno rastišču in dinamiki gozdnih sestojev.
- Gospodariti po načelih sproščene tehnike gojenja gozdov.
- Ohranjati in pospeševati mrežo stabilnih dreves, ne glede na kvaliteto lesa ter dati prednost vitalnosti.
- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Na najbolj ranljivih in izpostavljenih območjih izdelati podrobne gozdnogojitvene načrta in redno spremljati stanje.
- Izvajati obnovo sestojev v vrzelih, ki ne sledijo po padnici terena. Z obnovo sestojev pričeti, ko je odrasel sestoj še dovolj vitalen in stabilen. Pri obnovi po potrebi zaščititi naravno ali umetno osnovana mladovja pred divjadjo.
- V enomernih in starih sestojih čimprejšnje ukrepanje, saj so ti gozdovi zelo dovzetni za pojav naravnih ujm (snegolom, vetrolom, žledolom), hkrati pa zaradi neugodne zgradbe slabo varujejo infrastrukturne in bivanjske objekte.
- Na območjih, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami in žično spravilo ni možno, izvesti samo posek predebelega in nestabilnega drevja in s tem oblikovati pomladitvena jedra.
- Drevje podirati diagonalno na smer padnice terena ter pri poseku puščati visoke panje (najmanj 1,3 m).
- Pri žičnem spravilu umestiti traso poševno na padnico terena, izvajati da se zmanjša erozijski potencial. Zaradi zmanjševanja poškodb drevja, pomladka in tal, upoštevati uporabo sortimentne metode spravila.
- V sestojih, kjer gozdnogojitveni ukrepi ne zadostujejo, je potrebno uporabiti tehnične ukrepe.
- Z izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok.
- Zagotoviti je potrebno čimprejšnje odstranjevanje lesenega plavja na lokacijah, kjer se nabirajo večje količine plavja, ter odstraniti podrti drevje in njihove ostanke, ki so zaradi posledic ujm v vplivnem območju struge.
- Prilagoditi način skladiščenja lesa, da se v in ob vodnem telesu ne pušča ali zloga sečnih ostankov.
- Pri sečnji in spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je potrebno z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov in zmanjšati možnost odnašanja lesenega plavja.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz zakona o vodah in usmeritev Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV)

Na erozijskih, plazljivih in poplavnih območjih naj se po Zakonu o vodah (2002 in nasl.; v nadaljevanju: ZV-1) pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve DRSV.

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti. Vsi načrtovani morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in

omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08).

V GGE je 1.302,78 ha površin na območju poplav (6,2 %), od tega je v območju gozdov 33,92 ha. 20,69 ha gozdov je na območju pogostih poplav. Celotna površina GGE znaša 20.984,72 ha (Preglednica 130 v Poglavju 13.7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljenje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 18.497,40 ha površin (88,2 %) potencialnih erozijskih območij, od tega je 5.018,47 ha gozdov. 3.625,35 ha gozdov je na območju z zahtevnimi ukrepi in 1.011,16 ha gozdov na območju s strogimi ukrepi. Celotna površina GGE znaša 20.984,72 ha (Preglednica 130 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 16.780,55 ha površin (80,0 %) plazljivih območij, od tega jih je 5.186,93 ha na območju gozdov. 1.138,48 ha gozdov je na območju s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov, 1.970,65 ha na območju velike verjetnosti pojavljanja plazov in 1.078,23 ha na območju zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov. (Preglednica 130 v Poglavju 13.7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno proti erozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Plazovitih območij v GGE Šetilj v Slovenskih goricah ni.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo,
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja,
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje,
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa,
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja,
- ohranяти ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka,
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih,
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila,
- ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov,
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev,
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije,
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte,
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno,
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reko Dravo, Muro, Pesnico, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1, sprejet na podlagi 60. člena ZV-1).

V GGE se nahaja VVO - državni predpis na površini 6,14 ha oziroma na površini 1,39 ha gozdov. Pri gospodarjenju na teh območjih je potrebno upoštevati sledeče usmeritve:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo,
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja,
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje,
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa,
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja,

- ohranjati ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka,
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih,
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila,
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev,
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije,
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte,
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno,
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v javno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in nasl.).

Referenčnih odsekov, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in nasl.), v GGE ni.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Gozd na območju naravne vrednote državnega pomena (NVDP) Meljski hrib in gozdnega rezervata Dobrenje ter ekocelic prepustiti naravnemu razvoju. Na območjih naravnih vrednot upoštevati usmeritve za naravne vrednote, ohranjati površino gozdov in preprečevati zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in krepí vsestranska odpornost gozdov. Pospeševati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Upoštevati varstvene usmeritve za naravne vrednote, za EPO in območja Nature 2000. V gozdovih določiti »ekocelice« z gojitvenimi načrti za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) in druge negozdne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje.

Varstvene usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2023).

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Območje EPO Slatinski potok se v večini pokriva z območjem Natura 2000 POO Slatinski potok. Za to območje veljajo varstvene usmeritve za POO Slatinski potok (Cona koščaka – potoki).

Območje EPO Drava spodnja se v večini pokriva z območjem Natura 2000 POO Drava in POV Drava. Za to območje veljajo varstvene usmeritve za POO Drava in POV Drava (Cona A – Drava, Cona B+C – Drava).

Območje EPO Mura - Radmožanci se v večini pokriva z območjem Natura 2000 POO Mura in POV Mura. Za to območje veljajo varstvene usmeritve za POO Mura in POV Mura (Cona A – Mura, Cona B+C – Mura).

Za EPO Slovenske gorice – osrednji del, Ščavniška dolina, Pesniška dolina in Hrastovec veljajo naslednje usmeritve:

- Ohranja naj se površina gozdov, ohranjajo naj se jase v gozdu,
- Insekticidov za zatiranje gozdnih škodljivcev naj se ne uporablja,
- Prepreči naj se krčenje obvodne drevnine in ohranja osenčenost strug potokov;
- Ne vnaša naj se rastišču neprimernih rastlinskih in tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst,
- V gozdu naj se načrtno pušča odmrli in odmirajoča drevesa vseh debelinskih stopenj,
- Čas izvajanja posegov v gozdu naj se prilagodi življenjskim ciklom živali, zlasti ptic. Mir naj se zagotovi v času razmnoževanja in odraščanja mladičev, to je od 1.marca do 1. avgusta,
- Pri delih v gozdu naj se uporablja biorazgradljiva olja in maziva,
- Ohranjajo naj se mlake in luže, ki so habitat dvoživk. V kolikor so na vlakah kolesnice, v katerih zastaja voda in so habitat dvoživk, se v času mrestitve in razvoja dvoživk, to je od 1. marca do 1. avgusta po njih ne spravlja lesa. Kolesnice, ki nastanejo pri spravilu in v njih zastaja voda, se naj izravnavajo takoj po zaključku del ali v času izven obdobja mrestitve in razvoja dvoživk, ki traja od 1.marca do 1. avgusta.
- Ohranja naj se naravna struktura gozdnega roba kot stopničaste, do tal zazelenjene robne drevesne in grmovne zarasti z bogatim zeliščnim slojem, ki razmejuje gozd od negozdnih površin in varuje gozd in gozdno klimo pred zunanjimi vplivi.
- Dreves ter grmov ob vodotokih naj se ne izsekava do golega, izvaja se lahko selektivno redčenje na način, da se ohranja zasenčenost vodotoka.
- Pri gradnji gozdnih prometnic se način prečkanja vodotokov izvede brez negativnih vplivov na kvaliteto vode in prehodnost vodotokov za vodne organizme.

Varstvene usmeritve za posebna varstvena območja (Natura 2000)

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- Živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjene, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Cona A - Drava

Usmeritve:

- Območje habitatnega tipa HT91E0* naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Poveča naj se obstoječi gozdni habitatni tip, kot tudi gozdne površine in njihovo povezljivost (gozdnega prostora naj se ne fragmentira).
- Gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi.
- Na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- Iz območja naj se postopoma izločajo sestoji neavtohtonih drevesnih vrst s pomočjo premen z naravnimi in rastišču primernimi drevesnimi vrstami.
- Tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov naj se ne vnaša, prav tako naj se ne osnuje novih nasadov tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov.
- Odstranjuje naj se tujerodne invazivnih vrste; preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranja naj se mreža zdravih dreves jesena (*Fraxinus spp.*), ki kažejo odpornost na jesenov ožig. Takšnih dreves naj se ne seka.
- Na območju naj se ne sadi neprimernih drevesnih vrst oz. vnaša naj se samo rastišču prilagojene avtohtone drevesne vrste (vrbe, črne in sive jelše, bele in črne topole (avtohtone), breste), ki pa naj ne bodo sajeni kot nasadi. Kot primes se na območju lahko sadita tudi gorski javor in divja češnja.
- Zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih habitatnih tipov naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje. Končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha.
- Ohranja naj se obrečno drevnino mehkolesne loke (pušča naj se izredno debela drevesa vrb, jesenov in jelš).
- Teži naj se k večjemu deležu starega drevja.
- Ekocelice se določijo na območjih habitatnih tipov, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini. Vzpostavljanje mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).
- Predlog: oblikovanje območij brez gospodarjenja (ekocelice brez ukrepanja) in območij s prilagojenim gospodarjenjem, ki izboljšujejo stanje HT (ekocelice z ukrepanjem). V ekocelice naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje tovrstnega HT.

V coni A - Drava je potrebno upoštevati tudi usmeritve za cono B+C - Drava.

Ukrepi:

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju HT (določitev ekocelic brez ukrepanja in ekocelic z ukrepanjem - glede na analizo mrtve mase in aktivnost lastnikov).
- Povečati habitatni tip na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: vrba, črna jelša, ozkolistni jesen, brest, dob).
- Povečati habitatni tip na račun gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa obrečnih vrbovij, jelševij in jesenovij (mehkolesna loka): območja ob vodotokih, aluvialna tla dolin pod vplivom talne vode, ki so pogosto oz. občasno poplavljeni.
- Izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev.
- Priprava sestoja za naravno obnovo.
- Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev.
- Priprava tal za sadnjo.

- Sadnja.
- Obžetev.
- Nega mladja.
- Ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV). Pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst.
- Umeščanje vseh ukrepov vezanih na obnovo habitatov in vrst – projekt zaDravo.

Cona B+C – Drava

Usmeritve:

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju ekocelic, gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov in NV (ki so poudarjene na prvi 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti).
- Gospodarjenje naj se prilagodi varovalni in biotopski vlogi gozda.
- Gozdove naj se v največjem mogočem obsegu prepusti naravnemu razvoju.
- Ohranja naj se površina gozda z naravno drevesno sestavo (gozdnega prostora naj se ne fragmentira).
- V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst ter rastišču neustreznih drevesnih vrst (robinija, ameriški javor, ...) naj se zmanjša, preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti.
- Na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- Na območjih izven maske gozdov, ki so z namensko rabo opredeljeni kot gozd z občinskimi prostorskimi načrti, naj se ohranja oz. poveča površina obstoječih gozdov. Na teh območjih naj se po poseku posameznih dreves le-ta nadomesti z novimi rastišču primernimi drevesnimi vrstami (nadomestna sadnja), hkrati naj se prepreči sprememba obstoječe rabe gozdnih površin v njive in intenzivne travnike.
- S primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo (ohranjanje rastišč konjske grive).
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih ali rastišču neprimernih drevesnih in grmovnih vrst. V podrastu se ohranja in pospešuje sloj avtohtonih in rastišču primernih listavcev.
- Odmrla in živa drevesa (predvsem listavcev), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje: pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa se zagotavlja, da v gozdu ostane v povprečju vsaj 3% odmrlega stoječega lesa glede na lesno zalogo znotraj cone. Stoječi odmrli les (predvsem listavcev) mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, večinoma pa debelinske razrede nad 30 cm.

- Ekocelice se določijo na območjih habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini. Vzpostavljane mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 1-3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).
- Na vsaj 10% površine cone naj se ohranja gozd z večjim deležem odmrle biomase, ki je prepuščen naravnemu razvoju – (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, ekocelice brez ukrepanja). Prednostno se ekocelice brez ukrepanja umeščajo na večje površine in sicer glede na analizo mrtve mase in negospodarjenih gozdov v preteklosti. Predlog: V ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje ugodnih prehranskih in gnezdilnih pogojev za kvalifikacijske vrste ptic.
- Vsaj 3% območja naj se prepusti naravnemu razvoju (ekocelice z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, izdelava vodnih virov, ukrepi projekta zaDravo).
- Za namen obnove potrebnih hidromorfoloških razmer v poplavnem pasu vzdolž Drave naj se zagotovi ustrezne površine za izvedbo ukrepov. S tem se bo omogočilo izvedbo ukrepov obnove naravne rečne dinamike s ciljem vzpostavitve ustreznih naravnih pionirskih rastišč in obnovo mreže stranskih rokavov ter mrtvic za zagotovitev ustreznih razmer podzemne vode.
- Za znane lokacije gnezd črne štoklje, belorepca, črnega škarnika in sršenarja naj se zagotovi mir na gnezdiščih v skladu s časovnimi omejitvami glede del v gozdu, gradnjo in omejitvijo gradnje gozdnih cest v skladu z varstvenimi cilji in ukrepi za njihovo doseganje, ki so določeni v Operativnem programu – Programu upravljanja območij Natura 2000. (črna štoklja 15.3. – 15.8., belorepec 1.1. – 31.7., črni škarnik 1.4. – 31.7. in sršenar 1.1. – 31.8.).

Ukrepi:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj.
- Ohranjanje biotopov – sečnja (ekocelica z ukrepanjem).
- Ohranjanje biotopov – nega (ekocelica z ukrepanjem).
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
- Izdelava vodnih virov v gozdu.
- Vzdrževanje večjih vodnih virov v gozdu.
- Vzpostavitev mirnih con.
- Umeščanje vseh ukrepov vezani na obnovo habitatov in vrst – projekt zaDravo.

Cona A – Mura

Usmeritve:

- Območje habitatnih tipov naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Ohranjanje naj se obstoječe gozdne površine in njihovo povezljivost (gozdnega prostora naj se ne fragmentira).
- Gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi.
- Na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- Iz območja naj se postopoma izločajo sestoji neavtohtonih drevesnih vrst (črnega oreha, klonskega črnega topola....).
- Tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov naj se ne vnaša, prav tako naj se ne osnuje novih nasadov tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov.
- Odstranjuje naj se tujerodne invazivnih vrste; preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranjanje naj se mreža zdravih dreves jesena (*Fraxinus spp.*), ki kažejo odpornost na jesenov ožig. Takšnih dreves naj se ne seka.
- Na območju naj se ne sadi neprimernih drevesnih vrst oz. vnaša naj se samo rastišču prilagojene avtohtone drevesne vrste (vrbe, črne in sive jelše, bele in črne topole (avtohtone),

breste), ki pa naj ne bodo sajeni kot nasadi. Kot primes se na območju lahko sadita tudi gorski javor in divja češnja.

- Zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih habitatnih tipov naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje. Končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha.
- Ohranja naj se obrečno drevnino mehkolesne loke (pušča naj se izredno debela drevesa vrb, jesenov in jelš).
- Teži naj se k večjemu deležu starega drevja.
- Ekocelice se določijo na območjih habitatnih tipov, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini. Vzpostavljanje mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).
- Predlog: oblikovanje območij brez gospodarjenja (ekocelice brez ukrepanja). V ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje obeh habitatnih tipov.

Ukrepi:

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju obeh HT (določitev ekocelic brez ukrepanja - glede na analizo mrtve mase in aktivnost lastnikov).
- Povečati habitatni tip na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: vrba, črna jelša, ozkolistni jesen, brest, dob).
- Povečati habitatni tip na račun gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa obrečnih vrbovij, jelševij in jesenovij (mehkolesna loka): območja ob vodotokih, aluvialna tla dolin pod vplivom talne vode, ki so pogosto oz. občasno poplavljeni.
- Izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev.
- Priprava sestoja za naravno obnovo.
- Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev.
- Priprava tal za sadnjo.
- Sadnja.
- Obžetev.
- Nega mladja.
- Ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV). Pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst.
- Ukrepi vezani za obnovo habitatov in vrst – projekt Natura Mura (trajanje projekta do decembra 2023).

Cona B+C – Mura

Ukrepi:

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju ekocelic, gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov in NV (ki so poudarjene na prvi 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti).
- Gospodarjenje naj se prilagodi varovalni in biotopski vlogi gozda.
- Na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- Gozdove naj se v največjem mogočem obsegu prepusti naravnemu razvoju.
- Ohranja naj se površina gozda z naravno drevesno sestavo (gozdnega prostora naj se ne fragmentira).

- V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst ter rastišču neustreznih drevesnih vrst (robinija, ameriški javor, ...) naj se zmanjša, preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti.
- Na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- S primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo (ohranjanje rastišč konjske grive).
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih ali rastišču neprimernih drevesnih in grmovnih vrst. V podrasti se ohranja in pospešuje sloj avtohtonih in rastišču primernih listavcev.
- Odmrla in živa drevesa (predvsem listavcev), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje: pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa se zagotavlja, da v gozdu ostane v povprečju vsaj 3% odmrlega stoječega lesa glede na lesno zalogo znotraj cone. Stoječi odmrli les (predvsem listavcev) mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, večinoma pa debelinske razrede nad 30 cm.
- Ekocelice se določijo na območjih habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini. Vzpostavljanje mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 1-3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).
- Na vsaj 2% površine cone naj se ohranja gozd z večjim deležem odmrle biomase, ki je prepuščen naravnemu razvoju – (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, ekocelice brez ukrepanja). Prednostno se ekocelice brez ukrepanja umeščajo na večje površine (vsaj 2 ha) in sicer glede na analizo mrtve mase in negospodarjenih gozdov v preteklosti. Predlog: V ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje ugodnih prehranskih in gnezdilnih pogojev za kvalifikacijske vrste ptic.
- Vsaj 1% območja naj se prepusti naravnemu razvoju (ekocelice z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitve ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, izdelava vodnih virov, ukrepi projekta Natura Mura).
- Za namen obnove potrebnih hidromorfoloških razmer v poplavnem pasu vzdolž Mure naj se zagotovi ustrezne površine za izvedbo ukrepov. S tem se bo omogočilo izvedbo ukrepov obnove naravne rečne dinamike s ciljem vzpostavitve ustreznih naravnih pionirskih rastišč in obnovo mreže stranskih rokavov ter mrtvic za zagotovitev ustreznih razmer podzemne vode.
- Za črno štokljo, belorepca in sršenarja naj se zagotovi mir na gnezdiščih v skladu s časovnimi omejitvami glede del v gozdu, gradnjo in omejitvijo gradnje gozdnih cest v skladu z varstvenimi cilji in ukrepi za njihovo doseganje, ki so določeni v Operativnem programu – Programu upravljanja območij Natura 2000. (črna štoklja 15.3. – 15.8., belorepec 1.1. – 31.7. in sršenar 1.1. – 31.8.).

Ukrepi:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj.

- Ohranjanje biotopov – sečnja (ekocelica z ukrepanjem).
- Ohranjanje biotopov – nega (ekocelica z ukrepanjem).
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
- Izdelava vodnih virov v gozdu.
- Vzdrževanje večjih vodnih virov v gozdu.
- Vzpostavitev mirnih con.
- Ukrepi vezani za obnovo habitatov in vrst – projekt Natura Mura (trajanje projekta do decembra 2023): grajevanje za potrebe pomlajevanja, Zagotovitev površin v poplavnem pasu vzdolž reke Mure za obnovo rečne dinamike in pionirskih rastišč ter obnovo mreže stranskih rokavov in mrtvic.

Cona koščaka - potoki

Usmeritve:

- Na pretežnem delu cone naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- V coni naj se ne uporablja fitofarmacevtskih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

Ukrepi:

- Ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča, zamočvirjene gozdne površine).

Usmeritve za gospodarjenje klimatsko funkcijo

Pri gospodarjenju z gozdovi zagotoviti prostorsko prisotnost gozdov, njihovo stabilno zgradbo in vitalnost. Iz navedenega izhajajo sposobnosti oblikovanja lastne klime gozda in blagodejnega vplivanja na klimatske razmere v njegovi okolici. Ohraniti obstoječe gozdove, gozdne pasove, omejke, žive meje in posamična drevesa v kmetijski krajini. S pasovi gozdnega drevja gospodariti na tradicionalen način - panjevsko.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisani varstvene režime iz aktov o zavarovanju in so navedene v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2023). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

Zavarovana območja

Na zavarovanih območjih so varstveni režimi predpisani z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti ... (1992).

Preglednica 66: Varstveni režimi za zavarovana območja

Zap. št.	Ime	Status	Varstveni režimi
1	Meljski hrib	NR	Varstveni režim za geološko, zološko in botanično naravno dediščino.
2	Dragučova - gozd	NS	Dovoljeno je gospodarjenje, ki bo ohranilo tipično podobo gozda in pestrost vrst v njem. Prepovedani so goloseki in krčitve ter vnašanje rastišču tujih drevesnih vrst.
3	Vodolska smreka	NS	Varstveni režim za dendrološko naravno dediščino.
4	Malečnik - topol	NS	
5	Drava – stara struga	NS	Varstveni režim za hidrološko naravno dediščino.
6	Ostanki stare struge Pesnice pri Pernici	NS	Varstveni režim za hidrološko in zoološko naravno dediščino.
7	Perniško jezero	NS	Varstveni režim za zoološko naravno dediščino. Vzdrževalna dela na akumulacijskem jezeru naj se izvajajo v skladu z naravovarstvenimi usmeritvami.
8	KP Kamenščak - Hrastovec	KP	Na območju krajinskega parka Drava je prepovedano: • graditi večja urbana naselja, počitniške hišice, naselja počitniških hišic, turistična središča in industrijske objekte; • graditi izven strnjenih naselij; dovoljeno je graditi v sklopu obstoječih kmetij; • graditi objekte, ki niso usklajeni z lokalnimi značilnostmi urbanizacije, arhitekture in stavbarstva; • urejati in vzdrževati vodne površine na način, ki ni v skladu z njihovimi ekološkimi in krajinsko-estetskimi značilnostmi; • izvajati večje hidromelioracije in komasacije; • odlagati in odmetavati odpadke vseh vrst izven za to določenih in ustrezno urejenih mest; • locirati trajna odlagališča odpadkov; • kakršnokoli onesnaževanje voda, zraka in tal; • izkoriščanje rudnin (kamnolomi, površinski in podzemni kopi); • posegati v kmetijsko zemljišče tako, da se s tem bistveno spremeni izgled krajine; • spreminjati namembnosti zemljišča brez usklajevanja in soglasja ZVNKD; • uporabljati agrokemična sredstva za zatiranje in uničevanje rastlin in živali zunaj obdelovalnih površin; • v gozdovih sekati na golo; • naseljevanje tujih rastlinskih in živalskih vrst v prosto naravo. Posegi na območju KP so možni le s predhodnim soglasjem ZVNKD Maribor in na podlagi sprejetih prostorskih izvedbenih aktov. Na območju naravnih znamenitosti, ki ležijo znotraj parka, veljajo poleg varstvenega režima za KP še varstveni režimi, ki so predpisani za vsako NZ posebej.

Zap. št.	Ime	Status	Varstveni režimi
9	KP Jareninski dol	KP	Na območju krajinskega parka Jareninski dol je prepovedano: • graditi večja urbana naselja, počitniške hišice, naselja počitniških hišic, turistična središča in industrijske objekte; • graditi izven strnjenih naselij; dovoljeno je graditi v sklopu obstoječih kmetij; • graditi objekte, ki niso usklajeni z lokalnimi značilnostmi urbanizacije, arhitekture in stavbarstva; • urejati in vzdrževati vodne površine na način, ki ni v skladu z njihovimi ekološkimi in krajinsko-estetskimi značilnostmi; • izvajati večje hidromelioracije in komasacije; • odlagati in odmetavati odpadke vseh vrst izven za to določenih in ustrezno urejenih mest in kakršnokoli onesnaževanje voda; • locirati trajna odlagališča odpadkov; • kakršnokoli onesnaževanje voda, zraka in tal; • izkoriščanje rudnin (kamnolomi, površinski in podzemni kopi); • posegati v kmetijsko zemljišče tako, da se s tem bistveno spremeni izgled krajine; • spreminjati namembnosti zemljišča brez usklajevanja in soglasja ZVNKD; • uporabljati agrokemična sredstva za zatiranje in uničevanje rastlin in živali zunaj obdelovalnih površin; • v gozdovih sekati na golo; • naseljevanje tujih rastlinskih in živalskih vrst v prosto naravo. Posegi na območju KP so možni le s predhodnim soglasjem ZVNKD Maribor in na podlagi sprejetih prostorskih izvedbenih aktov. Na območju naravnih znamenitosti, ki ležijo znotraj parka, veljajo poleg varstvenega režima za KP še varstveni režimi, ki so predpisani za vsako NZ posebej.
10	KP Drava	KP	Na območju krajinskega parka Drava je prepovedano: • graditi zgradbe v poplavnem pasu reke Drave; • graditi izven strnjenih naselij; dovoljeno je graditi na podlagi veljavnih zazidalnih načrtov ter v sklopu obstoječih kmetij. Gradnje morajo biti usklajene z lokalnimi značilnostmi urbanizacije, arhitekture in stavbarstva; • graditi vodne zbiralnike za pridobivanje energije; • urejati in vzdrževati vodne površine na način, ki ni v skladu z njihovimi ekološkimi in krajinsko-estetskimi značilnostmi; • izvajati večje hidromelioracije, agromelioracije in komasacije; • odlagati in odmetavati odpadke vseh vrst izven za to določenih in ustrezno urejenih mest ter kakršnokoli onesnaževanje voda; • locirati trajna odlagališča odpadkov; • izkoriščanje gramoza in mivke izven za to določenih in ustrezno urejenih mest; • posegati v kmetijsko zemljišče tako, da se s tem bistveno spremeni izgled krajine; • spreminjati namembnosti zemljišča brez vsklajevanja in soglasja ZVNKD; • uporabljati agrokemična sredstva za zatiranje in uničevanje rastlin in živali zunaj obdelovalnih površin; • povzročati stalne vibracije in eksplozije; • v gozdovih sekati na golo in vnašati neavtohtone rastlinske vrste; • naseljevanje tujih rastlinskih in živalskih vrst v prosto naravo. • trajno odstranjevati drevesno in grmovno vegetacijo izven gozdov (posamična drevesa, mejice, zarast ob potokih in jarkih...). Dovoljeno je tradicionalno gospodarjenje to zarastjo in vzdrževanje m,ejic in obvodne zarasti. V gozdovih KP je obvezno strokovno odkazilo in gospodarjenje na način, ki ohranja naravne ekološke karakteristike gozdov. Posegi na območju KP so možni le s predhodnim soglasjem ZVNKD Maribor in na podlagi sprejetih prostorskih izvedbenih aktov. Na območju naravnih znamenitosti, ki ležijo znotraj parka, veljajo poleg varstvenega režima za KP še varstveni režimi, ki so predpisani za vsako NZ posebej.

Varstveni režim za geološko naravno dediščino:

Prepovedano je:

- odkopavati in odnašati, lomiti ali razbijati kamnine oz. okamnine na ožjem območju geološke, paleontološke, mineraloške in petrografske naravne dediščine;
- gospodarsko izkoriščati (odvzemati) kamnine, ki so zavarovane (npr. širjenje kamnoloma, peskokopa ipd.);
- zemeljska dela (npr. izravnavanje, poglobljanje terena), ki posredno ali neposredno prizadevajo geološko, paleontološko, mineraloško in petrografsko naravno dediščino;
- gradnje vseh vrst (stavb, infrastrukturnih objektov ipd.) na ožjem območju geološke, paleontološke, mineraloške in petrografske naravne dediščine;
- zasipavati geološke profile in golice;
- minirati ali povzročati vibracije, ki lahko poškodujejo geološko, paleontološko, mineraloško in petrografsko naravno dediščino.

Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe možno:

- urediti geološko, paleontološko, mineraloško in petrografsko naravno dediščino za obisk javnosti (npr. zgraditi poti za obiskovalce, razgledišča in počivališča, obdelati ali predstaviti značilne geološke profile ali okamnine, postaviti table z obvestili ipd.).

Varstveni režim za zoološko naravno dediščino:

Prepovedano je:

- vsakršno poseganje, ki bi spremenilo življenjske razmere živali, npr. odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja, dviganje ali spuščanje gladine talne vode, poplavitve, zamenjava slane vode s sladko ali narobe ipd.), gradnje vseh vrst in zemeljska dela, odstranjevanje zemlje ali kamninske podlage, zasipavanje (odlaganje odpadnih materialov);
- loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali;
- spreminjati sestavo zoocenoze z naseljevanjem vrst;
- približevati se gnezdiščem ter prostorom, kjer se živali zadržujejo, hranijo in razmnožujejo;
- uničevati ali poškodovati gnezdišča ter prostore, kjer se živali zadržujejo, hranijo in razmnožujejo;
- povzročati hrup, eksplozije ali vibracije na ožjem ali širšem območju, do koder seže njihov vpliv;
- umetno osvetljevati živali, njihova gnezdišča in bivališča;
- izvajati takšna melioracijska in regulacijska dela v okolici, katerih škodljive posledice bi bilo mogoče čutiti na ožji lokaliteti;
- onesnaževati površinske in podzemeljske vode, kar slabša življenjske razmere na ožji lokaliteti;
- onesnaževati zrak s prahom, aerosoli ali strupenimi plini in tako poslabšati življenjske razmere živali na ožji lokaliteti.

Varstveni režim za botanično naravno dediščino:

Prepovedano je:

- vsako poseganje na rastišču, npr. odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine talne vode, spreminjanje kislosti oz. alkalnosti tal, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in narobe). Odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje (odlaganje odpadnih materialov ipd.), gradnja vseh vrst ter zemeljska dela;
- spreminjati kulturo rastišča (npr. izkrčenje gozda, pogozditev travnika ali pašnika, preoranje ledine ipd.);

- trgati cvetje, izkopavati, nabirati, poškodovati ali lomiti rastline (zelišča, drevesa in grme) ali uničevati vegetacijske formacije;
- nabirati senena in plodove rastlin, ki so pod posebnim varstvom;
- izvajati takšna melioracijska in regulacijska dela v okolici, katerih škodljive posledice bi bilo mogoče čutiti na ožji lokaliteti;
- onesnaževati površinske, talne ali podzemeljske vode, kar bi poslabšalo rastiščne pogoje na ožji lokaliteti;
- onesnaževati zrak s prahom, aerosoli in strupenimi plini, kar slabša možnosti za rast na ožji lokaliteti.

Varstveni režim za hidrološko naravno dediščino:

Prepovedano je:

- kakorkoli onesnaževati vodo (npr. s spuščanjem tehnoloških odpadnih voda, tekočih odpadkov, kanalizacijskih odplak ipd.);
- hidroenergetsko izkoriščati (npr. graditi jezove, zbirna jezera s stalno ali nihajočo gladino za pretočne, derivacijske ali prečrpalne elektrarne, graditi druge hidroenergetske objekte ipd.);
- spreminjati naravno temperaturo vode (npr. pri uporabi vode za hlajenje energetskih ali industrijskih naprav);
- vsako drugo spreminjanje sestava vode (npr. sprememba pH, količine anorganskih in organskih snovi v vodi, raztopljenih ali trdnih snovi v vodi);
- spreminjati vodni režim (npr. občasno ali stalno odvzemati ali dodajati vodo);
- regulacijska gradbena dela (npr. spreminjanje smeri, oblike ali globine struge, graditev pragov, utrjevanje bregov z zidanimi ali betonskimi škarpami, graditev vodnih zadrževalnikov ipd.);
- graditi stavbe vseh vrst na bregu ali v neposredni bližini bregov (npr. stanovanjske ali počitniške hiše, turistične objekte, gospodarska poslopja, parkirne prostore);
- omejevati dostop do vode, če ne gre za varnostne naprave ali za zaščito obdelovalnih površin v bližini (npr. z ograjami, jarki, drugimi ovirami);
- odlagati ali odmetavati odpadke vseh vrst v strugo, na breg ali v neposredno bližino vode;
- posegati v obrežno vegetacijo (npr. redčiti ali sekati grmovje, zasaditi bregove ipd.);
- odvezati prod, pesek ali mivko z obrežja, prodišča ali z dna struge;
- voziti se z motornimi čolni (razen s čolni z električnimi motorji na akumulator).

Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe možno:

- graditi poti, mostove in infrastrukturne objekte na ožjem območju hidrološkega objekta oz. vodnega toka;
- posegati v obrežno vegetacijo (npr. redčiti ali sekati grmovje, zasaditi bregove ipd.);
- odvezati prod, pesek ali mivko z obrežja, prodišča ali z dna struge;
- manjša regulacijska gradbena dela (npr. čiščenje struge na nekaterih odsekih ipd.).

Varstveni režim za dendrološko naravno dediščino:

Prepovedano je:

- sekati, obsekavati, lomiti oz. drugače nasilno uničevati ali poškodovati drevesa ali njihove dele;
- spreminjati življenjske razmere na rastišču, npr. odstranjevati zemljo, odkrivati korenine, zasipavati deblo, zasipavati rastišče oz. površino nad koreninami, občasno ali stalno poplavljeni rastišče, spreminjati višino talne vode, kislost oz. alkalnost tal, spuščati škodljive tekočine ali plinaste snovi na rastišču ter odlagati odpadne snovi;
- spreminjati osenčenost dreves in rastišča (npr. razgaljati krošnjo ali deblo, zasenčiti drevesa s stavbami ali napravami ipd.);

- obešati ali postavljati tuja telesa na deblo, korenine ali veje (npr. svetilke, nosilce žičnih vodov, table, omarice, antene, razgledišča, stopnice ipd.);
- zgraditi stalne objekte ali zgradbe na območju neposrednega rastišča.

Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe mogoče:

- izvajati sanitarne ukrepe (npr. plombirati deblo, odstranjevati veje, in vrhove, povezovati deblo in veje, utrjevati podlago, zatirati škodljivce.);
- izvajati nekatera dela na rastišču (npr. asfaltirati, betonirati, tlakovati, zasajati grmovje, drevje ali trave ipd.), če ne ogrožajo dreves;
- postavljati manjše občasne objekte (npr. odre, kioske) na območju neposrednega rastišča;
- postavljati manjše stalne objekte (npr. spominska obeležja, vodnjake, svetilke, klopi ipd.) na območju neposrednega rastišča;
- nabirati cvetove ali plodove oz. semena;
- znanstvenoraziskovalno poseganje (npr. jemanje lesnih profilov iz debel, vej ali korenin).

Naravne vrednote

Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.
- na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je

to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,

- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Podrobnejše varstvene usmeritve po zvrsteh naravnih vrednot izhajajo iz Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Vibracije zaradi eksplozij ali iz drugih virov smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se lahko izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim).

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

- Sten, stropa in tal, zraka v jami ter vode, ki tečejo skozi jamo, se ne onesnažuje.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov in hrupa se ne povzroča.
- Odpadkov in drugega materiala se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami.
- V jamo se ne vnaša organskih snovi.

Na območju vpliva na naravno vrednoto:

V jamskem vhodu in njegovi neposredni okolici:

- Gradnja objektov se ne izvaja, zemeljsko površje se ne spreminja, razen za namen iz 6. točke tega oddelka.
- Odpadkov se ne odlaga.
- Vhoda se ne zasipava, v neposredno okolico se ne odlaga in skladišči materiala.
- Jamski vhod se zapira le z namenom varstva naravne vrednote oziroma upravljanja z njo, pri čemer se uporabi takšne tehnične rešitve, da je omogočen nemoten prehod živali v jamo in iz nje.
- Enostavne objekte, ki nimajo vsebinske povezave z naravno vrednoto, električne in druge vode se namešča v takšni oddaljenosti, da se ohranja vidna podoba jamskega vhoda nespremenjena.
- Jamski vhod se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da je vidna podoba vhoda čim manj spremenjena.
- V vegetacijsko združbo v jamskem vhodu se ne posega s fizičnim uničevanjem, spreminjanjem vrstne sestave ipd., razen v primeru, da se s tem omogoči dostop. Obseg

odstranitve vegetacije sme biti tolikšen, da se ohranijo obstoječe lastnosti mikroklima v jamskem vhodu in jami.

Na površju nad znanimi rovi jame, ponornice, ki teko v jamo oziroma skozi njo:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Onesnažene vode se prednostno očisti.
- Posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

Hidrološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka oziroma morskih tokov, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera in morja ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Botanične naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Zoološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za živali. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje temperature vode, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovpada z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksploziji ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ponoči se naravne vrednote ne osvetljuje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.
- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravno vrednoto s ene vnaša gensko spremenjenih organizmov.
- Rekreatijska in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debla ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.

- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Konkretna varstvena usmeritve

Preglednica 67: Varstveni režimi za naravne vrednote

Ident. št.	Ime	Zvrst	Konkretna varstvena usmeritve
6520 NVDP	Vodolska smreka	drev	Velja varstveni režim za dendrološko NV.
6523 NVDP	Malečnik - topol	drev	
4424V NVDP	Mura – reka 1	hidr, bot, zool	Upošteva se usmeritve za UC Mura
7469V NVDP	Mura – loka 1	hidr, zool	
7288 NVDP	Mura – mrtvi rokav 1	bot, ekos, zool	Ohranja naj se površine gozdov ob mrtvem rokavu. Drevesne sestave in razmerja razvojnih faz naj ne spreminja. Posamična trhla: padla ali stoječa drevesa naj se pušča v gozdu. Tujerodnih drevesnih vrst naj se ne vnaša. Ohranja naj se drevesna in grmovna obrečna zarast v obstoječem obsegu.
6466 NVDP	Meljski hrib	zool, geomorf	Območje naravne vrednote se prepušča naravnemu razvoju, gospodarjenje z gozdom naj se ne izvaja. Območje je hkrati zavarovano kot naravni rezervat.
7436 NVLP	Sladki vrh - gramoznica	ekos, zool, bot	V gozdovih loke ob gramoznici se gospodari tako, da se ne spreminja vrstne sestave dreves, prav tako se ohranjajo različne razvojne faze gozda. Ne vnaša se tujerodnih drevesnih vrst. V loki se pušča stara in debela drevesa, stoječa ter padla, v različnih fazah razkroja. Območje naj se v čim večjem obsegu prepusti naravnemu razvoju.
6473 NVLP	Pesnica – stara struga	zool	Velja varstveni režim za hidrološko in zoološko NV.
7052V NVDP	Drava med Mariborom in Ptujem	hidr	Velja varstveni režim za KP Drava.
1818V NVDP	Perniško jezero	ekos, zool	Velja varstveni režim za zoološko NV.
7515V NVDP	Drava – stara struga	hidr, zool	Velja varstveni režim za zoološko in hidrološko NV.
6531 NVLP	Dragučova – ostanek hrastovo belogabrovega gozda	ekos	Dovoljeno je gospodarjenje, ki bo ohranilo tipično podobo gozda in pestrost vrst v njem. Prepovedani so goloseki in krčitve ter vnašanje rastišču tujih drevesnih vrst.
80053 NVDP	Ceršak – habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev	zool	Na območju naravne vrednote naj se ne načrtuje gozdnih prometnic. Obvodna drevnina se ohranja. Dopustno je le selektivno redčenje obvodne drevnine z ohranjanjem večine obvodne zarasti in s puščanjem posameznih habitatnih dreves ob vodotoku. Sečni ostanki naj se ne odlagajo v strugo potoka. Po strugi naj se ne spravlja oz. vlači lesa. Ohranja se zasenčenost potoka z drevesi.
80474 NVLP	Selnica ob Muri – navadna bukev	drev	Dreves se ne sme posekati ali poškodovati. Možna je odstranitev – posek morebitnih konkurentov, vendar na način, da se izpostavljenost krošnje svetlobi in vetru drastično ne spremeni. Preko rastnega prostora dreves (tloris krošnje + vsaj 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic. Prav tako se ne gradi gozdnih prometnic, ki bi lahko imele vpliv na spremembe rastiščnih pogojev, izven tega prostora. Preko rastišča naj se ne vlači lesa in na rastišču naj se ne skladišči lesa. Na rastišču naj se ne parkira sredstev za prevoz, spravilo in transport. Na drevesu se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja. V vplivnem območju drevesa naj se ne krči ali spreminja gozdnega roba.
80476 NVLP	Jakobski dol – divja češnja	drev	

Opomba: NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena.

Preglednica 68: Varstveni režim za jame

Ident. št.	Ime	Konkretna varstvena usmeritve
44370	Jama 1 v Repoluskovih pečinah	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam. Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:
44371	Jama 2 v Repoluskovih pečinah	- Izvajati se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
52569	Jama Kapela	- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. - Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON (ustaviti dela, najdbo zaščititi, obvestiti organizacijo, pristojno za varstvo narave).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

- Pri posegih, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic se investitorja seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti in-situ niti ex-situ varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije

objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);

- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru;
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče, po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave, umestiti prej naštete nedopustne posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,

- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

območje stavbne dediščine, varuje se:

- gabariti, gradivo, oblikovanost,
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru;

območje naselbinske dediščine, varuje se:

- morfološka zasnova naselja,
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);

območje druge dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 69: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru

EŠD	Ime	Režim/podrežim	Usmeritve
1-00069	Trate - Grad Cmurek	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z arheološkimi ostalinami. Posegi na območju gradu brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu, ter vzdrževati okolico spomenika.
1-00069	Trate - Grad Cmurek	vplivno območje spomenika	Potrebno je preprečevati zaraščanje. Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z arheološkimi ostalinami. Zemeljski posegi brez vednosti ZVKDS zaradi možnosti poškodovanja arheoloških plasti niso dovoljeni.
1-01260	Ložane - Vaško jedro	dediščina	Potrebno je ohraniti in vzdrževati meje rasti ter robove naselja in tako preprečiti širjenje gozda v naselje. Potrebno je zagotoviti kontinuiteto prepoznavnosti naselja v prostoru.
1-01262	Vukovje - Vinogradniški zaselek Gradišče	dediščina	Potrebno je ohraniti in vzdrževati meje rasti ter robove naselja in tako preprečiti širjenje gozda v naselje. Potrebno je zagotoviti kontinuiteto prepoznavnosti naselja v prostoru.
1-01264	Ložane - Gomilno grobišče	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-01265	Ruperče - Gomilno grobišče	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-01266	Metava - Gomila	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-02985	Zgornja Kungota - Cerkev sv. Kunigunde	vplivno območje spomenika	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
1-03154	Zgornja Velka - Cerkev Marije Snežne	vplivno območje spomenika	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
1-06514	Maribor - Arheološko najdišče Meljski hrib	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-07757	Vranji Vrh - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-07758	Ceršak - Gradišče	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo. Posebno pozornost je potrebno posvečati prazgodovinskemu obrambnemu okopu, v katerega je dovoljeno posegati le v obliki arheološke raziskave.
1-07759	Ceršak - Prazgodovinsko gomilno grobišče	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-07763	Svečina - Vas	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z morebitnimi arheološkimi ostalinami. Posegi na območju spomenika brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni.
1-07765	Trate - Rimskodobna gomila	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-07769	Kozjak nad Pesnico - Graščina Pahta	dediščina	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda

EŠD	Ime	Režim/podrežim	Usmeritve
			stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
1-07771	Polički Vrh - Jareninski dvor	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z morebitnimi arheološkimi ostalinami. Posegi na območju dvorca brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika.
1-07773	Svečina - Dvorec Svečina	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
1-07774	Trate - Dvorec Novi Kinek	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z morebitnimi arheološkimi ostalinami. Posegi na območju dvorca brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Potrebno je preprečevati zaraščanje parka ob dvorcu. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika.
1-07776	Cirknica - Kapelica na Berlogi	dediščina	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru, potrebno je vzdrževati okolico spomenika.
1-07808	Počenič - Domačija Bračko	dediščina	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru in materialna substanca stavbnega fonda. Potrebno je vzdrževati okolico dediščine. Potrebno je preprečevati zaraščanje in ohraniti zeleni rob varovanega območja.
1-07809	Ranca - Domačija Ranca 9	spomenik	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru in materialna substanca stavbnega fonda. Potrebno je vzdrževati okolico dediščine. Potrebno je preprečevati zaraščanje in ohraniti zeleni rob varovanega območja.
1-13595	Metava - Fluhejeva kapelica	dediščina	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru, potrebno je vzdrževati okolico spomenika. Potrebno je redno pregledovanje dreves v neposredni bližini.
1-15528	Malečnik - Arheološko najdišče pod Meljskim hribom	arheološko najdišče	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-18244	Slatina v Slovenskih goricah - Viničarija Kebel	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in njegova materialna substanca. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika na način, da se prepreči razraščanje in da se ohrani zeleni rob varovanega območja.
1-18304	Gradiška - Kapelica sv. Kunigunde	dediščina	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru, potrebno je vzdrževati okolico spomenika.
1-18360	Ciringa - Domačija Ciringa 2	spomenik	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru in njegova materialna substanca. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika in tako preprečevati zaraščanje.
1-24680	Trate - Petkov mlin	spomenik	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca stavbnega fonda. Potrebno je vzdrževati okolico dediščine na način, da se prepreči zaraščanje.
1-29120	Podigrac - Gradišče Plački vrh	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-29133	Cirknica - Arheološko najdišče Berloga	arheološko najdišče	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-30240	Trate - Grajska kašča	dediščina priporočilno	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika, da ne bo prišlo še do dodatnih poškodb objekta.
1-30241	Trate - Hiša Trate 1	dediščina priporočilno	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru in materialna substanca stavbnega fonda. Potrebno je vzdrževati okolico dediščine na način, da se prepreči zaraščanje.
1-30334	Jelenče - Arheološko območje Beli vrh	arheološko najdišče	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti

EŠD	Ime	Režim/podrežim	Usmeritve
			poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-30336	Štrihovec - Arheološko območje Štrihovec II	arheološko najdišče	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Rivanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
1-30675	Počeničnik - Slopno znamenje	spomenik	Ohranjanje naj se pojavnost spomenika v prostoru, potrebno je vzdrževati okolico spomenika.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) (2008 in nasl.) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1 (2008 in nasl.), ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, turistično, poučno in estetsko funkcijo

Upoštevati krajinske značilnosti in ohraniti ostanke gozdov v kmetijski krajini.

Na območjih s poudarjeno poučno vlogo je potrebno na učnih poteh le te vzdrževati, skrbeti za infrastrukturo (poti, table) ter sodelovati z vsemi uporabniki prostora, ki imajo interes izvajati vzgojno-izobraževalne aktivnosti v gozdnem prostoru. Pri estetski vlogi pa je potrebno ohraniti zanimivosti v gozdnem prostoru, urejenost gozdov v okolici objektov kulturne in naravne dediščine ter poučne, rekreativne in turistične funkcije. Infrastruktura in oznake naj bodo zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih rekreacijske in turistične rabe je potrebno:

- opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostnima,
- pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev,
- pospeševati drevesne in grmovne vrste, ki estetsko obogatijo krajino in ji dajo tipičen pečat,
- oblikovati pester gozd s spreminjajočo se obliko, zgradbo idr.,
- izogibati se velikopovršinskemu posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm,
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo; na območjih gozdov s posebnim namenom so deloma zaželeni tudi redkejši enomerni gozdovi, ki lahko delujejo kot parki,
- ohraniti zanimiva drevesa (vrste, habitus) in skupine dreves,
- pomlajevati postopno in na majhnih površinah,
- sečne ostanke umakniti globlje v gozd, stran od pohodnih in rekreacijskih poti ter urbane infrastrukture,

- hlodovine ne odlagati na mesta, kjer bi bilo moteno gibanje ali koriščenje urbane infrastrukture,
- poškodovane trase pohodnih, planinskih in rekreacijskih poti ter urbano infrastrukturo je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati (ureditev sečišča) v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov ter jih po izvedbi gozdnih del povrniti v prvotno stanje,
- po končani sečnji in spravilu je za vzpostavitev prvotnega stanja na gozdnih prometnicah dolžan poskrbeti lastnik / izvajalec / upravljavec gozdov, za vzpostavitev prvotnega stanja na trasah planinskih poti pa skrbnik planinskih poti. To velja tudi takrat, ko je gozdna prometnica hkrati tudi planinska pot,
- pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri izvajanju gospodarjenja z gozdom je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo,
- prilagoditi čas sečnje obisku v gozdu,
- izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalce,
- prioriteto izvajanje sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih,
- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti,
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa na območjih prve stopnje poudarjenosti,
- upoštevati rekreacijsko in turistično funkcijo pri načrtovanju gozdnih prometnic; gozdne prometnice v teh območjih (še posebej v gozdovih s posebnim namenom mestni občini Maribor) se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji,
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Usmeritve, ki se nanašajo na rekreacijsko ter turistično infrastrukturo ter na odnose z javnostmi:

- obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma,
- usmerjanje rekreacijske, turistične in druge rabe gozda na za to primerna območja (na predelih gozdnega prostora, kjer zaradi obremenjenosti z rekreacijo oziroma turizmom prihaja do nesoglasij in konfliktov z drugimi funkcijami gozdov, se skuša obiskovalce usmerjati na druga območja oziroma obisk razpršiti, s pomočjo informiranja in izobraževanja ter v skrajnih primerih z urejanjem alternativnih poti ali gradnjo drugih objektov),
- ureditev in prilagajanje planinskih poti in drugih močno obiskanih poti v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo oziroma poti, ki prečkajo erodibilna območja,
- načrtovanje ustrezne opreme ter vzdrževanje rekreacijske in turistične infrastrukture,
- obveščanje javnosti o stanju gozdov, večjih posegih in urejanju infrastrukture; v primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del),
- v primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je treba o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zapori poti,
- nadomestiti je potrebno poškodovane ali odstranjene planinske oznake oz. o tem vsaj obvestiti skrbnika planinske poti,
- sodelovanje z zainteresiranimi souporabniki gozdnega prostora in z lokalnimi skupnostmi,
- spodbujanje upravljavcev k spremljanju obiska na močno obiskanih predelih in pridobivanju ocen vpliva na naravo, po potrebi ukrepanje.

Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo

V obravnavani GGE so gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo prepuščeni naravnemu razvoju. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno dejavnost v teh gozdovih.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Glede usmeritev za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali ločimo v GGE dve osnovni območji, to so Slovenske gorice in območje rek Drave, Mure in Pesnice.

Na območju Slovenskih goric je gozdnatost relativno majhna, največji pečat krajini pa daje intenzivno kmetijstvo in sadjarstvo. Gozd je v takih pogojih najbolj naravna življenjska združba, ki lahko zelo pomembno prispeva k blažitvi različnih negativnih vplivov, ki jih povzroča takšna raba prostora.

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdom in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru.

Temeljne usmeritve so:

- Ohranяти gozdnatost v enoti, saj je gozd v zimskem času edino okolje, kjer prostoživeče živali lahko najdejo hrano in kritje.
- Prizadevati si za povečevanje deleža mladovij in ohranitev pestrosti drevesnih vrst.
- Poseben poudarek nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so posejane med čistimi kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov ne krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti.
- Gozdni rob v celoti ohranяти in z njim gospodariti tako, da bo lahko zadovoljeval potrebe po prehrani in kritju prostoživečim živalim. S presvetlitvijo gozdnega roba izoblikovati ob njivskih površinah pas nizkega, močno razvejanega grmovja. Gozdni rob ob kmetijskih površinah oblikovati galerijsko, ohranяти in vzdrževati remize, posamično drevje in skupine dreves med kmetijskimi površinami.
- Ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je možen promet samo za lastnike, dela v gozdarstvu in lovstvu ter intervencije.
- Ureditev pešpoti.
- Vzdrževati vodne vire v gozdu, grmišča in obrečne pasove.
- Načrtno puščanje biomase v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa označiti in puščati v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene.
- Pri negi v vseh razvojnih fazah ohranяти in pospeševati plodonosne drevesne vrste.
- Ob potokih ohranяти sklenjen sklep krošenj in grmovno vegetacijo.
- Seznanjanje lastnikov gozdov s pomenom izboljšanja življenjskih pogojev za prosto živeče divje živali tudi v smislu zmanjševanja škod na gozdnih in kmetijskih površinah.

Vodotoki v GGE, predvsem reka Pesnica in deloma Drava in Mura z neposredno okolico, predstavljajo območja z izjemno pomembnimi nahajališči redkih in ogroženih vodnih ptic.

Temeljne usmeritve za porečja omenjenih rek in večjih vodnih enot so:

- Z načrtovanimi ukrepi ni dovoljeno krniti oziroma spreminjati biotopske funkcije gozdov na tem območju.
- Označevanje gnezdišč in rastišč redkih vrst ptic v gozdnogojitvenem načrtu.
- Varovanje gnezdišč v času kmetijskih del in sečnje.
- Označevanje in puščanje dreves primernih za gnezdenje.
- Puščanje starih dreves, zlasti mehkih listavcev, primernih za gnezdenje duplarjev.
- Puščati bujno zeliščno in grmovno podrast samo za prostoživeče živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

V obravnavani GGE je z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) izločen gozdni rezervat Dobrenje.

Za gozdni rezervat Dobrenje s strogim varstvenim režimom veljajo naslednja določila Uredbe:

- V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti.
- Ne glede na prepovedi iz prejšnjega odstavka je v gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom dovoljeno opravljati naloge javne gozdarske službe, javne službe ohranjanja narave in nadzorstvene naloge lovstva ter gozdarstva.
- Ministrstvo pristojno za gozdarstvo lahko na podlagi vloge znanstveno-raziskovalnih ali izobraževalnih organizacij dovoli opravljanje posameznih raziskovalnih ali izobraževalnih nalog potem, ko si pridobi mnenje Zavoda za gozdove in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. V dovoljenju se navedejo tudi pogoji za opravljanje teh nalog.
- Če vodi ob gozdnem rezervatu ali skozenj gozdna prometnica, gozdna učna pot, planinska pot, ali druga pot v javni rabi, je dovoljeno posekati drevesa (na podlagi soglasja ZGS), ki neposredno ogrožajo promet in gibanje ljudi.

V obravnavani GGE ni z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) izločenih varovalnih gozdov.

Med gozdove s posebnim namenom v katerih so ukrepi dovoljeni, so uvrščeni gozdovi na območju naravnih vrednot. Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju naravnih vrednot so podane v poglavju Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov so postavljene na začetku nekaterih gozdnih, lokalnih in državnih cest ter v bližini turističnih točk in drugih mest, kjer se pogosto zadržuje večje število ljudi.

Dober pregled nad gozdovi je možen z glavnih prometnic (Maribor-Šentilj, Dolnja Počehova-Jurij, Pesniški dvor-Jarenina-Jakob-Ploderšnica-Trate, Orešje-Celestrina-Ruperče ter z določenih razglednih točk (Plački vrh in Pesjak v občini Kungota, Polički vrh v občini Pesnica, hrib Brloga, hrib Očjak in Vranji vrh v občini Šentilj ter Meljski hrib v občini Maribor).

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari.

33. člen Zakona o gozdovih določa:

- V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).
- Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča.
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablami o varstvu pred požari,
- obveščanje lastnikov gozdov, zlasti tistih, ki imajo tudi kmetije, o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- ob daljnovodih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovodov,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE ni semenskih sestojev.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Odločujoče pri izbiri ustrezne tehnologije je način in usmerjenost gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna).

Motorna žaga bo tudi v naslednjem desetletju ostala glavno orodje pri sečnji. V zasebnih gozdovih se vedno pogosteje uporabljajo motorne žage, ki so namenjene profesionalnemu delu. Vse motorne žage za delo v gozdu morajo biti opremljene z vsemi deli pomembnimi za varnost (varovalna ročica plina, spodnji razširjen del ročaja, zavora verige, lovilec verige, gumijasti čepi ali spiralne vzmeti, električno stikalo, vzdrževana veriga ...).

Najprimernejši način spravila lesa ostaja tudi v bodoče traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja in vitla ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična; koristijo se traktorji, ki jih uporabljajo lastniki pri delu v kmetijskih kulturah, medtem ko je pri veliki posesti in pri podjetnikih specialna gozdarska oprema nujna. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnem sektorju vedno bolj uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Trend pri spravilu mora iti v smer vožnje namesto vlačjenja, kar omogoča spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami, ki so opremljene s hidravlično nakladalno napravo.

Tudi v Sloveniji se pri pridobivanju lesa širi uporaba strojne sečnje. V omenjeni enoti reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo niso primerne oziroma so primerne le v posameznih manjših sestojih (vprašanje ekonomičnosti). Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželeno s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitev škodljivcev. Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve oziroma priporočila: čas izvajanja del, atmosferski vplivi, optimalna velikost stroja glede na sestojne značilnosti, poškodbe gozdnih tal in sestojev...

Najprimernejši čas aktivnosti je zimski čas. Za spravilo lesa koristimo suhe periode in čas zmrzali. Pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih se poslužujemo tehnologije vrvnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestoja označeni ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni.

Dela v gozdu se ne izvajajo v času od sredine februarja do konca junija v razdalji najmanj 300 od gneza, kjer gnezdi črna štorklja ali sršenar.

Pri izvajanju sečnje in spravila, predvsem na večjih površinah, je potreben nadzor. Pri spravilu lesa je težnja voznikov, da se s strojem približajo čim bližje sortimentu, zato se s stroji gibajo tudi izven označenih prometnic, kar povzroča večje poškodbe v gozdu. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje – stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov in hudournikov.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije, ob vedno dražji nafti, bo v naslednjem desetletju pospeševala proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

Le z novimi oblikami interesnega združevanja lastnikov gozdov (predvsem manjših) bo možno v gozdove uvajati modernejšo tehnologijo, doseči večje učinke pri trženju lesa in večjo stopnjo izkoriščanja proizvodnih potencialov gozdov. Povezanost lastnikov lahko učinkovito reši tudi nezadovoljivo tehnično opremljenost ter nezadostno usposobljenost lastnikov gozdov za dela v gozdu - zaradi majhnih gozdnih posesti in zaradi majhnega obsega del so lastniki gozdov praviloma zelo slabo opremljeni za delo v gozdu, saj se jim ne zdi smotrno veliko investirati v opremo; to se odraža v manjših učinkih in več nesrečah v gozdovih. Promovirati je potrebno delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.

V mestnih in primestnih gozdovih je potrebno, ob ustrezni rabi tehnologije, promovirati delo v gozdu.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu, upoštevati je potrebno tudi pogostost neurij. Gradnja naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati strokovne osnove oziroma razloge, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

V obravnavani enoti je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naslednje naravovarstvene smernice:

- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena (Vodolska smreka, Malečnik – topol, Mura – reka 1, Mura – loka 1, Mura – mrtvi rokav 1, Meljski hrib, Sladki vrh – gramoznica, Pesnica – stara struga, Drava med Mariborom in Ptujem, Perniško jezero, Drava – stara struga, Dragučova – ostanek hrastovo belogabrovega gozda, Ceršak – habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev, Selnica ob Muri – navadna bukev, Jakobski dol – divja češnja, Jama 1 v Repoluskovih pečinah, Jama 2 v Repoluskovih pečinah, Jama Kapela)
- za območja pričakovanih naravnih vrednot (OPPN Slovenske gorice - Nahajališče fosilov (školjke, polži, morski ježki, septarijske konkrecije), OPPN Štrihovec - Nahajališče septarij);
- za ekološko pomembna območja (Slovenske gorice – osrednji del, Ščavniška dolina, Pesniška dolina, Hrastovec, Slatinski potok, Drava spodnja, Mura - Radmožanci);
- za posebna varstvena območja – Natura 2000 (SI3000215 Mura, SI3000220 Drava, SI3000370 Slatinski potok, SI5000010 Mura, SI5000011 Drava).

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah – prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje. Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik;
- gozdarsko delo, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režmi.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009).

Pri izvedbi gozdarskih del je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, propust...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.
- Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.
- Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in ne grajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu.
- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.
- Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (2004 in nasl.).
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.
- Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnekoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,

- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov (2004 in nasl.).

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste skupaj z objekti (mostovi, podpornimi zidovi, idr.) se morajo redno vzdrževati tako, da se ohranja prevoznost, omogoča njihova varna uporaba, zagotovi gospodarnost vlaganj, preprečijo škodljivi vplivi na bližnjih zemljiščih in motnje v pomembnih življenjskih prostorih prosto živečih živali.

Trenutno in perspektivno zagotovljena sredstva ne omogočajo pričakovano visoke kvalitete vzdrževanosti vseh gozdnih cest. Z letnimi plani dinamike vzdrževanja je potrebno ukrepe usmeriti na glavne izvoznice iz večjih gozdnih predelov, na ceste obremenjene s prometom za socialne funkcije in ceste, kjer lastniki sodelujejo z dodatnimi sredstvi in delom. Stranske in manj obremenjene gozdne ceste naj bi se vzdrževalo po dinamiki na dve do tri leta. Z zagotavljanjem dodatnih sredstev je potrebno vsaj na 2 km gozdnih cest letno izvesti investicijsko vzdrževanje z izdatnejšo zamenjavo in dodajanjem obrabne vozne plasti. Ukrepi vzdrževanja morajo biti usmerjeni na ureditev vodnih razmer in izboljšanja voznih in varnostnih elementov cest.

Pri vzdrževanju gozdnih cest bodo stroški utrjevanja cestišč vedno večji problem. Vzrok je pospešena podražitev nasipnih agregatov in dražji prevozni stroški. Zato bo v prihodnje zelo aktualna reciklaža zgornjega ustroja makadamskih vozišč. Pri najbolj prometno obremenjenih in slabo nosilnih prometnicah bo potrebno uvajanje novih tehnologij za stabilizacijo cestišč.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt, ..., zato je potrebno načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah. S tem je povezana tudi izgradnja krajših cestnih odcepih do pomožnih skladišč ali pa prestavitve traktorskih vlak.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Sodelovanje ZGS pri izdelavi in sprejemanju prostorskih planskih aktov lokalnih skupnosti je nujna in učinkovita oblika pri usmerjanju rabe prostora, ob kateri lahko ZGS pravočasno opozori na posebej vredne predele gozda in ponudi z vidika gozda ustreznejše alternative.

V skladu z 21. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.) je za posege v gozd oziroma gozdni prostor treba pridobiti soglasje ZGS. Mnenje ZGS se mora pridobiti tudi za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozda. Soglasja iz tega člena ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov.

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

- V gozdovih s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni, posegi v prostor niso dovoljeni.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi v prostor dovolijo le v izjemnih primerih - ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- Umeščanje objektov v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.

- V primestni in kmetijski krajini z zelo majhnim deležem gozda, to je v južnem in jugovzhodnem delu GGE, so posegi v prostor dopustni le izjemoma, še posebej v primerih, ko gre za nameravane posege v večje gozdne površine ali predvideno popolno odstranitev gozdnih površin katerekoli velikosti. V primeru neobhodnih posegov v gozdove, si je v teh območjih potrebno prizadevati za osnovanje nadomestnih gozdnih površin.
- Zunaj kmetijske krajine, ki je primestni blizu ali je zaradi infrastrukturnih objektov ali drugih razlogov v naravnem pogledu že razvrednotena, in v drugih krajinah v neposredni bližini urejenih naselij, praviloma ni mogoče izdati soglasja k dovoljenju za poseg v gozdni prostor zaradi gradnje posamičnega objekta, ki bi imel masivne zidane temelje (eventualno se dovoljuje izgradnjo lesenih objektov s točkovnimi temelji). Navedeno ne velja za posege javnega pomena, ki pa jih je potrebno izvesti tako, da bo vpliv na gozdno okolje najmanjši možni.
- Umeščanje vetrnih elektrarn v prostor je sprejemljivo samo na podlagi izvedenih presoj sprejemljivosti posega v prostor, sprejemljivosti posega za prostoživeče živalske vrste ter presoje življenjskih možnosti divjadi.
- Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben za zagotavljanje funkcij gozdov ter za zagotavljanje varnosti objektov.
- Na vodovarstvenem in poplavnem območju je potrebno pri posegih v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim, pridobiti vodno soglasje, kot to določa ZV-1.
- Na vodovarstvenem območju je treba pri posegih v prostor upoštevati 12. točko iz Usmeritev (Splošne usmeritve) in varstveni režim iz Odloka o varstvenih pasovih in ukrepih za zavarovanje zaloga pitne vode črpališča Ceršak (MUV, št. 38/99)

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove, razen navedenih kriterijev, upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

Konkretnejše usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG (1993 in nasl.).
- Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni) mora biti v skladu z določili 7., 8. in 9. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2020), oziroma s predpisi lokalne skupnosti, če je ta območja razglasila lokalna skupnost.
- V primestni in kmetijski krajini z zelo majhnim deležem gozdov (pod 10 %) je treba ohranjati gozdne površine, gozdne zaplate, skupine gozdnega drevja ter posamezno gozdno drevje.
- V prostoru z majhnim deležem gozda, to je v vzhodnem in južnem delu GGE, je treba objekte linijske infrastrukture načrtovati tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji. Na območju naselij in v njihovi neposredni bližini je treba obseg gozdnih površin v največji možni meri ohraniti ter jih vpeti v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe kot je določeno v 75. členu Uredbe o prostorskem redu Slovenije (2021) ter v skladu z določili Zakona o urejanju prostora (2021 in 2023).
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2022).
- Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2022).
- Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu Zakona o divjadi in lovstvu (2022).
- S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.

- V območju gozdov se lahko načrtuje oziroma gradi le naslednje nezahtevne oziroma enostavne objekte: gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimska steza. Navedeni posegi so dopustni le, če vplivi posega v gozd ne bodo negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih:

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2022) prepovedani v času gnezdenja ptic in poleganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- V kmetijski krajini si mora lastnik zemljišča oziroma izvajalec del prizadevati za ohranjanje oziroma novo osnivanje skupin drevja in grmovja tako, da pusti najmanj eno desetino površine v prvotni zarasti.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:

- stavbe morajo biti odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba,
- ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m,
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja ZGS razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

- Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč, v skladu z odstavkom 33. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2022), ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.
- V skladu s 4. odstavkom 33. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2022), je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so:

- gozdni rezervati,
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve (mestni gozdovi ...).

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so:

- gozdovi, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji,
- gozdovi na plazljivih in erozijskih območjih, kjer je skladno z Zakonom o vodah prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč in krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- gozdovi na vodovarstvenih območjih ter na poplavnem območju. Posegi na teh območjih se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (Zakon o vodah). Usmeritve so navedene v Poglavju 6.2.2. Za vodovarstvena območja so usmeritve navedene v usmeritvah za

gospodarjenje s hidrološko funkcijo, za poplavna območja so navedene pri usmeritvah za gospodarjenje na območjih s poudarjeno funkcijo varovanja zemljišč,

- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini v južnem in jugovzhodnem delu GGE, kjer je majhna gozdnatost (pod 10 %),
- plazovita območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov,
- potencialna erozijska območja - ukrepi zahtevni.

Plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu s karto verjetnosti plazenj (merilo 1:250.000) je na območju GGE 3.048,88 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena Zakona o vodah za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij. Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

**Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu zakona o vodah krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem so izdelane karte verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.*

Potencialna erozijska območja - zahtevni in strogi ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij (merilo 1:250.000) je na območju GGE 4.636,51 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni in strogi ukrepi.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena Zakona o vodah za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij. Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

**Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu zakona o vodah krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.*

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Območja, na katerih sta mogoča ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, so prikazana na karti F v prostorskem delu Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 23,00 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi in 8,48 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;

- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestro grmišča.

Usmeritve za zemljišča znotraj obor:

- upravljalec je dolžan vzdrževati ograjo, tako da ta ne omogoča prehoda divjadi;
- v primerih, ko divjad iz kakršnega koli razloga preide ograjo, mora upravljalec obore o tem obvestiti pristojno lovsko inšpekcijo in upravljalca lovišča v katerem se obora nahaja;
- znotraj obore naj se pospešuje plodonosno drevje in vzdržuje grmovni sloj.

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato Karta št. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni izdelana.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Skupen možen posek znaša 404.970 m³ in se je glede na načrtovan posek preteklega ureditvenega obdobja povečal za 6.949 m³ oz. za 1,7 %. Od tega je načrtovanih 61,5 % pomladitvenih sečenj in 37,6 % redčenj. Možen posek predstavlja 19,1 % od lesne zaloge in 95,9 % od prirastka. V skupnem možnem poseku je 91,5 % listavcev.

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	14.174	19.953	150	34.277		
	%	41,4	58,2	0,4	100,0	18,0	94,6
Listavci	m³	138.064	229.294	3.335	370.693		
	%	37,2	61,9	0,9	100,0	19,2	96,0
Skupaj	m³	152.238	249.247	3.485	404.970		
	%	37,6	61,5	0,9	100,0	19,1	95,9

Načrtovan možen posek v zasebnih gozdovih predstavlja 18,5 % od lesne zaloge in 92,9 % od prirastka zasebnih gozdov. Načrtovano je, da bo 58,2 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj in 41,1 % v obliki redčenj. V možnem poseku zasebnih gozdov je 92,7 % listavcev.

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	11.002	11.895	80	22.977		
	%	47,9	51,8	0,3	100,0	16,8	89,4
Listavci	m³	119.039	172.039	2.058	293.136		
	%	40,6	58,7	0,7	100,0	18,6	93,2
Skupaj	m³	130.041	183.934	2.138	316.113		
	%	41,1	58,2	0,7	100,0	18,5	92,9

Načrtovan možen posek v državnih gozdovih predstavlja 21,7 % od lesne zaloge in 108,1 % od prirastka državnih gozdov. Načrtovano je, da bo 73,5 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj in 25 % v obliki redčenj. Listavci predstavljajo 87,3 % v možnem poseku državnih gozdov.

Državni gozdovi

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Redčenja		Pomladitv.					
Iglavci	m³	3.172	8.058	70	11.300		
	%	28,1	71,3	0,6	100,0	20,9	107,2
Listavci	m³	19.025	57.255	1.277	77.557		
	%	24,5	73,9	1,6	100,0	21,8	108,2
Skupaj	m³	22.197	65.313	1.347	88.857		
	%	25,0	73,5	1,5	100,0	21,7	108,1

Redčenja so načrtovana na 86 % površin drogovnjakov, s povprečno jakostjo pri iglavcih 16 % in pri listavcih 15 % od lesne zaloge ter na 70,8 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 10 % in pri listavcih 11 % od lesne zaloge. V obnovo se uvede 0,2 % površin drogovnjakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 21 % in pri listavcih 33 % od lesne zaloge ter 25,9 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 25 % in pri listavcih 27 % od lesne zaloge. V pomlajencih se nadaljuje z obnovo na 88,3 % površin s povprečno jakostjo sečenj 36 % od lesne zaloge iglavcev in 39 % od lesne zaloge listavcev. Obnova se zaključi na 11,7 % površin sestojev v obnovi. Pod »drugo« so v spodnji preglednici prikazane površine gozdov, ki so prepuščeni naravnemu razvoju, oz. je v njih predviden samo posek oslabelega drevja. Takšnih je 4,1 % površin vseh gozdov.

Preglednica 71: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih

RGR	Mlad.	Drogovnjaki				Debeljaki				Sestoji v obnovi			Skupaj
	pov. (ha)	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	nad. obn. %	konč. pos. %	
04012	3,39	46,86	49,4	0,0	50,6	95,76	69,8	30,2	0,0	22,82	84,7	15,3	168,83
06012	73,81	314,71	92,7	0,3	7,1	1.633,28	71,8	25,8	2,4	458,20	90,0	10,0	2.480,00
06412	100,4	449,84	85,4	0,3	14,4	1.765,16	70,2	25,9	3,9	536,21	87,0	13,0	2.851,61
21012	0	0,91	0,0	0,0	100,0	7,25	0,0	0,0	100,0	0,00	0,0	0,0	8,16
Skupaj	177,6	812,32	86,0	0,2	13,7	3.501,45	70,8	25,9	3,3	1.017,23	88,3	11,7	5.508,60

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Priprava sestoja je predvidena na 133,39 ha debeljakov in drogovnjakov, ki jih bomo uvajali v obnovo in v sestojih v obnovi, v katerih bomo nadaljevali obnovo. Nega mladovij je predvidena na 145,71 ha površin. Sadnja je načrtovana na 17,29 ha, kjer ni mogoče pričakovati podmladka z zadovoljivo sestojno zasnovo, oz. so se površine zaplevelile. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem ali tulci. Posajene sadike naj se po potrebi obžejejo s tremi do štirimi ponovitvami. Obseg obžetje vključuje tudi obžetev nekaterih že obstoječih mladij. Nega mlajših drogovnjakov je predvidena na 8,95 ha. To so tanjši drogovnjaki, v katerih z redčenji še ni pričakovati

donosov. Ostalo varstvo pred divjadjo vključuje vzdrževanje zaščite s tulci oz. njeno odstranitev, ko ta ne bo več potrebna.

Preglednica 72/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	70,70	62,69	133,39
Priprava tal	ha	10,88	5,89	16,77
Sadnja	ha	11,38	5,91	17,29
Obžetev	ha	62,47	41,13	103,60
Nega mladja	ha	12,11	9,59	21,70
Nega gošče	ha	17,94	64,94	82,88
Nega letvenjaka	ha	10,66	30,47	41,13
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,89	5,06	8,95
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	12.440	9.600	22.040
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	124,40	88,00	212,40

Načrtovana je sadnja 27.520 sadik. Vrstno strukturo sadnje po lastniških kategorijah prikazuje spodnja preglednica.

Preglednica 73: Število sadik po lastniških kategorijah

Lastništvo	G. javor	Lipa	Češnja	Č. jelša	Macesen	Topol	Vrbe	Skupaj
Zasebno	5.746	3.145	2.856	1.932	240	1945	1945	17.809
Državno	3.445	2.084	2.284	1.098	800	0	0	9.711
Skupaj	9.191	5.229	5.140	3.030	1.040	1.945	1.945	27.520

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so podrejeni usmeritvam in pomenijo njihovo konkretizacijo. S posameznimi gozdnogojitvenimi ukrepi, ki pomenijo hkrati tudi izboljšanje življenjskega okolja za prostoživeče živali, je potrebno seznanjati lastnike gozdov ter jih seznaniti s pomenom teh ukrepov za ohranjanje pestrosti živalskega sveta ter za njihov pomen pri zmanjševanju škod po parkljasti divjadi.

Ti ukrepi so:

- Na območju gnezdenja redkih in ogroženih vrst nego mladja izvesti izven časa gnezdenja (od 1.3. do 30.6.).
- Nega mladja, predvsem uravnavanje zmesi, izvajati na način, da ostane najmanj 20 % tistih drevesnih in grmovnih vrst, ki pomenijo prehransko osnovo za divjad.
- Označitev stranskih gozdnih cest z oznakami za omejitev prometa.
- Označitev pešpoti.
- Nega gozdnega roba na način, ki zagotavlja povečanje prehranske osnove za divjad.
- Vzdrževanje vodnih virov na manjših površinah gozdov sredi kmetijskih površin.
- Puščanje odmrlih dreves ter označitev dreves z dupli, ali potencialnimi dupli.
- Sadnja in z nego večanje deleža plodonosnih drevesnih vrst.

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih delih so zajeti tudi ukrepi postavitve valilnic in sadnja plodonosnih drevesnih vrst ter vzdrževanje vodnih površin, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali. Obseg načrtovanih del je nizek, saj v enoti zaradi razmeroma ohranjenega okolja obstajajo ugodni pogoji za prostoživeče živali.

Parkljasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski

obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnov. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče – skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Ob gozdnem robu in znotraj sestojev je potrebno ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.

Krmljenje srnjadi na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta je prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah in jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje omejkov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki zarasti (remize). Poseben poudarek je potrebno nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so posejane med kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov se ne sme krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poganja mladičev.

V nasprotju s srnjadjo je pri upravljanju male divjadi krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Krmišča za malo divjad naj bodo urejena na način, ki je v čimvečji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno. Krmišča ne smejo biti locirana na pomladitvenih površinah.

Redke vrste :

Ohranjati je potrebno drevesa na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtujemo puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1-2 drevo na ha). V času sečnje je potrebno varovati gnezdišča.

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so vključeni med gojitvena in varstvena dela. Tako je za izboljšanje življenjskih razmer duplarjev načrtovano, da se v gozdu pusti dovolj m³ stoječe biomase, oz. habitatnih dreves. Vsako tako puščeno drevo naj bo primerno označeno ter opisano v gozdnogojitvenem načrtu (lokacija, drevesna vrsta, dendrometrijske meritve).

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov so smiselno vključeni med gozdnogojitvene ukrepe.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Območje gozdnogospodarske enote je gosto prepleteno s cestnim omrežjem; gostota cest znaša nad 91 m/ha in je med najvišjimi na mariborskem gozdnogospodarskem območju. V povprečju je gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, dobro odprt za intenzivno gospodarjenje.

Pri gradnji gozdnih cest je kljub temu potrebno dati prednost tistim projektom, kjer se organizirajo interesne skupine in je doseženo med lastniki zemljišč soglasje o odstopu zemljišč za gradnjo na strokovnih kriterijih določene najugodnejše trase ceste (na podlagi elaborata ničelnic).

Nove gozdne ceste, v kolikor se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Gozdne vlake

Kljub reliefnim razmeram ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna) je območje gozdnogospodarske enote dobro odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki omogoča optimalno spravilo lesa. Pri nadaljnji gostitvi gozdnih vlak je kljub temu potrebno dati prednost tistim predelom, kjer bo za gradnjo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov, na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak). Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvrčati od gradnje traktorskih vlak v strmih terenih.

V gozdovih je potrebno posodobiti gozdne vlake, ki so bile v preteklosti primerne za animalno spravilo lesa, z rekonstrukcijo pa bodo primerne za mehanizirano in bolj varno spravilo lesa. Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 11).

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Posamezna drevesa, omejki in logi so v primestni in agrarni krajini obravnavane GGE redki, zato so zanje podane smernice za gospodarjenje. Usmeritve so dane za posamezna drevesa in skupine gozdnega drevja (logi, omejki, pasovi gozdnega drevja in grmovja ob potokih), ki niso zaščiteni z naravovarstvenimi predpisi.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). V bližini rastišča ne graditi stalnih objektov. Dreves ne obsekavati, lomiti vej ali poškodovati debla in korenin.

Usmeritve za gospodarjenje z omejkami:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). Ohraniti obstoječo rastlinsko strukturo, zastornost in osončenost, ohraniti posamezna odrasla drevesa. Z drevjem in grmovjem gospodariti panjevsko in gospodariti s posameznim drevesom ali skupino dreves, sečnjo izvajati v primernem letnem času (gnezdenje ptic). Skrbeti za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel. Ohraniti omejke, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino:

Ohraniti gozdove ob potokih in ob Dravi, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohraniti gozdove in pasove ob potokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi, z gozdovi ob potokih gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. V dolinah ob potokih, kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno za ohranitev potrebno preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine. V obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Šentilj v Slovenskih goricah:

- Razmeroma ugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak je ustrezna. Traktorsko spravilo je možno na 94,5 % površine gozdov. Spravilo s traktorjem kombinirano z ročnim predspravilom je potrebno le na 5,5 % površine gozdov. Spravilo z žičnicami ni potrebno.
- Povprečna pravilna razdalja znaša cca 330 m.
- Gostota produktivnih cest znaša 92,7 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje povečala za 2,1 %. Debelinska struktura poseka je ugodna, saj je predviden razmeroma majhen delež poseka iz redčenj (37,6 %) in večji delež pomladitvenega poseka (61,5 %), kateri omogoča tudi večji dohodek. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež redčenj le 25,0 %, kar je 16,1 odstotnih točk manj kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Iz analize strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (81,2 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 0,2 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo pa je 6,2 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi niso upoštevani stroški izgradnje gozdnih prometnic, nenačrtovanih varstvenih del ter strošek javne gozdarske službe. Upoštevan je prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 74/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	14.018.256	44	4.050.639	46
Strošek poseka in spravila	5.727.267	18	1.626.032	18
Razlika	8.290.988	26	2.424.607	27

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov, povprečnem premeru dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju) in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene povprečne cene lesa cenika SiDG za direktno prodajo GLS za leto 2022.

Preglednica 75/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	18.068.895	44,62	100,0
Stroški sečnje in spravila	7.353.300	18,16	40,7
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	336.337	0,83	1,9
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	150.140	0,45	1,0
vzdrževanje vlak	183.901	0,45	1,0
Stroški skupaj	8.023.677	19,90	44,6
Dohodek	10.045.218	24,72	55,6
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	87.150	0,22	0,5
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	87.150	0,22	0,5
Stroški - spodbude	7.936.526	19,68	44,1
Dohodek - (stroški+spodbude)	10.132.369	24,94	56,1

Preglednica 76/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	14.018.256	44,35	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.727.267	18,12	40,9
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	146.748	0,46	1,0
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	114.707	0,36	0,8
vzdrževanje vlak	138.745	0,44	1,0
Stroški skupaj	6.127.467	19,38	43,7
Dohodek	7.890.789	24,96	56,3
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	87.150	0,28	0,6
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	87.150	0,28	0,6
Stroški - spodbude	6.040.317	19,11	43,1
Dohodek - (stroški+spodbude)	7.977.939	25,24	56,9

Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	4.050.639	45,59	100,0
Stroški sečnje in spravila	1.626.032	18,30	40,1
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	189.589	1,96	4,3
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	35.433	0,40	0,9
vzdrževanje vlak	45.156	0,51	1,1
Stroški skupaj	1.896.210	21,34	46,8
Dohodek	2.154.429	24,25	53,2
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	-	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0	-	0,0
Stroški - spodbude	1.896.210	21,34	46,8
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.154.429	24,25	53,2

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v posameznih odsekih, upoštevan pa je povprečni premer dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju). Za sečnjo je bil upoštevan strošek v višini 17,78 €/delovno uro, za spravilo pa 32,09 €/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Pri gojitvenih in varstvenih delih smo uporabili strošek 18,50 €/delovno uro. To je 50 % urne postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50 % urne postavke sekača (delavec z motorno žago).

Pri materialnih stroških so upoštevane cene sadik in semena po dveletni pogodbi z drevesnicami ter cene za varstveni material za leto 2024.

Pri stroških varstvenih del so upoštevane vse načrtovane ure, tudi ure za protipožarno varstvo in za delo s kontrolnimi pastmi v okviru varstva pred žuželkami, kljub temu, da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

Izvajalec del je po končani sečnji in spravilu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Za redno vzdrževanje gozdnih cest je bilo letno potrebno 743,27 €/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so ocenjena na 0,45 €/m³ neto posekanega lesa.

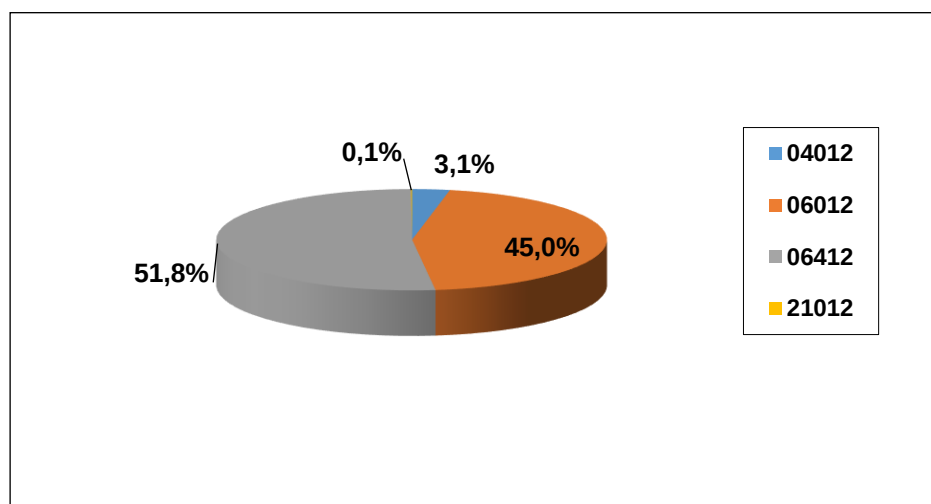
9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane: enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Rastiščnogojitveni razred »04012 – Predpanonska gabrovja« opredeljujeta rastiščna tipa Predpanonsko gradnovo belogabrovje in Kislojjubno gradnovo belogabrovje, rastiščnogojitveni razred »06012 – Podgorska kisloljubna bukovja« rastiščni tip Kislojjubno gradnovo bukovje, rastiščnogojitveni razred »06412 – Predpanonska bukovja« pa rastiščni tip Predpanonsko podgorsko bukovje. Gozdni rezervat Dobrenje je uvrščen v rastiščnogojitveni razred »21012 – Gozdni rezervati«.

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. V RGR – 06412 – Predpanonska bukovja je prešla večina gozdov, ki so bili v preteklem ureditvenem obdobju uvrščeni v RGR 07002 – Podgorska bukovja na karbonatih in del gozdov, ki je bil uvrščen v RGR 08002 – Podgorska kisloljubna bukovja.

Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

Preglednica 78/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		521	Nižinsko črnojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
91R0	Jugovzhodni evropski gozdovi rdečega bora	621	Bazoljubno rdečeborovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
		543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebernjačo
		561	Bazoljubno gradnovje
		563	Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenovje
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

Gozdovi gabrovij s hrasti poraščajo vznožja blago nagnjenih pobočij. Pojavljajo se razpršeno, na območju celotne GGE.

Rastiščnogojitveni razred obsega 168,83 ha oz. 3,1 % vseh gozdov v enoti.

Večnamenskih gozdov je 121,35 ha oz. 71,9 %, ostalo so gozdovi s posebnim namenom v katerih so ukrepi dovoljeni gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni in se nahajajo na območju naravnih vrednot (Sonaevna struga reke Mure z obrežji in prodišči od Šentilja do Hotize) in zavarovanih območij (Krajinskega parka Kamenščak – Hrastovec, Krajinskega parka Drava ter Meljskega hriba).

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 83,3 %, državnih je 16,7 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi na območju naravnih enot in zavarovanih območij, EPO in Natura 2000.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		521	Nižinsko črnojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje
		543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljujeta rastiščna tipa Predpanonsko gradnovno belogabrovje in Kisloljubno gradnovno belogabrovje.

Povprečen rastiščni koeficient rastiščnih tipov povezanih v RGR je 10,2.

Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
51100	Vrbovje s topolom	11	17,88	10,6
52100	Nižinsko črnojelševje	8	4,77	2,8
54300	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	11	29,16	17,3
56300	Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenov	1	1,31	0,8
60100	Pobočno velikojesenovje	7	0,44	0,3
71100	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	11	65,56	38,8
73100	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	21,46	12,7
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	28,25	16,7
	Skupaj	10,2	168,83	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinskoraznodobni gozdovi bukve, gradna, belega gabra, plemenitih in mehkih listavcev. Mešanost glavnih drevesnih vrst (bukve, gradna, belega gabra) je sestojna do skupinska. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do gnezdasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 337,7 m³/ha. V lesni zalogi je listavcev 96,7 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 80,0 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 34,3 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 6,8 m³/ha.

Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	8,3	22,3	17,5	19,4	32,5	14,3	4,2	0,23	3,3
Listavci	5,4	14,1	21,8	24,3	34,4	323,4	95,8	6,57	96,7
Skupaj	5,5	14,5	21,6	24,1	34,3	337,7	100,0	6,80	100,0

Razmerje drevesnih vrst

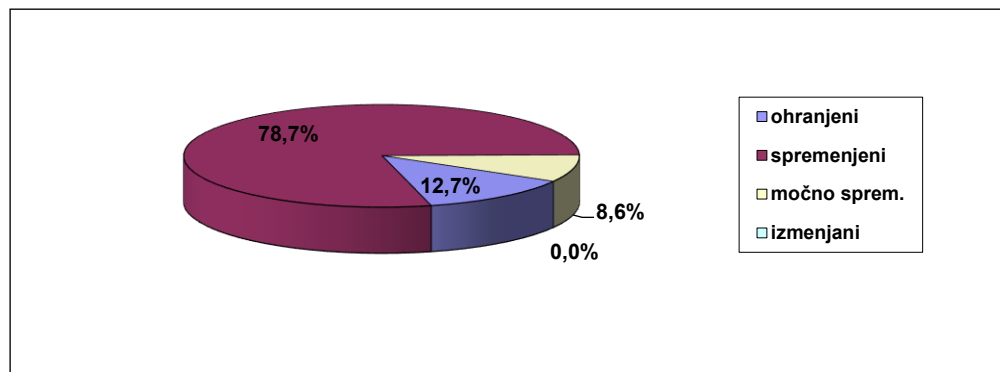
Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je odmaknjena od naravne drevesne sestave; preveč je bukve in drugih trdih listavcev in premalo gradna. V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (4,16 %), veliki jesen (2,41 %), lipa in lipovec (0,87 %), gorski brest (0,04 %), poljski brest (0,50), češnja (0,89 %) in oreh (0,03 %). V skupini drugih trdih listavcev so: beli gaber (17,30 %), kostanj (2,71 %) ter robinija (4,56 %), maklen (0,27 %) in mali jesen (0,27 %). Mehki listavci so: črna jelša (3,55 %), topoli (1,24 %), vrbe (2,38 %), trepetlika (1,17 %) in breza (0,93 %).

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	6,7	0,6	5,1	1,9	0,0	145,6	31,5	30,0	84,9	31,4
	%	2,0	0,2	1,5	0,6	0,0	43,1	9,3	8,9	25,1	9,3
Naravno s.	%	0,3	0,1	1,5	0	0	31,2	29,3	7,4	16,6	13,6

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji s spremenjeno drevesno sestavo (79,5 %).

Grafikon 5: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in normalnim sklepom. Dobra četrtina mladovij ima vrzelast sklep. Drogovnjaki imajo dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in so nenegovani. Sklep krošenj drogovnjakov je tesen do normalen. Debeljaki imajo normalen do vrzelast sklep krošenj in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani in nenegovani.

Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	3,39	0,0	26,8	47,5	25,7	0,0	39,8	60,2	0,0	0,0	74,3	0,0	25,7
Drogovnjak	46,86	2,2	33,9	63,4	0,5	0,0	10,9	89,1	0,0	45,1	32,2	16,0	6,7
Debeljak	95,76					3,8	64,5	31,7	0,0	9,1	46,7	17,8	26,4
Sestoj v obnovi	22,82					0,0	63,1	36,9	0,0				
Skupaj	168,83					2,2	48,9	48,9	0,0				

Kakovost drevja

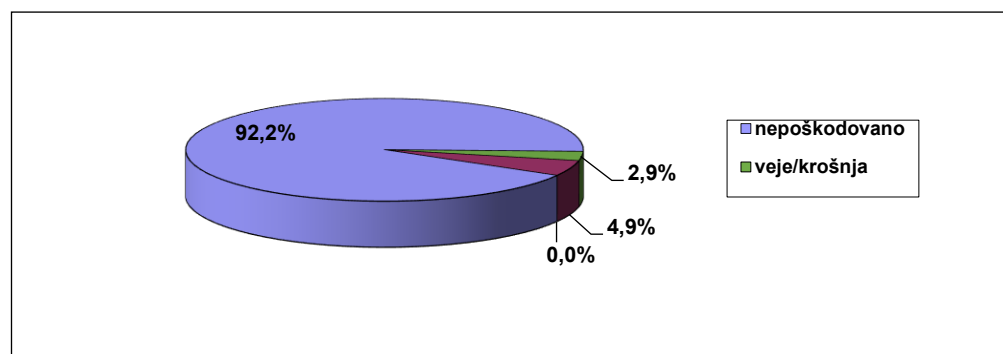
Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 43 dreves. Zajeti so samo listavci. Prevladuje povprečna kakovost.

Preglednica 84/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	20	5,0	25,0	55,0	15,0	0,0
Hrast	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. lst.	10	0,0	10,0	70,0	20,0	0,0
Dr. tr. lst.	5	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0
Skupaj listavci	43	2,3	14,0	67,4	16,3	0,0
Skupaj	43	2,3	14,0	67,4	16,3	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 7,8 % dreves. Poškodbe na deblu in koreniniku so verjetno v večji meri posledica poseka in spravila, poškodbe vej in krošenj pa ujm, ki so gozdove prizadele v zadnjem desetletju.

Grafikon 6: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V obravnavanem RGR je bilo evidentiranih 14,4 odmrlih dreves/ha, oz. 15,6 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Po masi je največ odmrlega drevja v tretjem razširjenem debelinskem razredu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skromen obseg gojitvenih in varstvenih del ni bil v celoti realiziran. Presežen je bil načrtovan obseg priprave sestojev za naravno obnovo. Ostala načrtovana gojitvena dela so bila realizirana v znatno manjšem obsegu, Načrtovana sadnja ni bila realizirana.

Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,27	2,00	740,7
Priprava tal	ha	2,14	0,50	23,4
Nega gošče	ha	1,57	0,40	25,5
Nega letvenjaka	ha	1,75	0,40	22,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,99	0,50	12,5
Sadnja	ha	0,00	0,50	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	0,00	1.000,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih zvišala za 29,6 %. Povprečna lesna zaloga iglavcev se je zvišala za 2,9 %, listavcev pa za 31,2 %. Spremembe v višini prirastka so bolj kot dejanskih sprememb, odraz različnih metodologij izračuna. Podatki o povprečnem letnem realiziranem poseku so zaradi nepopolnih evidenc netočni. Bilančna neskladja med povprečno višino lesne zaloge, prirastkom in realiziranim posekom, so posledica nepopolnih evidenc poseka in velike količine sušic¹¹, ki v izračun niso všteta.

Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	172,46	13,9	246,5	260,5	0,31	6,40	6,71	0,18	1,76	1,94
2014	177,70	16,7	313,3	330,1	0,28	6,89	7,17	0,19	3,16	3,35
2024	168,83	14,3	323,4	337,7	0,23	6,57	6,80	0,32	5,96	6,28

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Spremembe v drevesni sestavi gozdov v zadnjih dveh desetletjih so majhne. Opazno je znižanje deleža smreke, plemenitih listavcev in zvišanje deleža bukve in dr. tr. list. v lesni zalogi obravnavanega RGR.

Preglednica 87/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	3,8	0,3	0,9	0,3	0,1	41,2	12,4	13,8	19,1	8,1
2014	3,2	0,2	1,2	0,4	0,0	44,9	8,4	12,0	19,6	10,1
2024	2,0	0,2	1,5	0,6	0,0	43,1	9,3	8,9	25,1	9,3

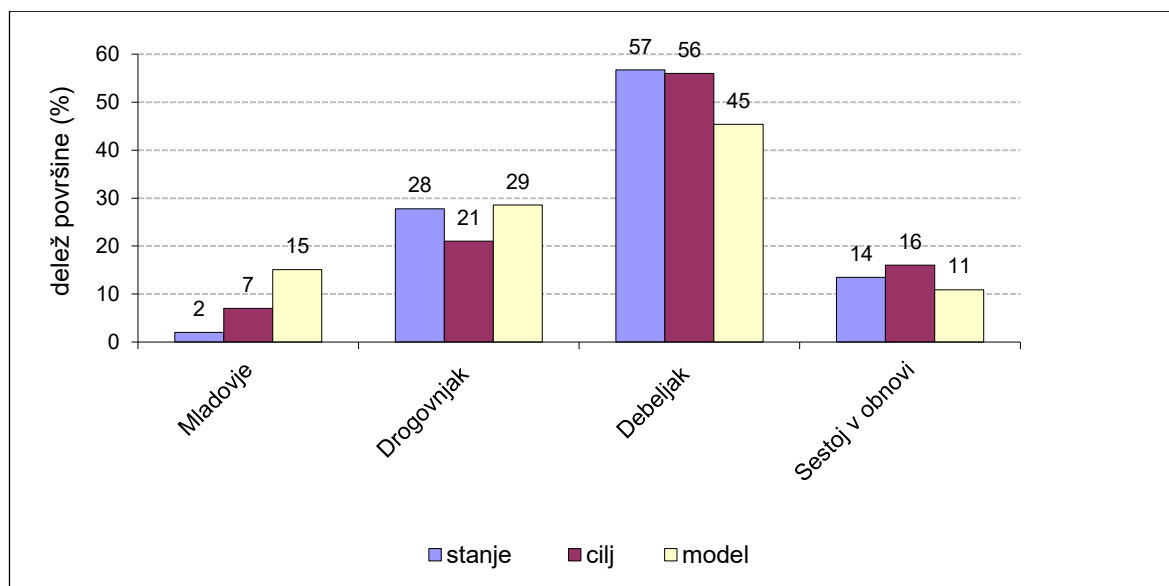
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi ter premalo površin mladovij. Površina drogovnjakov je blizu modelni.

Preglednica 88/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	%
Mladovje	3,39	2,0	18	15,1	25,54	-87
Drogovnjak	46,86	27,8	34	28,6	48,24	-3
Debeljak	95,76	56,7	54	15,4	76,61	25
Sestoj v obnovi	22,82	13,5	13	10,9	18,44	24
Skupaj	168,83	100,0	119	100,0	168,83	0

Ob izvedbi načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo v naslednjem ureditvenem obdobju povečal delež mladovij in sestojev v obnovi. Zaradi preraščanja v debeljake se bo znižal delež drogovnjakov. Površinski delež debeljakov bo ostal enak.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2 %, bor 1 %, bukev 45 %, hrast 10 %, plem. list. 8 %, dr.tr.list. 25 %, meh.list. 9 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 7 %, drogovnjak 21 %, debeljak 56 %, sestoji v obnovi 16 %.
- Ciljna lesna zaloga je 345 m³/ha; končna lesna zaloga je 462 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 119 let. Pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Izboljšati negovanost in zasnovo mladovij. Pri čiščenju gošč odstraniti silake, predrastke, oz. ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Pri uravnavanju zmesi naravnega mladovja pospeševati beli gaber, bukev, graden in na bolj vlažnih rastiščih plemenite listavce. S sadnjo gorskega javorja spopolniti vrzelasto mladovje. Posajene sadike naj se pred divjadjo zaščitijo s tulci.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. Povprečna intenziteta redčenja naj bo pri iglavcih 15 % in pri listavcih 16 %. Intenzivnost redčenja naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati bukev, graden in plemenite listavce. V drogovnjakih s sproščenim sklepom krošenj (na površini 23,69 ha) naj se izvaja samo posek oslabelega drevja. Posebno pozornost namenimo drogovnjakom, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin. V takšnih drogovnjakih z dobro sestojno zasnovo naj se izvedejo izbiralna redčenja, sicer naj se prepustijo naravnemu razvoju.

Debeljaki: V debeljaki naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 11 % in pri listavcih 12 %. Zreli, vrzelast, že pomlajeni debeljaki in debeljaki poškodovani po ujmah naj se uvedejo v obnovo (28,95 ha) s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci in pri listavcih 25 %. V slabo pomlajenih debeljaki predvidenih za obnovo naj se s pripravo sestoja za naravno obnovo skuša sprožiti naravno pomlajevanje. V sklopu teh del naj se najprej odstrani grmovni in polnilni sloj, oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje tal.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (85 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 36 % in pri listavci 41 %. Na preostali površini pomlajencev naj se obnova zaključi. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je potrebno odstraniti podstojna drevesa starega sestoja. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje tal.

Usmeritve za drevesno sestavo

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: beli gaber, bukev, graden, kostanj in plemenite listavce. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste (pavlovnija, robinija, navadna barvilnica).

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Pospeševati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli. V gozdovih v zaledju Maribora in drugih mest oz. večjih naselij naj se z namenom pospeševanja socialnih funkcij podaljšuje proizvodna doba.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za dobrih 5 m³/ha. Pričakovati je skromen dvig deleža listavcev v lesni zalogi.

Preglednica 89/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	4,2	95,8	100,0
- ciljno %	3,9	96,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	14,3	323,4	337,7
- ciljna (m ³ /ha)	13,4	329,5	342,9
Prirastek (m ³ /ha)	0,23	6,57	6,80
Možni posek (m ³ /ha)	3,2	59,6	62,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,32	5,96	6,28
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,3	18,4	18,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	138,7	90,7	92,3
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 18,6 % od lesne zaloge in 92,4 % od prirastka. 55,1 % od skupnega možnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 90/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	212	325	2	539		
	%	39,3	60,3	0,4	100,0	22,3	140,5
Listavci	m³	4.242	5.508	310	10.060		
	%	42,2	54,7	3,1	100,0	18,4	90,7
Skupaj	m³	4.454	5.833	312	10.599		
	%	42,0	55,1	2,9	100,0	18,6	92,4

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov pomanjkljivo negovanih in vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja: 270 dreves g. javorja, 590 dreves lipe, 660 dreves češnje, 1.950 dreves topola in 1.950 dreves vrbe. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci ter obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Ostalo varstvo pred divjadjo vključuje vzdrževanje te zaščite oz. njeno odstranitev, ko ta ne bo več potrebna.

Preglednica 91/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,70	1,70
Priprava tal	ha	3,68	3,68
Sadnja	ha	3,68	3,68
Obžetev	ha	3,68	18,23
Nega gošče	ha	0,82	0,82
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	270	270
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,70	2,70

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove in bukovo-gradnove gozdove, z različno veliko primesjo smreke, rdečega bora in kostanja. Pojavlja se na območju celotne GGE, na distričnih tleh največkrat prisojnih strmih pobočij.

Rastiščnogojitveni razred obsega 2.480 ha oz. 45 % vseh gozdov v enoti.

Večnamenskih gozdov je 2.326,75 ha ali 93,8 %. Ostalo so gozdovi s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni. Ti se nahajajo na območju naravnih vrednot (Ceršak – habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev) in zavarovanih območij (Krajinski park Jareninski dol).

Zasebni gozdovi obsegajo 79,2 % od vseh površin gozdov RGR.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi na območju naravnih vrednot, zavarovanih območij, EPO, NATURA 2000.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 92/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	711	Kisloljubno gradново belogabrovje
		543	Predpanonsko gradново belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradново bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebernjačo
		561	Bazoljubno gradnovje
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Kisloljubno gradново bukovje.

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) rastiščnih tipov v obravnavanem RGR je 10,1.

Preglednica 93/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
52100	Nižinsko črnojelševje	8	30,66	1,2
54300	Predpanonsko gradново belogabrovje	11	32,79	1,3
56100	Bazoljubno gradnovje	3	3,62	0,1
60100	Pobočno velikojesenovje	7	26,70	1,1
71100	Kisloljubno gradново belogabrovje	11	36,94	1,5
73100	Kisloljubno gradново bukovje	11	1.842,59	74,3
75100	Kisloljubno bukovje z rebernjačo	9	3,85	0,2
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	502,85	20,3
	Skupaj	10,1	2.480,00	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve, s primesjo gradna, belega gabra, smreke, rdečega bora in kostanja. Bukev se pojavlja velikopovršinsko, lahko tvori tudi čiste sestoje. Ostale drevesne

vrste so primešane skupinsko do posamično. Na bolj vlažnih tleh so bukvi primešani plemeniti listavci in gaber (posamično do gnezdasto), na bolj suhih rastiščih pa rdeči bor.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga gozdov obravnavanega RGR je 385,2 m³/ha in je na ravni povprečne lesne zaloge v gozdnogospodarski enoti. V lesni zalogi je 92,1 % iglavcev. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 83,1 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 34 % lesne zaloge. Iglavci so v povprečju debelejši od listavcev. Povprečen prirastek je 7,41 m³/ha. Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovu deležu v lesni zalogi.

Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,2	11,8	36,3	27,3	19,4	31,3	8,1	0,59	7,9
Listavci	4,0	12,9	21,9	25,4	35,8	353,9	91,9	6,82	92,1
Skupaj	4,1	12,8	23,1	25,5	34,5	385,2	100,0	7,41	100,0

Razmerje drevesnih vrst

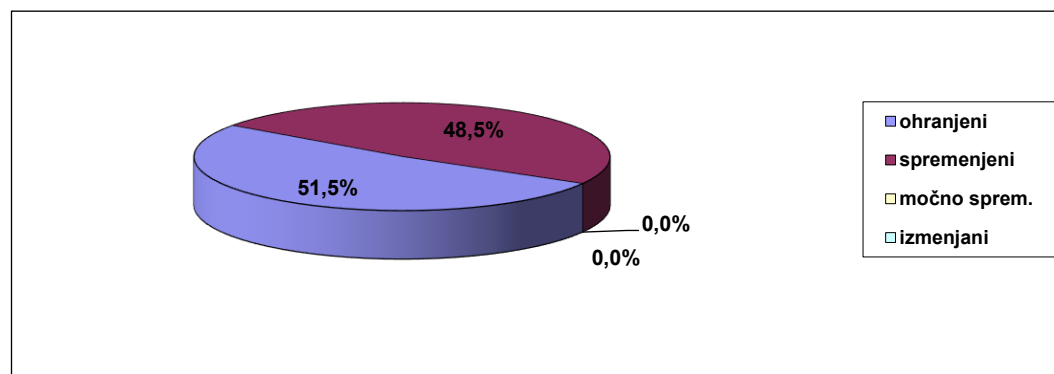
Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravni drevesni sestavi. V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (2,19 %), veliki jesen (1,76 %) ter lipa in lipovec, gorski brest, češnja, oreh, poljski brest in ostrolistni javor; vsi z deležem pod enim odstotkom. V skupini drugih trdih listavcev so: beli gaber (6,60 %), kostanj (2,51 %) ter robinija, maklen in mali jesen z deležem pod 1 %. Mehki listavci so: črna jelša (1,84 %) ter breza, trepetlika, siva jelša in vrbe; vsi z deležem pod 1 %.

Preglednica 95/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	15,6	5,3	9,5	0,7	0,1	244,8	39,1	22,1	38,3	9,7
	%	4,1	1,4	2,5	0,2	0,0	63,5	10,2	5,7	9,9	2,5
Naravno s.	%	0,8	0,7	7,5	0	0	61,0	14,2	4,4	8,3	3,1

Ohranjenost gozdov

Po drevesni sestavi sodijo gozdovi obravnavanega RGR v kategorijo ohranjenih in spremenjenih gozdov.

Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja, z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj. Vrzelnosti mladovij je 18,1 % površin vseh mladovij v RGR. Drogovnjaki imajo dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Tesen sklep krošenj ima 45,9 % površin drogovnjakov. Debeljaki imajo normalen sklep krošenj in so pomanjkljivo negovani. Pomanjkljivo negovanih je dobrih 77,6 % površin pomlajencev.

Preglednica 96/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	73,81	18,1	60,9	19,8	1,2	4,2	70,5	25,3	0,0	59,7	17,3	4,9	18,1
Drogovnjak	314,71	6,4	62,2	25,7	5,7	7,5	49,5	42,4	0,6	45,9	29,1	8,0	17,0
Debeljak	1.633,28					8,7	81,9	9,4	0,0	11,6	66,5	8,6	13,3
Sestoj v obnovi	458,20					7,1	83,0	9,9	0,0				
Skupaj	2.480,00					8,1	77,6	14,2	0,1				

Kakovost drevja

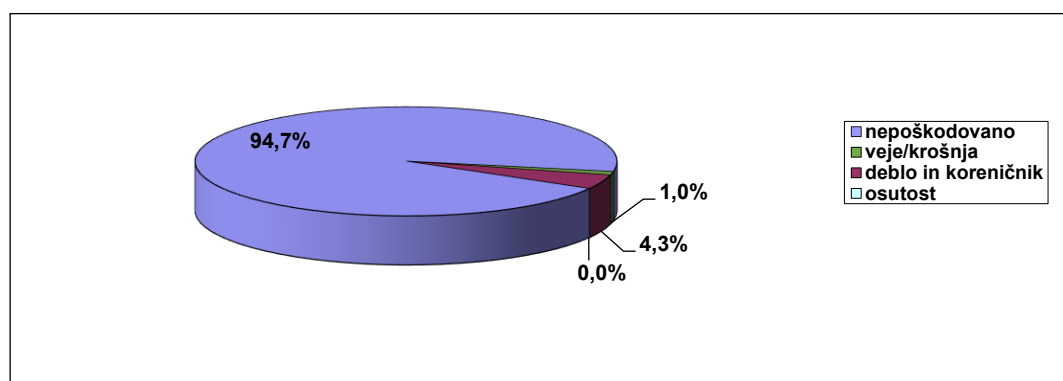
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Kakovost listavcev je boljša od kakovosti iglavcev. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 1.047 dreves.

Preglednica 97/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	41	0,0	4,9	53,6	41,5	0,0
Jelka	18	0,0	5,6	83,3	11,1	0,0
Bor	30	0,0	3,3	80,0	16,7	0,0
Macesen	20	0,0	25,0	65,0	10,0	0,0
Bukev	622	0,2	14,5	72,4	12,9	0,0
Hrast	100	4,0	22,0	56,0	18,0	0,0
Pl. Ist.	103	0,0	11,7	63,1	25,2	0,0
Dr. tr. Ist.	104	0,0	0,0	41,3	58,7	0,0
Meh. Ist.	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Skupaj iglavci	112	0,0	8,9	67,9	23,2	0,0
Skupaj listavci	935	0,5	13,3	66,3	19,9	0,0
Skupaj	1.047	0,5	12,8	66,5	20,2	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 3,9 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku (4,7 %), najverjetneje kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu. Ostalo so poškodbe vej in krošenj verjetno kot posledica ujm.

Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V obravnavanem RGR je bilo evidentiranih 29,3 odmrlih dreves/ha, oz. 31,0 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje ležeče odmrlo drevje v drugem razširjenem debelinskem razredu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Presežen je bil obseg načrtovanih del povezanih z umetno obnovo sestojev. Vsa ostala načrtovana dela so bila opravljena

v manjšem obsegu od načrtovanega. Varstvo pred žuželkami, ki ni bilo načrtovano, vključuje dela povezana s postavitvijo in praznjenjem lovnih pasti.

Preglednica 98/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	33,67	5,30	15,7
Priprava tal	ha	13,37	5,70	42,6
Sadnja	ha	2,38	7,38	310,1
Obžetev	ha	7,30	17,00	232,9
Nega mladja	ha	3,72	6,15	165,3
Nega gošče	ha	70,77	26,10	36,9
Nega letvenjaka	ha	40,15	13,10	32,6
Nega ml. drogovnjaka	ha	29,33	12,50	42,6
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	4.980	7.250	145,6
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	9,44	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,50	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih zvišala za 29,6 %. Povprečna lesna zaloga iglavcev se je znižala za 34,1 %, listavcev pa povišala za 27,1 %. Spremembe v višini prirastka so bolj kot dejanskih sprememb, odraz različnih metodologij izračuna. Podatki o povprečnem letnem realiziranem poseku so zaradi nepopolnih evidenc netočni. Bilančna neskladja med povprečno višino lesne zaloge, prirastkom in realiziranim posekom, so posledica nepopolnih evidenc poseka, precenjenega prirastka ob urejanju pred desetimi leti in velike količine sušic, ki v izračun niso všteta.

Preglednica 99/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	2.533,33	47,5	278,4	325,9	0,87	7,37	8,24	0,60	2,39	2,98
2014	2.468,38	44,8	353,2	398,0	0,80	8,47	9,27	0,68	3,49	4,16
2024	2.480,00	31,3	353,9	385,2	0,59	6,82	7,41	0,54	6,70	7,24

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Delež smreke se je v zadnjih dveh desetletjih prepolovil. V skupni lesni zalogi se je za dve odstotni točki znižal delež rdečega bora in gradna ter za odstotno točko delež plemenitih listavcev. Za dobrih osem odstotnih točk se je povečal delež bukve.

Preglednica 100/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	8,2	1,3	4,6	0,3	0,1	55,3	12,6	6,7	9,5	1,4
2014	6,2	1,3	3,5	0,3	0,1	57,7	13,0	6,7	9,6	1,6
2024	4,1	1,4	2,5	0,2	0,0	63,5	10,2	5,7	9,9	2,5

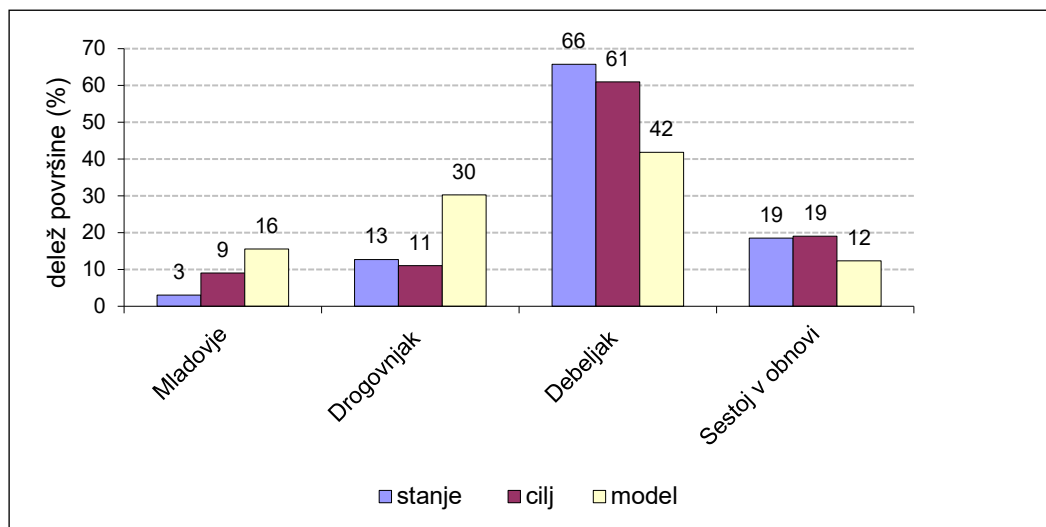
Razvojne faze in gradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Premalo je mladovij in drogovnjakov, preveč debeljakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 101/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	73,81	3,0	19	15,6	386,23	-81
Drogovnjak	314,71	12,7	37	30,3	752,13	-58
Debeljak	1.633,28	65,8	51	41,8	1.036,72	58
Sestoj v obnovi	458,20	18,5	15	12,3	304,92	50
Skupaj	2.480,00	100,0	122	100	2.480,00	0

Ob izvedbi načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo v naslednjem ureditvenem obdobju povečal delež mladovij. Zaradi preraščanja v debeljake se bo znižal delež drogovnjakov. Nekoliko se bo znižal površinski delež debeljakov.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3 %, jelka 2 %, r. bor 2 %, bukev 66 %, hrast 10 %, plem. list. 5 %, dr.tr.list. 10 %, meh. list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 9 %, drogovnjak 11 %, debeljak 61 % in sestoji v obnovi 19 %.
- Ciljna lesna zaloga je 385 m³/ha; končna lesna zaloga je 504 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A1, A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 122 let. Pomladitvena doba traja 15 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Mladovja, v katerih ni pričakovati naravne obnove, naj se spopolnijo s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci in obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Pri uravnavanju zmesi pospeševati bukev, graden, jelko in plemenite listavce. Iz naravnih mladovij je potrebno odstraniti silake, predrastke ter invazivne vrste, če se te pojavljajo. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja, s čimer se bo omogočilo hitro preraščanje letvenjakov v drogovnjake.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. V tanjših gostih drogovnjakih naj se izvede nega mlajšega drogovnjaka oz. drugo redčenje (na površini 3,33 ha). Povprečna intenziteta redčenj naj bo pri iglavcih 16 % in pri listavcih 15 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati bukev, graden, jelko in plemenite listavce. Vrzela drogovnjak s površino 0,84 ha v odseku 115C naj se uvede v obnovo. V sproščenih drogovnjakih na površini 2,33 ha naj se vrši samo posek oslabelega drevja. V naslednjem desetletju se naravnemu razvoju prepustijo drogovnjaki na površini 19,95 ha. To so največkrat drogovnjaki slabih sestojnih zasnov, nastali z zaraščanjem kmetijskih površin.

Debeljaki: V debeljaki naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 10 % in pri listavcih 11 %. Pazimo, da s preveč intenzivnimi redčenji ne sprožimo prezgodnjega pomlajevanja sestojev. Zreli, vrzelast, že pomlajeni debeljaki in debeljaki močno poškodovani po ujmah naj se uvedejo v obnovo s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci 25 % in pri listavcih 27 %. (28 % površin debeljakov). V po ujmah poškodovanih sestojih naj se s pripravo sestoj za naravno obnovo skuša sprožiti naravno pomlajevanje. V sklopu teh del naj se najprej odstrani grmovni in polnilni sloj oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje tal. V sproščenih debeljaki na površini 8,61 ha naj se izvaja samo posek oslabelega drevja. Naravnemu razvoju naj se prepustijo debeljaki na površini 25,07 ha in debeljaki v ekocelicah na površini 6,19 ha.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (87,8 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 33 % in pri listavci 38 %. V tako nastalih mladovjih po potrebi že izvajamo nego. Obnova naj se zaključi na 46,01 ha površin pomlajencev. Če tako nastanejo mladovja slabih sestojnih zasnov, jih je potrebno spopolniti s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je v okviru priprav sestojev za naravno obnovo potrebno odstraniti grmovni sloj, podstojna drevesa starega sestoj in invazivne tujerodne drevesne vrste. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje tal.

Usmeritve za drevesno sestavo

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelko, graden in plemenite listavce. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste, ki se v sestojih obravnavanega RGR pojavljajo (robinija, pavlovnija).

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Ohranjati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo.

Na območjih naravnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000 in usmeritve za EPO.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku bodo spremembe povprečne lesne zaloge in razmerja med deležem iglavcev in listavcev v lesni zalogi neznatna.

Preglednica 102/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	8,1	91,9	100,0
- ciljno %	8,2	91,8	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	31,3	353,9	385,2
- ciljna (m ³ /ha)	31,8	355,2	387,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,59	6,82	7,41
Možni posek (m ³ /ha)	5,4	66,9	72,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,54	6,70	7,24
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,3	18,9	18,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	91,7	98,2	97,7
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 18,8 % od lesne zaloge in 79,7 % od prirastka. 61,1 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 103/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	5.555	7.855	19	13.429		
	%	41,4	58,5	0,1	100,0	17,3	92,0
Listavci	m³	63.438	101.755	931	166.124		
	%	38,2	61,2	0,6	100,0	18,9	98,2
Skupaj	m³	68.993	109.610	950	179.553		
	%	38,4	61,1	0,5	100,0	18,8	97,7

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov pomanjkljivo negovanih in vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja: 730 dreves gorskega javorja, 560 dreves lipe, 230 dreves češnje, 400 dreves črne jelše in 800 dreves macesna. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci oz. s količenjem ter obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Ostalo varstvo pred divjadjo vključuje vzdrževanje te zaščite oz. njeno odstranitev, ko ta ni več potrebna.

Preglednica 104/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	57,56	57,56
Priprava tal	ha	1,58	1,58
Sadnja	ha	1,68	1,68
Obžetev	ha	3,95	13,94
Nega mladja	ha	4,84	4,84
Nega gošče	ha	33,91	33,91
Nega letvenjaka	ha	22,24	22,24
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,33	3,33
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	2.660	2.660
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	18,60	18,60

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412

Rastiščnogojitveni razred povezuje bukove gozdove na visoko produktivnih manj kislih rastiščih, največkrat na nevtralnih sedimentnih kamninah (laporjih in peščenjaki). Ti gozdovi praviloma poraščajo severna in vzhodna pobočja, ki so zaradi osojne lege manj primerna za kmetijsko obdelavo. Razprostirajo se na celotnem območju GGE.

Rastiščnogojitveni razred obsega 2.851,61 ha oz. 51,8 % vseh gozdov v obravnavani GGE.

Večnamenskih gozdov je 2.650,92 ha ali 93,0 %. Ostalo so gozdovi s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni. Ti se nahajajo na območju naravnih vrednot (Ceršak – habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev, Sonaravna struga Mure z obrežji in prodišči od Šentilja do Hotize) in zavarovanih območij (Krajinski park Jareninski dol, Krajinski park Kamenščak – Hrastovec, Krajinski park Drava, Meljski hrib).

Zasebnih gozdov je 2.103,07, oz. 73,8 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi na območju naravnih vrednot in zavarovanih območij, Nature 2000 in EPO.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 105/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		521	Nižinsko črnojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
91R0	Jugovzhodni evropski gozdovi rdečega bora	621	Bazoljubno rdečeborovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
		543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		561	Bazoljubno gradnovje
		563	Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenovje
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan rastiščnogojitveni razred opredeljuje rastiščni tip Predpanonsko podgorsko bukovje. Povprečni rastiščni koeficient rastiščnih tipov v obravnavanem RGR je 7,8.

Preglednica 106/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
51100	Vrbovje s topolom	11	4,37	0,2
52100	Nižinsko črnojelševje	8	40,55	1,4
54300	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	37,59	1,3
56100	Bazoljubno gradnovje	3	3,87	0,1
56300	Alpsko-predalpsko črnogabrovje in malojesenovje	1	0,72	0,0
60100	Pobočno velikojesenovje	7	101,11	3,5
62100	Bazoljubno rdečeborovje	1	5,30	0,2
71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	50,75	1,8
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	449,13	15,8
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	2.158,22	75,7
	Skupaj	7,8	2.851,61	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve, s primesjo gradna, belega gabra, smreke in lemenitih listavcev. Bukev se pojavlja velikopovršinsko, lahko tvori tudi čiste sestoje. Ostale drevesne vrste so primešane skupinsko do posamično.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 386,6 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci 90,6 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 82,1 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 36,5 % lesne zaloge. Listavci so v povprečju nekoliko debelejši od iglavcev. Povprečen prirastek je 9,79 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 107/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,8	17,1	22,3	19,5	35,3	38,8	10,0	0,74	9,4
Listavci	4,8	12,5	21,2	24,8	36,7	347,8	90,0	7,19	90,6
Skupaj	4,9	13,0	21,3	24,3	36,5	386,6	100,0	7,93	100,0

Razmerje drevesnih vrst

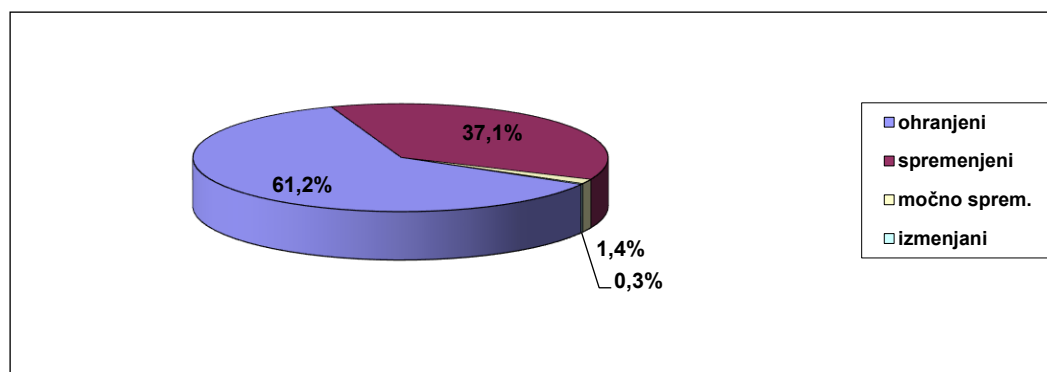
Razmerje drevesnih vrst v lesni zalogi je blizu naravni drevesni sestavi; preveč je smreke, premalo bukve in gradna. Med drugimi iglavci sta črni bor in duglazija. V skupini drevesnih vrst plemeniti listavci so: gorski javor (3,29 %) in veliki jesen (2,85 %), lipa in lipovec (1,32 %), češnja (1,19 %), z deleži pod enim odstotkom pa še: gorski brest, poljski brest, oreh, in ostrolistni javor. Med drugimi trdimi listavci sta beli gaber (7,73 %) ter domači kostanj (1,37 %) in z deležem pod enim odstotkom še: rdeči hrast, robinija, maklen, mali jesen, črni gaber in črni oreh. Med mehкими listavci je črna jelša (1,78 %) in z deležem pod enim odstotkom še: trepetlika, siva jelša, topoli, breza in vrbe.

Preglednica 108/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	21,8	7,9	6,5	2,3	0,3	219,5	43,4	35,4	39,9	9,6
	%	5,6	2,0	1,7	0,6	0,1	56,9	11,2	9,1	10,3	2,5
Naravno s.	%	0,2	0,2	1,8	0	0	64	15	7,1	8,2	3,6

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji z ohranjeno in spremenjeno drevesno sestavo (98,3 %). Ostali gozdovi imajo močno spremenjeno drevesno sestavo.

Grafikon 11: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo. Tesen sklep ima 42,6 % površin mladovij, vrzelastega pa 36 %. Drogovnjaki so dobre do slabe zasnove in pomanjkljivo negovani ter nenegovani, imajo tesen do normalen sklep krošenj.

Slaba četrtnina drogovnjakov je vrzelastih. Debeljaki so negovani in imajo normalen sklep krošenj. Pomlajenci so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 109/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	100,40	11,2	54,4	21,4	13,0	6,3	52,2	36,8	4,7	42,6	16,2	5,2	36,0
Drogovnjak	449,84	5,5	54,7	36,5	3,3	4,1	51,8	42,3	1,8	38,7	25,2	11,6	24,5
Debeljak	1.765,16					7,4	78,6	13,9	0,1	10,7	63,6	11,1	14,6
Sestoj v obnovi	536,21					11,4	73,0	15,5	0,1				
Skupaj	2.851,61					7,6	72,4	19,5	0,5				

Kakovost drevja

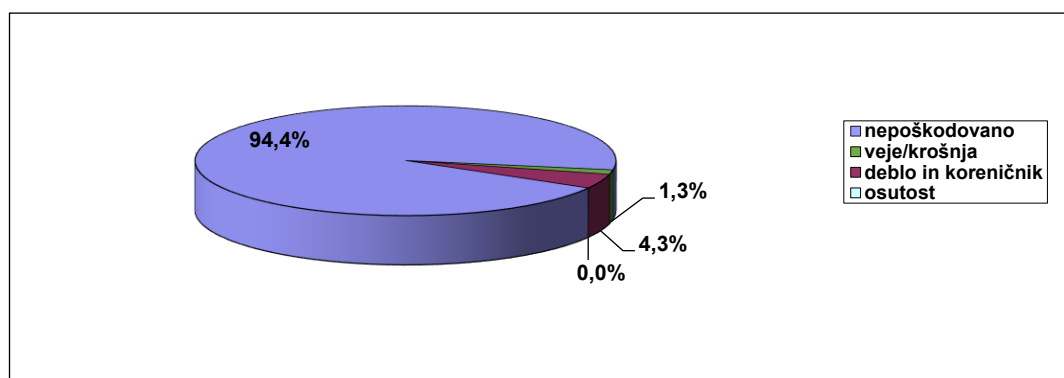
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Listavci so v povprečju slabše kakovosti kot iglavci. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 1.209 dreves.

Preglednica 110/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	66	0,0	15,2	72,7	12,1	0,0
Jelka	36	0,0	11,1	75,0	13,9	0,0
Bor	23	0,0	8,7	52,2	39,1	0,0
Bukev	642	0,2	13,9	68,8	17,1	0,0
Hrast	77	2,6	23,4	55,8	18,2	0,0
Pl. lst.	182	0,5	15,9	68,8	14,8	0,0
Dr. tr. lst.	149	0,0	0,7	49,6	49,7	0,0
Meh. lst.	23	0,0	26,1	43,5	30,4	0,0
Skupaj iglavci	136	0,0	12,5	70,6	16,9	0,0
Skupaj listavci	1.073	0,4	13,3	64,7	21,6	0,0
Skupaj	1.209	0,3	13,2	65,4	21,1	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 5,6 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku (4,3 %), najverjetneje kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu. Ostalo so poškodbe vej in krošenj, najverjetneje posledica ujm.

Grafikon 12: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 21 odmrlih dreves/ha, oz. 21,4 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje ležeče odmrlo drevje znotraj drugega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Močno je bila presežena umetna obnova in z njo povezana dela. Vsa ostala načrtovana dela so bila opravljena v znatno manjšem obsegu. Varstvo pred žuželkami, ki ni bilo načrtovano, vključuje dela povezana s postavitvijo in praznjenjem lovnih pasti. Sklop del ostalega varstva pred divjadjo združuje dela povezana z vzdrževanjem zaščite sadik pred objedanjem divjadi.

Preglednica 111/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	35,54	12,25	34,5
Priprava tal	ha	25,37	8,85	34,9
Sadnja	ha	10,29	22,82	221,8
Obžetev	ha	20,45	50,15	245,2
Nega mladja	ha	11,12	6,72	60,4
Nega gošče	ha	86,68	32,05	37,0
Nega letvenjaka	ha	61,09	6,51	10,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	45,54	11,38	25,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	19.300	21.675	112,3
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	15,29	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	3,80	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	13,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 64,3 m³/ha. Lesna zaloga iglavcev se je povečala za 25,2 %, listavcev pa za 19,4 %. Spremembe v višini prirastka so bolj kot dejanskih sprememb, odraz različnih metodologij izračuna. Podatki o povprečnem letnem realiziranem poseku so zaradi nepopolnih evidenc netočni. Bilančna neskladja med povprečno višino lesne zaloge, prirastkom in realiziranim posekom, so posledica nepopolnih evidenc poseka, precenjenega prirastka ob urejanju pred desetimi leti in velike količine sušic, ki v izračun niso všteta.

Preglednica 112/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	2.944,10	31,0	291,3	322,3	0,64	7,71	8,35	0,44	2,51	2,95
2014	2.830,11	30,7	350,6	381,3	0,53	8,23	8,77	0,59	3,90	4,49
2024	2.851,61	38,8	347,8	386,6	0,74	7,19	7,93	0,71	6,82	7,53

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Spremembe v drevesni sestavi gozdov so majhne. Upadel je delež plemenitih listavcev, v zadnjem desetletju tudi bukve, povečal se je delež jelke in drugih trdih listavcev.

Preglednica 113/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	6,2	0,8	2,1	0,6	0,0	53,9	13,1	11,3	10,3	1,7
2014	5,1	0,7	1,7	0,5	0,1	59,1	11,9	10,5	8,9	1,5
2024	5,6	2,0	1,7	0,6	0,1	56,9	11,2	9,1	10,3	2,5

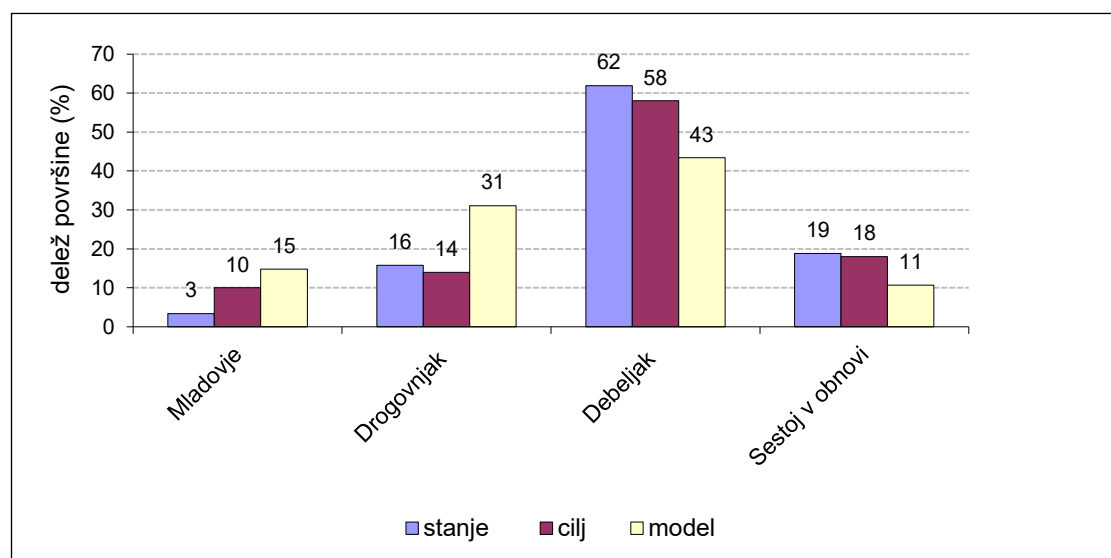
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je oddaljena od modelnega stanja. Premalo je mladovij in drogovnjakov ter preveč debeljakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 114/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	100,40	3,5	18	14,8	420,73	-76
Drogovnjak	449,84	15,8	38	31,1	888,21	-49
Debeljak	1.765,16	61,9	53	43,4	1.238,81	42
Sestoj v obnovi	536,21	18,8	13	10,7	303,86	76
Skupaj	2.851,61	100,0	122	100,0	2.851,61	0

Ob izvedbi načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo v naslednjem ureditvenem obdobju povečal delež mladovij. Zaradi preraščanja v debeljake se bo znižal delež drogovnjakov. Znižal se bo delež debeljakov.

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 5 %, jelka 2 %, o. igl. 2 %, bukev 59 %, graden 11 %, plem. list. 9 %, o. list. 10 % in meh. list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 10 %, drogovnjak 14 %, debeljak 58 % in sestoji v obnovi 18 %.
- Ciljna lesna zaloga je 390 m³/ha.
- Končna lesna zaloga je 555 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A1, A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Raznodobni gozdovi

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 122 let. Pomladitvena doba traja 13 let.

Mladovja: Mladovja, v katerih ni pričakovati naravne obnove, naj se spopolnijo s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci in obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Pri uravnavanju zmesi pospeševati bukev, graden, jelko in plemenite listavce. Iz naravnih mladovij je potrebno odstraniti silake, predrastke ter invazivne vrste, če se te pojavljajo. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja, s čimer se bo omogočilo hitro preraščanje letvenjakov v drogovnjake.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo, tesnim in normalnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. V tanjših gostih drogovnjakih naj se izvede nega mlajšega drogovnjaka oz. drugo redčenje (na površini 5,62 ha). Povprečna intenziteta redčenj naj bo pri iglavcih 16 % in pri listavcih 15 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati bukev, graden, jelko in plemenite listavce. Vrzelasta drogovnjaka s površino na površini 1,14 ha v odsekih 108B in 126A naj se uvedeta v obnovo. V sproščenih drogovnjakih na površini 5,75 ha naj se vrši samo posek oslabelega drevja. V naslednjem desetletju se naravnemu razvoju prepustijo drogovnjaki na površini 56,09 ha. To so največkrat drogovnjaki slabih sestojnih zasnov, nastali z zaraščanjem kmetijskih površin. Naravnemu razvoju se prepustijo tudi drogovnjaki v izločenih ekocelicah na površini 2,88 ha.

Debeljaki: V debeljaki naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 10 % in pri listavcih 11 %. Pazimo, da s preveč intenzivnimi redčenji ne sprožimo prezgodnjega pomlajevanja sestojev. Zreli, vrzelast, že pomlajeni debeljaki in debeljaki močno poškodovani po ujmah naj se uvedejo v obnovo s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci 26 % in pri listavcih 27 %. (28 % površin debeljakov). V po ujmah poškodovanih sestojih naj se s pripravo sestoja za naravno obnovo skuša sprožiti naravno pomlajevanje. V sklopu teh del naj se najprej odstrani grmovni in polnilni sloj oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje tal. V sproščenih debeljaki na površini 25,19 ha naj se izvaja samo posek oslabelega drevja. Naravnemu razvoju naj se prepustijo debeljaki na površini 36,11 ha in debeljaki v ekocelicah na površini 7,11 ha.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (91 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 39 % in pri listavci 40 %. V tako nastalih mladovjih po potrebi že izvajamo nego. Obnova naj se zaključi na 69,73 ha površin pomlajencev. Če tako nastanejo mladovja slabih sestojnih zasnov, jih je potrebno spopolniti s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je v okviru priprav sestojev za naravno obnovo potrebno odstraniti grmovni sloj, podstojna drevesa starega sestoja in invazivne tujerodne drevesne vrste, če se pojavljajo. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje tal.

Usmeritve za drevesno sestavo

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelko, graden in plemenite listavce. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste, ki se v sestojih obravnavanega RGR pojavljajo (robinija, pavlovnija).

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Ohranjati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo.

Na območjih naravnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000 in usmeritve za EPO.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku je pričakovati skromno povečanje lesne zaloge.

Preglednica 115/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	10,0	90,0	100,0
- ciljno %	9,3	90,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	38,8	347,8	386,6
- ciljna (m ³ /ha)	39,1	351,5	390,6
Prirastek (m ³ /ha)	0,74	7,19	7,93
Možni posek (m ³ /ha)	7,1	68,2	75,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,71	6,82	7,53
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,4	19,6	19,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	96,2	94,9	95,0
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu obsega 53 % od celotnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Predstavlja 19,5 % od lesne zaloge in 95 % od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 62,3 % pomladitvenih sečenj in 36,7 % redčenj.

Preglednica 116/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	8.407	11.773	129	20.309		
	%	41,4	58,0	0,6	100,0	18,4	95,8
Listavci	m³	70.384	122.031	2.094	194.509		
	%	36,2	62,7	1,1	100,0	19,6	94,9
Skupaj	m³	78.791	133.804	2.223	214.818		
	%	36,7	62,3	1,0	100,0	19,5	95,0

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja: 8.190 dreves gorskega javorja, 4.090 dreves lipe, 4.260 dreves češnje, 2.630 dreves črne jelše in 240 dreves macesna. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci oz. s količenjem ter obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Ostalo varstvo pred divjadjo vključuje vzdrževanje te zaščite oz. njeno odstranitev, ko ta ne bo več potrebna.

Preglednica 117/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	74,13	74,13
Priprava tal	ha	11,51	11,51
Sadnja	ha	11,93	11,93
Obžetev	ha	14,61	71,43
Nega mladja	ha	16,86	16,86
Nega gošče	ha	48,15	48,15
Nega letvenjaka	ha	18,89	18,89
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,62	5,62
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	19.110	19.110
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	191,10	191,10

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012

V rastiščnogojitveni razred Gozdni rezervati je uvrščen gozdni rezervat Dobrenje razglašen z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.). Gozdovi so prepuščeni naravnemu razvoju. Gozdni rezervat je bil izločen z namenom spremljanja razvoja naravne vegetacije na rastišču *Querco-Fagetum*.

Površina gozdnega rezervata je 8,16 ha gozdov in je v državni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na prvi stopnji so poudarjene funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, raziskovalna funkcija ter funkcija ohranjanja naravnih vrednot.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 118/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Na območju gozdnega rezervata Dobrenje se pojavljajo rastiščni tipi: Predpanonsko podgorsko bukovje, Kisloljubno gradnovo bukovje in Pobočno velikojesenovje.

Preglednica 119/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
60100	Pobočno velikojesenovje	7	2,20	27,0
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	2,77	33,9
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	3,19	39,1
	Skupaj	8,4	8,16	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

V gozdnem rezervatu prevladujejo debeljaki (89 %), ostalo so starejši drogovnjaki. Mešanost bukve je sestojna, ostalih vrst pa posamična do skupinska. Debeljak na območju rastiščnega tipa Pobočno velikojesenovje je zaradi sušenja velikega jesena močno vrzelast.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 502,2 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (93,7 %).

Preglednica 120/D-LZ: Lesna zaloga in letni prirastek

	Skupaj		Letni prirastek	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	31,5	6,3	0,56	5,4
Listavci	470,7	93,7	9,89	94,6
Skupaj	502,2	100,0	10,45	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Drevesna sestava gozdnega rezervata je blizu naravni. Preveč je smreke in bukve ter premalo plemenitih listavcev in gradna.

Preglednica 121/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	24,0	0,0	7,5	324,8	30,1	71,4	18,1	26,3
	%	4,8	0,0	1,5	64,7	6,0	14,2	3,6	5,2
Naravno s.	%	0,3	0,3	3,4	53,7	10,3	20,8	6,9	4,2

Ohranjenost gozdov

Gozdovi gozdnega rezervata sodijo v kategorijo ohranjenih gozdov.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Povprečna lesna zaloga je obremenjena z napako okularne cenitve. Kljub temu je v zadnjem ureditvenem obdobju opazno močno povečanje lesne zaloge. Evidentirane sečnje v zadnjih dveh desetletjih so rezultat poseka nevarnih dreves ob cesti, na jugozahodnem delu odseka.

Preglednica 122/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	8,23	31,7	393,4	425,2	0,75	11,22	11,98	0,05	0,66	0,71
2014	8,22	21,0	398,4	419,5	0,36	9,26	9,62	0,25	1,63	1,88
2024	8,16	31,5	470,7	502,2	0,56	9,89	10,45	0,00	0,00	0,00

Drevesna sestava

Kljub temu, da je tudi drevesna sestava gozdnega rezervata obremenjena z napako okularne cenitve, je v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih opazno naraščanje deleža bukve in zaradi sušenja velikega jesena padanje deleža plemenitih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	6,8	0,0	0,6	0,0	0,0	21,1	10,8	57,2	1,8	1,7
2014	4,3	0,0	0,8	0,0	0,0	50,4	7,5	29,5	1,4	6,1
2024	4,8	0,0	1,5	0,0	0,0	64,7	6,0	14,2	3,6	5,2

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdove prepustiti naravnemu razvoju in spremljati njihov razvoj. Vsi ukrepi so prepovedani.

Opažanja glede razvoja gozdov beležiti v kroniki.

10 Literatura

Baza prostorskih podatkov ZGS. 2023. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljaljske značilnosti. Ljubljana, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Biotehniška fakulteta, Zavod za gozdove Slovenije, 575 str.

Cenik SiDG za direktno prodajo GLS za leto 2022. <https://sidg.si/index.php/javna-narocila-objave/prodaja-lesa-in-logistika/cenik-za-direktno-prodajo/>.

Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.

Geodetske podlage ZGS. 2023. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Šentilj v Slovenskih goricah 2004–2013. 2005. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor. Uradni list RS, št. 33/2005.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Šentilj v Slovenskih goricah 2014–2023. 2015. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor. Uradni list RS, št. 9/2015.

Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030. 2023. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor. Uradni list RS, št. 116/2023.

Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.

Kutnar L., Cojzer M., Kobal M., Cenčič L., Simončič P. 2012a. Rastiščne in vegetacije razmere v GGE Selnica. Delavnica Javne gozdarske službe. Zavod za gozdove Slovenije in Gozdarski inštitut RS, 24 str.

Kutnar L., Cojzer M., Kobal M., Cenčič L., Simončič P. 2012b. Poznavanje rastišč in vegetacije kot podlaga gozdnogospodarskega načrtovanja. Delavnica Javne gozdarske službe na Območni enoti Maribor. Gozdarski vestnik, 70, 10, s.444–455.

Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, 70, 4: 195–214.

Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). Gozdarski vestnik, 71, 5-6: 259–275.

Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Šentilj v Slovenskih goricah 2024–2033. 2023. Maribor, Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor.

Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2025. 2023. Uradni list RS, št. 72/2023.

Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Maribor. 2022. Medobčinski uradni vestnik 6/2022.

Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju občine Maribor, 1992. Medobčinski uradni vestnik št. 17/1992.

Odlok o varstvenih pasovih in ukrepih za zavarovanje zalog pitne vode črpališča Ceršak (MUV, št. 38/99)

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Šentilj v Slovenskih goricah. 2023. Maribor, ZVKDS OE Maribor.

Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.

- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Uradni list RS, št. 25/09.
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD). 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2024).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (4. oktober 2023). <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>.
- Register kulturne dediščine (RKD) 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2024).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- SiStat podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije. <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/Data/2640010S.px/> (dostopano 28. marec 2024).
- Sovinc A., 1994. Zimski ornitološki atlas Slovenije. Ljubljana, Tehniška založba Slovenije: 452 str.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Strokovne podlage s področja voda za potrebe prostorskega plana RS-elementi vodnega gospodarstva. Podjetje za urejanje hudournikov, Ljubljana, PUH 1999.
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Uredba o kategorizaciji državnih cest. 2024. Uradni list RS, št. 67/16.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2020. Ljubljana, MOP.
- Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22.

ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE.

Zakon o urejanju prostora. 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24.

ZGS. 2023. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.

Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev: Alojz Kosjek, univ. dipl. inž. gozd., Jernej Javornik mag. inž. gozd., Teja Kraner dipl. inž. gozd., Goran Erčević univ. dipl. inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Martina Bukovnik dipl. inž. gozd.

Izdelava kart: Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Tekstni del načrta:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: 1., 2., 6.2.2., 6.2.8, 8., 10.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd.: Uvod, 1.2, 1.7, 1.8, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.2.1 - del, 4.2.6, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 11, 12, 13.

Teja Kraner dipl. inž. gozd.: 2., 6.2.2., 13

Jernej Javornik mag. inž. gozd.: 2, 6.2.2.

Matjaž Vrecl, univ. dipl. inž. gozd.: 4.

Gabrijel Cojzer, univ. dipl. inž. gozd.: 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 24.5.2024

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:

Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor

Maribor, 24. 5. 2024

12 Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozd lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	4.208,63	1.299,97	0,00	5.508,60
Delež (%)	76,40	23,60	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge		% na PR	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
04012-Predpanonska gabrovja	121,35	17,8	328,1	345,9	0,29	6,57	6,86	23,3	19,3	19,5	98,3
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	2.326,75	27,4	358,1	385,5	0,54	6,90	7,44	17,6	19,1	19,0	98,3
06412-Predpanonska bukovja	2.650,92	39,5	345,9	385,3	0,76	7,15	7,91	18,7	19,9	19,8	96,5
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	5.099,02	33,4	351,0	384,5	0,65	7,02	7,67	18,3	19,5	19,4	97,3
04012-Predpanonska gabrovja	47,48	5,5	311,2	316,7	0,06	6,58	6,63	13,8	16,1	16,1	76,7
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	153,25	90,0	291,0	381,0	1,29	5,68	6,96	15,8	16,3	16,2	88,7
06412-Predpanonska bukovja	200,69	30,2	373,3	403,4	0,47	7,73	8,20	13,2	15,7	15,5	76,1
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	401,42	50,1	334,5	384,6	0,73	6,81	7,54	15,0	15,9	15,8	80,6
21012-Gozdni rezervati	8,16	31,5	470,7	502,2	0,56	9,89	10,45	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	8,16	31,5	470,7	502,2	0,56	9,89	10,45	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	5.508,60	34,6	350,0	384,6	0,66	7,01	7,67	18,0	19,2	19,1	95,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	177,60	3,2						
Drogovnjak	812,32	14,7	1,63	0,2	0,6	42,9	56,5	0,0
Debeljak	3.501,45	63,6	136,13	3,9	3,4	89,1	5,7	1,8
Sestoj v obnovi	1.017,23	18,5	537,12	52,8	12,2	78,8	7,5	1,5
Skupaj	5.508,60	100,0	674,88	12,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	177,60	13,8	56,6	21,3	8,3	5,3	59,6	32,5	2,6	48,9	17,8	5,0	28,3
Drogovnjak	812,32	5,8	56,4	33,8	4,0	5,2	48,5	45,1	1,2	41,8	27,2	10,4	20,6
Debeljak	3.501,45					7,9	79,6	12,5	0,0	11,2	64,4	10,1	14,3
Sestoj v obnovi	1.017,23					9,2	77,3	13,5	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	5.508,60												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,8	15,6	27,2	22,5	28,9	4,8	18,5
Jelka	4,2	13,1	29,4	23,2	30,1	1,7	6,5
Bor	5,4	13,4	30,5	23,1	27,6	2,0	7,8
Macesen	9,4	22,6	19,2	19,8	29,0	0,4	1,6
Ostali igl.	10,7	23,9	19,0	18,9	27,5	0,1	0,2
Bukev	3,8	11,9	21,5	25,3	37,5	59,5	228,8
Hrast	4,1	12,3	21,5	25,1	37,0	10,7	41,1
Pl. Ist.	6,3	14,9	21,5	24,3	33,0	7,6	29,3
Dr. tr. Ist.	5,6	14,5	21,6	24,7	33,6	10,5	40,5
Meh. Ist.	8,9	20,7	22,3	23,6	24,5	2,7	10,3
Iglavci	5,6	15,0	27,9	22,7	28,8	9,0	34,6
Listavci	4,4	12,7	21,5	25,1	36,3	91,0	350,0
Skupaj	4,5	12,9	22,1	24,8	35,7	100,0	384,6

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,8	15,6	27,2	22,5	28,9	4,8	18,5
Jelka	4,2	13,1	29,4	23,2	30,1	1,7	6,5
Bor	5,4	13,4	30,4	23,2	27,6	2,0	7,8
Macesen	9,4	22,6	19,2	19,8	29,0	0,4	1,6
Ostali igl.	10,7	23,9	19,0	18,9	27,5	0,1	0,2
Bukev	3,8	11,9	21,5	25,3	37,5	59,4	228,6
Hrast	4,1	12,3	21,5	25,1	37,0	10,7	41,1
Pl. Ist.	6,3	14,9	21,5	24,3	33,0	7,6	29,2
Dr. tr. Ist.	5,6	14,5	21,6	24,7	33,6	10,6	40,6
Meh. Ist.	8,9	20,7	22,3	23,6	24,5	2,7	10,3
Iglavci	5,6	15,0	27,9	22,7	28,8	9,0	34,6
Listavci	4,4	12,7	21,5	25,1	36,3	91,0	349,8
Skupaj	4,5	12,9	22,1	24,8	35,7	100,0	384,5

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,07	0,14	0,21	0,13	0,10	8,6	0,66
Listavci	0,62	1,32	1,78	1,67	1,61	91,4	7,01
Skupaj	0,69	1,46	1,99	1,80	1,71	100,0	7,67

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,07	0,14	0,21	0,13	0,10	8,6	0,66
Listavci	0,63	1,33	1,78	1,67	1,61	91,4	7,02
Skupaj	0,70	1,47	1,99	1,80	1,71	100,0	7,68

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	34.277	18,0											
Listavci	370.693	19,2											
Skupaj	404.970	19,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	133,39	133,39											
Priprava tal	ha	16,77	16,77											
Sadnja	ha	17,29	17,29											
Obžetev	ha	22,24	103,60											
Nega mladja	ha	21,70	21,70											
Nega gošče	ha	82,88	82,88											
Nega letvenjaka	ha	41,13	41,13											
Nega ml. drogovnjaka	ha	8,95	8,95											
Zaščita s količ ali tulci	kos	22.040	22.040											
Ost. varstvo pred divjadjo	dni	212,40	212,40											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	140,71	28,12	0,00	168,83
Delež (%)	83,3	16,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	9,0	22,6	17,2	18,8	32,4	2,0	6,7
Jelka	1,7	15,5	19,8	31,2	31,8	0,2	0,6
Bor	5,6	18,5	20,9	20,8	34,2	1,5	5,1
Macesen	15,6	34,3	8,4	13,2	28,5	0,6	1,9
Bukev	4,0	11,0	21,1	25,4	38,5	43,1	145,6
Hrast	4,0	11,4	20,9	25,3	38,4	9,3	31,5
Pl. Ist.	6,2	15,4	21,9	23,8	32,7	8,9	30,0
Dr. tr. Ist.	5,7	14,9	22,1	24,0	33,3	25,1	84,9
Meh. Ist.	11,8	28,1	25,3	19,4	15,4	9,3	31,4
Iglavci	8,3	22,3	17,5	19,4	32,5	4,2	14,3
Listavci	5,4	14,1	21,8	24,3	34,4	95,8	323,4
Skupaj	5,5	14,5	21,6	24,1	34,3	100,0	337,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,03	0,07	0,04	0,04	0,04	3,3	0,23
Listavci	0,77	1,39	1,65	1,46	1,30	96,7	6,57
Skupaj	0,80	1,46	1,69	1,50	1,34	100,0	6,80

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	10,85	8,9	102,36	84,4	8,14	6,7	0,00	0,0	121,35	71,9
Gpn, ukrepi so dovoljeni	10,64	22,4	30,43	64,1	6,41	13,5	0,00	0,0	47,48	28,1
Skupaj vsi gozdovi	21,49	12,7	132,79	78,7	14,55	8,6	0,00	0,0	168,83	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	2,9	2,9	0,0	8,6	8,6	0,0	11,5	11,5	4,9
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	2,9	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	2,9	10,7
Skupaj	0,0	5,8	5,8	0,0	8,6	8,6	0,0	14,4	14,4	15,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	3,39	2,0							
Drogovnjak	46,86	27,8	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	95,76	56,7	0,62	0,6	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	22,82	13,5	10,84	47,5	0,0	95,0	5,0	0,0	0,0
Skupaj	168,83	100,0	11,46	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,36	0,36	0,00	0,00	0,00	7,57	0,46	0,88	1,78	0,05	11,46
%	0,22	0,22	0,00	0,00	0,00	4,58	0,28	0,53	1,08	0,03	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	20	5,0	25,0	55,0	15,0	0,0
Hrast	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. list.	10	0,0	10,0	70,0	20,0	0,0
Dr. tr. list.	5	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0
Skupaj listavci	43	2,3	14,0	67,4	16,3	0,0
Skupaj	43	2,3	14,0	67,4	16,3	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	4,9
Veje/krošnja	2,9
Skupaj	7,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	354	338	95,6	3,5
Listavci	9.446	5.621	59,5	57,4
Skupaj	9.800	5.959	60,8	60,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	5,1	15,9	0,5
Jelka	0,1	6,6	0,0
Bor	0,5	3,8	0,0
Macesen	0,0	0,5	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	44,6	10,1	4,5
Hrast	9,6	11,6	1,0
Pl. list.	21,6	18,3	2,2
Dr. tr. list.	13,2	6,8	1,3
Meh. list.	5,3	5,3	0,5
Skupaj iglavci	5,7	11,4	0,6
Skupaj listavci	94,3	10,1	9,6
Skupaj	100,0	10,2	10,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	21,2	20,6	9,4	15,3	5,7	11,4	1,9
Listavci	4,0	7,8	8,6	9,3	14,3	10,1	31,6
Skupaj	4,6	8,4	8,6	9,5	13,9	10,2	33,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	3,8	0,3	0,9	0,3	0,1	41,2	12,4	13,8	19,1	8,1
2014	3,2	0,2	1,2	0,4	0,0	44,9	8,4	12,0	19,6	10,1
2024	2,0	0,2	1,5	0,6	0,0	43,1	9,3	8,9	25,1	9,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	539	22,3											
Listavci	10.060	18,4											
Skupaj	10.599	18,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,70	1,70											
Priprava tal	ha	3,68	3,68											
Sadnja	ha	3,68	3,68											
Obžetev	ha	3,68	18,23											
Nega gošče	ha	0,82	0,82											
Zaščita s koliČ. ali tulci	kos	270	270											
O. varstvo pred divjadjo	dni	2,70	2,70											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.964,85	515,15	0,00	2.480,00
Delež (%)	79,2	20,8	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,3	12,1	36,1	27,7	18,8	4,1	15,6
Jelka	5,1	11,7	37,6	26,4	19,2	1,4	5,3
Bor	5,2	10,9	36,5	26,6	20,8	2,5	9,5
Macesen	5,8	15,1	29,3	34,6	15,2	0,2	0,7
Ostali igl.	5,7	13,6	37,9	27,9	14,9	0,0	0,1
Bukev	3,6	12,5	22,1	25,3	36,5	63,5	244,8
Hrast	3,7	12,5	22,1	25,2	36,5	10,2	39,1
Pl. Ist.	5,7	14,1	21,1	25,5	33,6	5,7	22,1
Dr. tr. Ist.	5,0	13,9	21,4	25,7	34,0	9,9	38,3
Meh. Ist.	7,6	17,5	20,1	27,0	27,8	2,5	9,7
Iglavci	5,2	11,8	36,3	27,3	19,4	8,1	31,3
Listavci	4,0	12,9	21,9	25,4	35,8	91,9	353,9
Skupaj	4,1	12,8	23,1	25,5	34,5	100,0	385,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,06	0,10	0,23	0,14	0,06	7,9	0,59
Listavci	0,54	1,30	1,76	1,65	1,57	92,1	6,82
Skupaj	0,60	1,40	1,99	1,79	1,63	100,0	7,41

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	1.276,70	54,9	1.050,05	45,1	0,00	0,0	0,00	0,0	2.326,75	93,8
Gpn, ukrepi so dovoljeni	1,14	0,7	152,11	99,3	0,00	0,0	0,00	0,0	153,25	6,2
Skupaj vsi gozdovi	1.277,84	51,5	1.202,16	48,5	0,00	0,0	0,00	0,0	2.480,00	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,4	3,6	4,0	1,0	12,1	13,1	1,4	15,7	17,1	7,1
30 - 49 cm	0,6	2,0	2,6	1,3	8,2	9,5	1,9	10,2	12,1	23,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,6
Skupaj	1,0	5,6	6,6	2,3	20,4	22,7	3,3	26,0	29,3	31,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	73,81	3,0						
Drogovnjak	314,71	12,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.633,28	65,8	59,75	3,7	5,7	87,7	3,9	2,7
Sestoj v obnovi	458,20	18,5	243,23	53,1	10,5	81,9	7,6	0,0
Skupaj	2.480,00	100,0	302,98	12,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	5,75	22,53	0,06	0,03	0,00	248,79	2,86	8,90	13,53	0,53	302,98
%	0,24	0,94	0,00	0,00	0,00	10,34	0,12	0,37	0,56	0,02	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	41	0,0	4,9	53,6	41,5	0,0
Jelka	18	0,0	5,6	83,3	11,1	0,0
Bor	30	0,0	3,3	80,0	16,7	0,0
Macesen	20	0,0	25,0	65,0	10,0	0,0
Ostali igl.	3	0,0	33,3	66,7	0,0	0,0
Bukev	622	0,2	14,5	72,4	12,9	0,0
Hrast	100	4,0	22,0	56,0	18,0	0,0
Pl. Ist.	103	0,0	11,7	63,1	25,2	0,0
Dr. tr. Ist.	104	0,0	0,0	41,3	58,7	0,0
Meh. Ist.	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Skupaj iglavci	112	0,0	8,9	67,9	23,2	0,0
Skupaj listavci	935	0,5	13,3	66,3	19,9	0,0
Skupaj	1.047	0,5	12,8	66,5	20,2	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninicnik	4,3
Veje/krošnja	1,0
Skupaj	5,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	20.132	16.664	82,8	9,0
Listavci	164.539	86.140	52,4	46,6
Skupaj	184.671	102.804	55,7	55,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	12,1	20,4	1,3
Jelka	1,8	15,0	0,2
Bor	2,0	6,2	0,2
Macesen	0,1	3,8	0,0
Ostali igl.	0,2	39,5	0,0
Bukev	46,7	8,4	4,9
Hrast	7,3	5,9	0,8
Pl. Ist.	20,6	32,1	2,2
Dr. tr. Ist.	7,9	8,7	0,8
Meh. Ist.	1,3	8,5	0,1
Skupaj iglavci	16,2	15,1	1,7
Skupaj listavci	83,8	9,9	8,8
Skupaj	100,0	10,5	10,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,9	7,6	9,1	14,8	31,4	15,1	6,8
Listavci	3,7	6,4	7,8	9,1	15,3	9,9	34,9
Skupaj	3,7	6,6	8,0	9,8	16,7	10,5	41,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	8,2	1,3	4,6	0,3	0,1	55,3	12,6	6,7	9,5	1,4
2014	6,2	1,3	3,5	0,3	0,1	57,7	13,0	6,7	9,6	1,6
2024	4,1	1,4	2,5	0,2	0,0	63,5	10,2	5,7	9,9	2,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	13.429	17,3											
Listavci	166.124	18,9											
Skupaj	179.553	18,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	57,56	57,56											
Priprava tal	ha	1,58	1,58											
Sadnja	ha	1,68	1,68											
Obžetev	ha	3,95	13,94											
Nega mladja	ha	4,84	4,84											
Nega gošče	ha	33,91	33,91											
Nega letvenjaka	ha	22,24	22,24											
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,33	3,33											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	2.660	2.660											
O. varstvo pred divjadjo	dni	18,60	18,60											

Rastičnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.103,07	748,54	0,00	2.851,61
Delež (%)	73,8	26,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,1	17,7	21,8	19,4	35,0	5,6	21,8
Jelka	3,6	13,9	24,7	21,3	36,5	2,0	7,9
Bor	5,7	16,2	23,3	18,9	35,9	1,7	6,5
Macesen	10,1	24,1	16,9	16,0	32,9	0,6	2,3
Ostali igl.	12,0	26,6	14,0	16,5	30,9	0,1	0,3
Bukev	4,1	11,2	20,9	25,3	38,5	56,9	219,5
Hrast	4,5	12,1	21,1	25,0	37,3	11,2	43,4
Pl. list.	6,6	15,3	21,7	23,6	32,8	9,1	35,4
Dr. tr. list.	6,0	14,9	21,8	23,9	33,4	10,3	39,9
Meh. list.	9,5	22,2	23,7	21,3	23,3	2,5	9,6
Iglavci	5,8	17,1	22,3	19,5	35,3	10,0	38,8
Listavci	4,8	12,5	21,2	24,8	36,7	90,0	347,8
Skupaj	4,9	13,0	21,3	24,3	36,5	100,0	386,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,08	0,19	0,20	0,13	0,15	9,4	0,74
Listavci	0,69	1,34	1,80	1,70	1,67	90,6	7,19
Skupaj	0,77	1,53	2,00	1,83	1,82	100,0	7,93

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	1.583,97	59,7	1.028,86	38,8	30,93	1,2	7,16	0,3	2.650,92	93,0
Gpn, ukrepi so dovoljeni	164,96	82,2	27,77	13,8	7,96	4,0	0,00	0,0	200,69	7,0
Skupaj vsi gozdovi	1.748,93	61,2	1.056,63	37,1	38,89	1,4	7,16	0,3	2.851,61	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo dreve v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe dreve			Ležeče dreve			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,8	3,3	4,1	1,2	7,2	8,4	2,0	10,5	12,5	5,1
30 - 49 cm	1,1	1,8	2,9	0,5	4,9	5,4	1,6	6,7	8,3	15,4
50 in več cm	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,9
Skupaj	2,0	5,2	7,2	1,7	12,1	13,8	3,7	17,3	21,0	21,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	100,40	3,5							
Drogovnjak	449,84	15,8	1,63	0,4	0,6	42,9	56,5	0,0	
Debeljak	1.765,16	61,9	75,32	4,3	1,6	90,6	6,6	1,2	
Sestoj v obnovi	536,21	18,8	283,05	52,8	14,1	75,5	9,0	1,4	
Skupaj	2.851,61	100,0	360,00	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,72	27,18	0,27	0,00	0,92	286,88	3,06	18,43	18,14	1,40	360,00
%	0,14	0,99	0,01	0,00	0,03	10,43	0,11	0,67	0,66	0,05	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	66	0,0	15,2	72,7	12,1	0,0
Jelka	36	0,0	11,1	75,0	13,9	0,0
Bor	23	0,0	8,7	52,2	39,1	0,0
Macesen	10	0,0	10,0	90,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	642	0,2	13,9	68,8	17,1	0,0
Hrast	77	2,6	23,4	55,8	18,2	0,0
Pl. Ist.	182	0,5	15,9	68,8	14,8	0,0
Dr. tr. Ist.	149	0,0	0,7	49,6	49,7	0,0
Meh. Ist.	23	0,0	26,1	43,5	30,4	0,0
Skupaj iglavci	136	0,0	12,5	70,6	16,9	0,0
Skupaj listavci	1.073	0,4	13,3	64,7	21,6	0,0
Skupaj	1.209	0,3	13,2	65,4	21,1	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenecnik	4,3
Veje/krošnja	1,3
Skupaj	5,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	16.036	16.700	104,1	8,2
Listavci	187.514	110.481	58,9	54,3
Skupaj	203.550	127.180	62,5	62,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	10,7	25,0	1,3
Jelka	0,9	16,2	0,1
Bor	1,1	7,2	0,1
Macesen	0,2	4,8	0,0
Ostali igl.	0,2	23,7	0,0
Bukev	44,0	8,8	5,2
Hrast	6,3	6,3	0,7
Pl. Ist.	27,5	30,9	3,2
Dr. tr. Ist.	7,8	10,3	0,9
Meh. Ist.	1,3	10,2	0,2
Skupaj iglavci	13,1	19,2	1,5
Skupaj listavci	86,9	11,1	10,2
Skupaj	100,0	11,8	11,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	14,4	16,8	9,3	17,2	33,4	19,2	5,9
Listavci	4,2	7,6	8,4	10,0	17,2	11,1	39,0
Skupaj	4,8	8,3	8,5	10,6	18,5	11,8	44,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	6,2	0,8	2,1	0,6	0,0	53,9	13,1	11,3	10,3	1,7
2014	5,1	0,7	1,7	0,5	0,1	59,1	11,9	10,5	8,9	1,5
2024	5,6	2,0	1,7	0,6	0,1	56,9	11,2	9,1	10,3	2,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	20.309	18,4											
Listavci	194.509	19,6											
Skupaj	214.818	19,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	74,13	74,13											
Priprava tal	ha	11,51	11,51											
Sadnja	ha	11,93	11,93											
Obžetev	ha	14,61	71,43											
Nega mladja	ha	16,86	16,86											
Nega gošče	ha	48,15	48,15											
Nega letvenjaka	ha	18,89	18,89											
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,62	5,62											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	19.110	19.110											
O. varstvo pred divjadjo	dni	191,10	191,10											

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	8,16	0,00	8,16
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,6	10,9	28,5	18,7	39,3	4,8	24,0
Bor	1,7	11,7	28,3	20,0	38,3	1,5	7,5
Bukev	4,9	13,5	22,5	24,7	34,4	64,7	324,6
Hrast	4,8	12,2	22,3	25,2	35,5	6,0	30,1
Pl. list.	5,4	14,4	22,7	24,1	33,4	14,2	71,4
Dr. tr. list.	5,7	12,1	22,6	24,2	35,4	3,6	18,1
Meh. list.	6,8	10,5	21,6	24,9	36,2	5,2	26,3
Iglavci	2,4	11,1	28,5	19,0	39,0	6,3	31,5
Listavci	5,1	13,4	22,5	24,6	34,4	93,7	470,7
Skupaj	4,9	13,2	22,8	24,3	34,8	100,0	502,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,03	0,09	0,19	0,10	0,15	5,4	0,56
Listavci	1,01	1,96	2,59	2,27	2,06	94,6	9,89
Skupaj	1,04	2,05	2,78	2,37	2,21	100,0	10,45

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	8,16	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	8,16	100,0
Skupaj vsi gozdovi	8,16	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	8,16	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	0,91	11,2						
Debeljak	7,25	88,8	0,44	6,1	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	8,16	100,0	0,44	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,18	0,02	0,00	0,44
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,94	0,00	2,21	0,25	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Debilo/koreninik	0,0
Veje/krošnja	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	20	0,0	0,0
Listavci	0	134	0,0	0,0
Skupaj	0	155	0,0	0,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,3	4,6	0,2
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	8,8	52,5	0,4
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	18,8	1,7	0,8
Hrast	37,1	22,1	1,7
Pl. list.	21,6	3,3	1,0
Dr. tr. list.	7,2	23,7	0,3
Meh. list.	2,2	1,6	0,1
Skupaj iglavci	13,1	11,8	0,6
Skupaj listavci	86,9	4,1	3,9
Skupaj	100,0	4,5	4,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	11,3	23,5	20,6	11,4	0,0	11,8	2,5
Listavci	1,4	4,5	4,1	4,4	4,2	4,1	16,3
Skupaj	1,5	5,0	5,2	4,9	4,0	4,5	18,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	6,8	0,0	0,6	0,0	0,0	21,1	10,8	57,2	1,8	1,7
2014	4,3	0,0	0,8	0,0	0,0	50,4	7,5	29,5	1,4	6,1
2024	4,8	0,0	1,5	0,0	0,0	64,7	6,0	14,2	3,6	5,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	0	0,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	3.922,47	31,6	374,2	405,8	0,61	7,48	8,08	17,0	18,9	18,7	94,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	286,16	44,9	363,6	408,5	0,63	7,41	8,04	14,8	15,7	15,6	79,0
Skupaj vsi gozdovi	4.208,63	32,5	373,5	406,0	0,61	7,47	8,08	16,8	18,6	18,5	92,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	53,96	1,3
Drogovnjak	585,10	13,9
Debeljak	2.956,70	70,2
Sestoj v obnovi	612,87	14,6
Skupaj:	4.208,63	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	4,5
Jelka	1,3
Bor	1,8
Macesen	0,4
Ostali igl.	0,0
Bukev	60,5
Hrast	10,8
Pl. lst.	7,1
Dr. tr. lst.	10,9
Meh. lst.	2,6
Iglavci	8,0
Listavci	92,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,6	14,5	28,0	21,8	30,1	8,0	32,5
Listavci	4,3	12,6	21,7	25,2	36,2	92,0	373,5
Skupaj	4,4	12,8	22,3	24,9	35,6	100,0	406,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	22.977	16,8											
Listavci	293.136	18,6											
Skupaj	316.113	18,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	70,70	70,70											
Priprava tal	ha	10,88	10,88											
Sadnja	ha	11,38	11,38											
Obžetev	ha	14,65	62,47											
Nega mladja	ha	12,11	12,11											
Nega gošče	ha	17,94	17,94											
Nega letvenjaka	ha	10,66	10,66											
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,89	3,89											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	12.440	12.440											
O. varstvo pred divjadjo	odn.	124,40	124,40											

Državni gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov**

Gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek				
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.		
VECNAMENSKI GOZDOVI	1.176,55	39,6	273,7	313,3	0,80	5,50	6,30	21,8	22,5	22,4	112,0	
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	115,26	63,1	262,4	325,4	0,98	5,32	6,31	15,4	16,9	16,6	85,6	
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	8,16	31,5	470,7	502,2	0,56	9,89	10,45	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj vsi gozdovi	1.299,97	41,7	273,9	315,6	0,81	5,51	6,32	20,9	21,8	21,7	108,1	

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	123,64	9,5
Drogovnjak	227,22	17,5
Debeljak	544,75	41,9
Sestoj v obnovi	404,36	31,1
Skupaj:	1.299,97	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	6,0
Jelka	3,5
Bor	3,0
Macesen	0,7
Ostali igl.	0,1
Bukev	55,2
Hrast	10,0
Pl. lst.	9,7
Dr. tr. lst.	9,0
Meh. lst.	3,0
Iglavci	13,2
Listavci	86,8
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,6	16,4	27,6	24,7	25,7	13,2	41,7
Listavci	4,9	13,3	20,6	24,5	36,7	86,8	273,9
Skupaj	5,0	13,7	21,6	24,5	35,2	100,0	315,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	11.300	20,9											
Listavci	77.557	21,8											
Skupaj	88.857	21,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	62,69	62,69											
Priprava tal	ha	5,89	5,89											
Sadnja	ha	5,91	5,91											
Obžetev	ha	7,59	41,13											
Nega mladja	ha	9,59	9,59											
Nega gošče	ha	64,94	64,94											
Nega letvenjaka	ha	30,47	30,47											
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,06	5,06											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	9.600	9.600											
O. varstvo pred divjadjo	dni	88,00	88,00											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08002A	32	32	30	36	35	32	32	28
08002B	32	32	30	34	31	32	30	30
08002C	32	32	30	36	35	34	32	30
08002D	32	32	30	34	33	32	30	30
08002E	32	32	30	34	33	30	30	28
08002F	28	26	26	28	27	26	26	26
08002G	26	26	26	28	27	26	26	26
08003A	32	32	32	34	33	32	30	30
08003B	32	32	30	34	33	32	30	30
08003C	32	32	32	32	31	28	28	28
08003D	30	30	28	34	33	32	28	28
08004A	30	30	30	32	31	30	30	30
08004B	30	30	28	34	31	32	28	28
08004C	32	32	30	34	33	32	30	30
08004D	30	30	28	34	31	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08005A	32	32	30	34	33	32	30	30
08005B	32	32	30	34	33	32	30	30
08005C	30	30	28	34	31	32	30	30
08006A	30	30	28	34	31	30	28	28
08006B	30	30	28	34	31	30	28	28
08007A	32	32	32	34	31	32	30	30
08007B	32	30	30	32	31	30	28	28
08007C	30	30	30	34	31	30	28	28
08008A	32	32	30	32	31	28	28	28
08008B	34	34	32	34	33	30	28	28
08008C	30	30	28	32	29	28	28	28
08008D	34	32	30	34	33	30	30	28
08009A	32	32	30	32	31	30	30	30
08009B	30	30	30	32	31	30	28	28
08009C	32	32	30	32	29	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08009D	32	32	30	32	31	30	28	28
08010A	34	34	32	34	33	32	30	30
08010B	32	32	32	36	33	32	30	32
08011A	30	30	30	32	31	30	28	28
08011B	30	30	30	34	33	30	30	28
08011C	28	28	28	32	31	30	28	28
08011D	30	28	28	32	31	30	28	28
08011E	30	30	28	34	33	32	30	28
08011F	30	30	28	32	31	30	28	28
08012A	30	30	30	34	31	32	28	30
08012B	32	32	30	34	33	32	30	28
08012C	30	30	28	34	33	32	30	28
08012D	28	28	28	32	31	30	28	28
08013A	32	32	30	32	31	30	28	28
08013B	28	28	28	32	31	30	28	28
08013C	32	32	32	34	31	32	30	30
08013D	32	32	30	34	33	32	30	28
08014A	32	32	30	34	33	32	30	30
08014B	30	30	30	34	31	30	28	30
08015A	30	30	28	34	31	30	28	28
08015B	32	32	30	34	33	32	30	30
08015C	28	28	28	34	31	30	28	28
08015D	32	30	30	34	33	30	30	30
08016A	34	32	32	34	31	28	28	28
08016B	32	32	30	34	33	32	30	30
08016C	32	32	32	34	31	30	30	28
08016D	30	30	30	34	31	30	28	28
08016E	32	32	30	32	31	30	28	28
08017A	32	32	30	34	31	30	28	28
08017B	32	32	30	34	33	30	30	30
08018A	32	32	30	34	31	30	28	28
08018B	30	30	28	34	33	30	28	28
08018C	32	32	30	34	31	30	30	28
08018D	34	34	32	34	33	32	30	30
08019A	32	32	30	34	31	30	28	30
08019B	32	32	30	34	33	32	30	30
08019C	30	30	28	34	31	30	28	28
08019D	32	32	30	34	33	32	30	30
08019E	32	32	32	34	31	30	30	30
08019F	30	30	30	34	31	30	28	28
08020A	30	30	30	34	31	30	30	28
08020B	30	30	28	34	31	30	28	28
08021A	30	30	30	34	31	30	28	28
08021B	30	30	28	34	31	30	28	28
08021C	32	32	30	34	33	32	28	28
08022A	34	34	32	36	35	34	34	32
08022B	34	34	34	36	35	34	32	32
08023A	32	32	32	34	33	32	30	30
08023B	30	30	30	34	31	30	28	28
08023C	30	30	30	34	33	30	28	28
08023D	32	32	32	34	31	30	28	28
08023E	32	30	30	36	33	32	30	30
08024A	32	32	30	34	33	30	30	30
08024B	34	32	32	36	35	32	30	30
08024C	32	32	32	36	33	32	30	30
08024D	34	34	32	36	35	32	30	30
08024E	34	34	32	36	33	32	32	32
08024F	32	32	32	34	33	32	30	30
08024G	32	32	32	34	33	32	30	30
08025A	32	32	32	34	31	30	30	30
08025B	32	32	32	34	33	32	30	32
08026A	32	32	32	36	35	34	32	32
08026B	32	32	34	36	33	34	32	30
08026C	34	32	32	34	31	32	30	32
08026D	30	30	30	34	31	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08026E	32	32	30	34	31	30	30	30
08027A	34	34	32	36	35	32	32	32
08028A	32	32	30	34	33	32	30	28
08028B	32	32	30	34	33	32	30	28
08028C	32	32	30	34	33	32	30	30
08028D	30	30	28	34	31	30	30	28
08029A	30	30	28	34	31	30	30	28
08029B	30	30	28	34	33	30	30	28
08029C	32	32	30	34	31	30	30	30
08030A	32	32	30	34	31	30	30	30
08030B	30	30	30	34	33	32	32	28
08031A	30	30	28	34	33	32	32	28
08031B	32	32	30	34	33	32	30	30
08031C	30	30	30	34	31	30	30	28
08031D	30	30	30	34	33	30	30	28
08032A	32	32	30	34	33	32	32	30
08032B	32	32	30	34	33	32	32	30
08032C	32	32	30	34	33	32	32	30
08032D	32	32	30	34	33	32	32	30
08033A	30	30	30	34	33	30	30	30
08033B	32	32	30	34	33	32	32	30
08033C	32	32	30	34	33	32	32	30
08033D	30	30	30	34	33	30	30	30
08034A	30	30	30	34	33	32	32	30
08034B	30	30	30	32	31	30	28	28
08034C	32	32	30	34	33	32	32	30
08035A	30	30	30	34	33	30	32	30
08035B	34	34	32	36	35	34	32	30
08035C	30	30	30	32	31	30	30	28
08035D	30	30	30	34	33	32	32	30
08036A	30	30	30	34	33	32	32	30
08036B	30	30	30	34	31	30	30	30
08036C	30	30	30	34	33	32	30	30
08036D	32	30	30	36	35	32	32	30
08036E	32	32	30	34	33	30	30	30
08037A	32	32	32	32	31	30	30	30
08037B	30	30	30	32	31	30	30	30
08037C	32	32	32	34	31	30	30	30
08037D	30	30	30	32	31	30	30	30
08038A	30	30	30	32	31	30	30	30
08038B	28	28	28	32	31	28	28	28
08038C	28	28	28	30	29	28	28	28
08038D	30	30	30	32	31	30	30	30
08038E	28	28	28	32	31	30	30	30
08039A	30	30	30	34	33	30	30	30
08039B	28	28	28	32	31	28	28	28
08040A	32	32	30	34	33	32	30	30
08040B	30	30	30	32	33	32	30	30
08040C	32	32	30	34	33	32	30	30
08040D	32	32	30	34	33	32	30	30
08040E	26	26	26	30	29	28	28	28
08040F	26	26	26	28	27	26	26	26
08041A	32	32	32	34	33	32	30	30
08041B	32	32	32	34	33	32	30	30
08041C	32	32	32	34	33	32	30	30
08041D	28	28	28	32	31	30	28	28
08041E	30	30	30	32	31	30	30	30
08042A	28	28	28	32	31	30	30	30
08042B	32	32	30	32	31	28	28	28
08042C	32	32	32	32	31	30	30	30
08042D	30	30	30	32	31	30	30	30
08043A	30	30	30	32	31	28	28	28
08043B	32	32	32	32	31	30	30	30
08043C	30	30	30	32	31	30	28	28
08043D	30	30	30	32	31	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
08043E	30	30	30	30	29	28	28	28
08043F	30	30	28	32	31	30	28	28
08043G	30	30	30	32	31	28	28	28
08044A	34	34	32	30	29	28	28	28
08044B	34	34	34	36	35	32	32	32
08044C	32	32	32	34	31	30	28	28
08044D	34	32	32	36	35	32	32	32
08044E	32	32	32	32	31	30	28	28
08044F	32	32	30	34	33	30	30	30
08044G	32	30	30	30	29	28	28	28
08044H	34	32	32	34	33	30	30	30
08044I	26	26	26	28	27	26	26	26
08045A	32	32	32	36	35	32	32	32
08045B	30	30	30	30	29	28	26	26
08045C	34	34	32	36	35	34	32	32
08045D	34	34	32	34	33	32	32	30
08045E	34	34	34	36	35	32	32	32
08045F	32	32	30	34	31	30	28	28
08045G	32	32	32	34	31	30	28	28
08046A	34	34	32	34	33	32	30	30
08046B	32	34	32	34	33	32	30	30
08046C	34	34	32	36	34	32	30	30
08046D	32	32	30	34	33	32	30	30
08046E	34	34	32	36	35	32	32	30
08046F	34	34	32	36	33	32	32	32
08046G	34	34	34	36	35	34	34	34
08047A	32	32	30	34	31	30	28	28
08047B	34	34	32	34	33	33	30	30
08047C	34	34	32	36	35	33	32	32
08047D	34	34	32	34	33	32	30	30
08047E	34	34	32	36	33	32	30	30
08047F	34	34	32	36	33	32	30	30
08047G	34	34	32	36	35	32	32	32
08047H	34	34	32	36	35	32	32	32
08048A	34	34	32	34	33	30	30	30
08048B	34	32	32	34	33	32	32	32
08048C	34	34	32	36	35	34	32	32
08048D	34	34	32	35	35	34	30	30
08048E	34	32	32	34	33	32	32	32
08049A	34	34	30	34	33	31	30	30
08049B	32	32	30	34	33	30	30	30
08049C	34	34	32	34	33	32	30	30
08049D	32	32	30	34	31	28	28	28
08049E	32	32	30	34	31	30	28	28
08049F	34	34	32	34	33	32	30	30
08050A	34	34	32	34	33	32	30	30
08050B	34	32	32	32	31	30	28	28
08050C	34	34	32	35	33	33	30	30
08050D	34	34	32	34	33	34	30	30
08050E	30	30	30	32	31	30	30	30
08050F	30	30	30	30	29	28	28	28
08050G	30	30	30	30	29	32	30	30
08051A	36	36	34	36	33	32	30	30
08051B	34	34	32	34	33	32	30	30
08051C	32	32	32	34	33	32	32	32
08051D	34	34	32	36	33	34	32	32
08052A	32	32	32	32	31	30	28	28
08052B	34	34	32	34	33	30	30	30
08052C	36	34	32	36	33	34	32	32
08052D	34	34	34	36	33	32	32	32
08052E	34	34	32	36	33	32	30	30
08052F	34	34	34	34	31	32	32	30
08052G	34	32	32	34	31	32	32	30
08052H	34	34	32	36	33	32	32	32
08053A	34	34	32	35	31	34	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
08053B	34	34	32	34	33	34	30	30
08053C	34	34	32	36	33	34	32	30
08053D	34	34	32	34	33	33	32	30
08053E	34	34	32	34	33	33	30	30
08053F	34	34	32	34	33	32	30	30
08053G	32	32	32	34	33	30	30	28
08054A	30	30	30	32	31	32	28	28
08054B	32	32	30	34	31	32	30	30
08054C	34	34	32	34	31	32	30	30
08054D	34	34	32	34	33	33	30	30
08054E	34	34	32	36	33	33	32	32
08055A	34	34	33	36	35	34	32	32
08055B	34	34	30	36	33	32	28	28
08055C	34	34	32	34	32	34	30	30
08055D	34	34	32	34	33	32	30	30
08055E	32	32	32	36	35	32	32	32
08055F	34	34	32	36	33	32	30	30
08055G	34	34	32	34	33	30	30	30
08056A	34	34	32	36	35	32	30	30
08056B	34	34	32	36	35	32	30	30
08056C	32	32	30	34	33	32	28	28
08057A	32	32	30	34	33	32	30	30
08057B	34	34	34	36	35	32	30	30
08057C	32	32	30	32	33	32	28	28
08057D	34	34	34	34	33	32	30	30
08057E	34	34	32	36	33	32	30	30
08057F	34	34	32	36	33	32	30	30
08058A	34	36	32	34	33	34	32	32
08058B	36	34	34	36	33	34	32	32
08058C	34	34	32	36	33	34	30	30
08058D	33	33	32	34	31	32	30	30
08058E	32	32	32	33	32	31	30	30
08059A	34	34	32	34	33	34	30	30
08059B	32	32	30	34	33	32	30	30
08059C	32	32	30	34	33	32	30	30
08059D	34	34	32	34	33	32	32	32
08059E	34	34	32	34	33	34	30	30
08059F	32	32	32	34	31	30	30	30
08060A	32	32	32	32	31	30	28	28
08060B	32	32	30	34	33	32	30	30
08060C	32	32	32	32	31	30	30	30
08061A	32	32	32	32	31	30	28	28
08061B	34	34	32	34	33	32	30	30
08061C	32	30	30	34	33	32	30	30
08061D	32	32	30	36	33	32	30	30
08061E	32	32	30	36	33	32	30	30
08062A	32	32	32	34	31	32	30	30
08062B	34	34	32	36	35	32	32	32
08062C	34	34	32	36	35	34	32	32
08062D	34	34	32	34	33	32	30	30
08062E	34	34	32	34	33	34	32	32
08062F	30	30	30	30	29	28	28	28
08063A	34	34	34	34	33	32	30	30
08063B	32	32	32	35	33	34	32	32
08063C	32	32	32	32	31	30	30	30
08063D	32	32	32	34	33	32	30	30
08063E	34	34	32	36	35	34	32	32
08063F	34	34	32	36	35	34	32	32
08064A	32	32	32	34	33	32	30	30
08064B	32	32	32	34	33	32	32	32
08064C	32	32	30	32	31	30	30	30
08064D	32	32	32	34	33	32	30	30
08064E	34	34	34	34	33	32	32	32
08065A	32	32	32	34	33	32	32	32
08065B	30	30	30	30	29	28	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08065C	32	32	32	32	31	30	30	30
08065D	32	32	32	32	31	30	30	30
08065E	32	32	32	32	31	30	30	30
08065F	32	32	32	32	31	30	30	30
08066A	28	28	28	30	29	28	28	28
08066B	28	28	28	32	31	30	30	30
08066C	32	30	30	34	33	32	30	30
08066D	32	32	32	32	31	30	28	28
08066E	32	32	30	34	33	32	30	30
08066F	32	32	32	34	33	30	30	30
08067A	28	28	28	32	31	30	30	30
08067B	32	32	32	34	33	32	32	32
08067C	32	32	32	34	33	32	32	32
08067D	32	32	32	34	33	32	32	32
08067E	32	32	32	34	33	32	32	32
08068A	32	32	30	34	33	32	32	30
08068B	30	30	30	34	33	32	30	30
08068C	34	34	32	36	35	34	32	30
08068D	32	32	30	34	33	32	32	30
08068E	32	32	30	32	31	30	30	30
08069A	34	34	32	34	33	32	32	30
08069B	30	30	30	32	31	30	30	28
08069C	32	32	30	34	33	32	32	30
08070A	32	32	30	34	33	32	32	30
08070B	32	32	30	34	33	32	32	30
08070C	32	32	30	34	33	32	30	30
08070D	30	30	30	34	33	32	32	30
08070E	32	32	30	34	33	32	32	30
08070F	34	34	32	36	35	34	34	30
08070G	32	32	30	34	33	32	32	30
08071A	32	32	30	34	33	32	32	30
08071B	32	32	30	34	33	32	32	30
08071C	32	32	30	34	33	32	32	30
08071D	34	34	32	36	33	32	32	30
08071E	32	32	30	34	33	32	32	30
08072A	32	32	30	34	33	32	32	30
08072B	32	32	30	34	33	32	32	30
08072C	32	32	30	34	33	32	32	30
08073A	32	32	30	34	33	32	32	30
08073B	34	34	32	36	35	34	32	30
08073C	30	30	30	34	31	30	30	30
08074A	32	32	30	34	31	30	30	28
08074B	30	30	30	34	33	32	32	30
08074C	30	30	30	34	33	32	30	30
08074D	32	32	30	34	33	32	32	30
08074E	32	32	30	34	33	32	32	30
08074F	32	32	30	36	35	32	32	30
08074G	32	32	30	34	33	32	30	30
08074H	32	32	30	36	35	32	32	30
08075A	34	34	32	36	33	34	32	32
08075B	32	32	30	34	33	32	32	30
08075C	32	32	30	34	33	32	32	30
08076A	32	32	30	34	33	32	32	30
08076B	30	30	30	36	33	32	32	30
08077A	30	30	30	34	33	32	30	30
08077B	32	30	30	34	33	32	32	30
08077C	30	30	30	34	33	30	30	30
08078A	32	32	30	36	35	34	32	32
08078B	30	30	30	32	31	30	30	28
08078C	32	32	30	36	33	32	32	32
08078D	30	30	30	34	33	32	32	30
08078E	30	30	30	36	33	34	32	30
08079A	34	34	32	36	33	32	30	32
08079B	30	30	30	34	31	30	28	28
08079C	30	30	30	34	31	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08080A	32	32	32	34	33	32	30	30
08080B	32	32	30	34	31	30	28	28
08080C	32	32	30	34	33	30	30	30
08080D	32	32	30	34	31	30	30	30
08081A	30	30	30	34	33	32	32	30
08081B	30	30	30	34	33	32	32	30
08081C	32	30	30	34	31	32	30	30
08081D	32	32	30	34	33	32	30	30
08082A	34	34	32	36	33	32	32	30
08082B	32	32	30	34	33	32	30	30
08082C	32	32	30	34	33	32	30	30
08083A	32	32	30	36	35	32	32	32
08083B	32	32	30	36	35	34	32	32
08083C	32	32	30	34	33	32	32	30
08083D	34	34	32	36	35	32	32	30
08083E	30	32	30	34	33	32	30	30
08083F	34	34	32	34	33	32	32	30
08084A	30	30	30	34	31	32	30	30
08084B	34	34	32	36	35	34	34	30
08085A	32	32	30	36	35	32	32	30
08085B	32	32	30	36	33	34	32	30
08085C	34	34	32	36	35	34	32	30
08085D	32	32	30	36	35	34	32	30
08085E	32	32	30	36	35	34	32	32
08085F	34	34	32	36	33	34	32	32
08085G	32	32	30	34	33	32	32	30
08085H	32	32	30	34	33	32	32	30
08086A	32	32	30	36	35	34	32	32
08086B	32	32	30	36	33	32	32	30
08086C	32	32	30	36	35	34	32	32
08086D	30	30	30	36	33	34	32	30
08086E	32	32	30	34	33	32	32	30
08087A	32	32	30	36	35	34	34	32
08087B	32	32	30	34	33	32	32	30
08087C	32	32	30	36	35	32	32	32
08087D	34	32	32	36	35	34	32	32
08088A	32	32	30	36	35	34	32	30
08088B	32	32	30	34	33	32	30	30
08088C	32	32	30	34	33	32	32	30
08088D	32	32	30	36	33	32	32	30
08088E	32	32	30	36	33	34	32	30
08088F	32	32	30	36	35	34	32	30
08088G	32	32	30	36	33	34	32	32
08089A	32	32	30	34	33	32	32	30
08089B	34	34	30	36	35	34	32	30
08089C	32	32	32	34	33	32	30	30
08089D	34	32	32	34	33	32	30	30
08090A	32	32	30	36	33	32	32	30
08090B	32	32	30	34	33	32	30	30
08090C	32	32	30	36	33	32	32	30
08090D	32	32	30	36	33	34	32	30
08090E	34	34	32	36	35	34	32	32
08090F	32	32	30	36	35	34	32	32
08090G	32	32	30	36	33	32	32	30
08091A	32	32	30	36	33	34	32	30
08091B	32	32	30	34	33	32	32	30
08091C	32	32	30	34	33	32	30	30
08091D	32	32	30	36	33	32	32	30
08091E	34	34	32	36	35	34	32	30
08091F	32	32	30	34	33	32	32	30
08091G	32	32	30	36	33	34	32	30
08092A	32	32	30	36	33	34	32	30
08092B	32	32	30	34	33	32	32	30
08092C	34	34	32	36	35	34	32	32
08092D	32	32	30	34	33	32	32	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
08092E	32	32	30	34	33	32	32	30
08093A	34	34	34	36	35	34	32	30
08093B	32	32	30	36	33	34	32	30
08093C	32	32	30	36	35	34	32	30
08093D	34	34	30	34	33	32	32	30
08093E	32	30	30	34	33	32	32	30
08094A	34	32	30	36	35	34	34	32
08094B	32	32	30	36	35	34	32	30
08094C	32	32	30	34	33	32	30	30
08094D	34	34	32	36	33	34	32	30
08094E	32	32	30	34	33	32	32	30
08094F	32	32	30	36	33	32	32	30
08094G	34	34	32	36	35	32	32	30
08095A	32	32	30	34	33	32	32	30
08095B	32	32	30	36	35	34	32	30
08095C	34	34	30	36	35	34	32	30
08095D	34	34	32	34	33	32	32	30
08095E	32	32	30	36	33	34	32	30
08095F	32	32	30	36	33	34	32	30
08096A	32	32	30	34	33	32	32	30
08096B	30	30	30	32	31	30	30	30
08096C	30	30	30	32	31	30	30	30
08096D	34	34	32	36	35	34	34	32
08096E	34	34	32	36	33	34	32	30
08096F	34	34	32	36	35	34	32	32
08096G	34	32	30	36	35	34	34	30
08096H	34	34	32	34	33	32	32	30
08096I	34	34	32	36	33	34	32	32
08097A	32	32	30	34	33	32	30	30
08097B	34	34	32	36	33	34	32	30
08097C	32	32	30	34	33	32	32	30
08097D	32	32	30	34	31	32	30	30
08097E	34	34	32	36	33	32	32	30
08097F	34	34	32	36	33	32	32	30
08098A	34	34	32	36	33	32	30	30
08098B	32	32	32	34	31	32	30	30
08098C	32	32	32	34	33	32	30	30
08098D	32	32	32	34	31	32	30	30
08098E	34	34	34	36	33	32	32	32
08098F	32	32	32	34	33	32	30	30
08098G	34	34	34	34	33	32	32	32
08099A	32	32	32	34	31	32	30	30
08099B	34	34	32	36	33	32	30	30
08099C	32	32	32	34	31	30	30	30
08099D	34	34	34	36	33	32	30	30
08100A	32	32	32	34	33	32	30	30
08100B	32	30	30	34	31	30	30	30
08100C	32	32	32	34	31	30	30	30
08100D	34	32	32	34	33	32	30	30
08100E	32	32	32	36	33	32	30	30
08100F	34	32	32	36	33	32	30	30
08100G	32	32	32	34	33	32	30	30
08100H	32	32	32	36	33	32	30	30
08101A	32	32	32	34	33	32	30	30
08101B	34	32	32	36	33	32	30	30
08101C	34	32	32	36	33	32	30	30
08101D	34	32	32	36	35	32	30	30
08101E	32	32	32	34	31	30	30	30
08101F	32	32	32	34	33	32	30	30
08101G	32	32	32	34	33	32	30	30
08102A	32	32	32	34	33	32	30	30
08102B	32	32	32	34	33	32	30	30
08102C	30	30	30	32	29	30	28	28
08102D	30	30	30	32	29	30	28	28
08102E	32	32	32	34	33	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
08103A	32	32	32	34	33	32	30	30
08103B	32	32	32	34	33	32	30	30
08103C	34	34	32	36	33	32	30	30
08103D	32	32	32	34	33	32	30	30
08104A	34	32	32	34	33	32	30	30
08104B	34	34	32	36	33	32	30	30
08104C	32	32	32	34	33	32	30	30
08105A	32	32	32	32	31	30	30	30
08105B	30	30	30	32	31	30	30	30
08105C	32	32	32	34	33	32	30	30
08105D	32	32	32	34	33	32	30	30
08105E	34	34	34	36	33	32	30	30
08105F	32	32	32	34	31	30	30	30
08105G	32	32	32	34	33	32	30	30
08106A	32	32	32	34	33	32	30	30
08106B	32	32	32	34	33	32	30	30
08106C	32	32	32	34	31	30	28	28
08106D	34	34	32	34	33	32	30	30
08106E	30	30	30	30	31	30	28	28
08107A	32	32	32	34	33	32	30	30
08107B	32	32	32	34	33	32	30	30
08107C	32	32	32	34	33	32	30	30
08107D	32	32	32	34	33	32	30	30
08107E	32	32	32	34	33	32	30	30
08107F	32	32	32	34	31	30	28	28
08108A	32	32	32	34	33	32	30	30
08108B	32	32	32	34	33	32	30	30
08108C	32	32	32	34	33	32	30	30
08108D	32	32	32	34	33	32	30	30
08108E	32	32	32	34	31	32	30	30
08109A	32	32	32	34	31	30	30	30
08109B	32	32	32	34	33	32	30	30
08109C	32	32	32	34	33	32	30	30
08109D	34	34	30	34	31	30	30	30
08109E	32	32	32	34	31	30	30	30
08110A	32	32	32	34	31	30	30	30
08110B	32	32	32	34	31	30	30	30
08110C	34	32	32	36	33	32	30	30
08110D	32	32	32	32	31	30	30	30
08110E	30	30	30	32	31	30	28	28
08110F	32	32	30	34	31	32	30	30
08110G	30	30	30	32	31	30	30	30
08110H	34	32	32	34	33	30	30	30
08111A	32	32	32	34	31	30	30	30
08111B	30	30	30	32	31	30	28	28
08111C	32	32	32	32	31	30	28	28
08111D	32	32	32	34	33	32	30	30
08111E	32	32	30	34	33	32	30	30
08111F	32	32	32	34	33	32	30	30
08112A	32	32	32	34	33	32	30	30
08112B	32	32	32	34	31	32	30	30
08112C	34	32	32	36	33	32	30	30
08112D	30	30	30	32	29	30	28	28
08112E	28	28	28	30	29	28	28	28
08113A	30	30	30	32	31	30	28	28
08113B	32	32	30	32	31	30	28	28
08113C	34	32	32	34	31	32	30	30
08113D	32	32	32	34	31	32	30	30
08113E	30	30	30	32	29	30	28	28
08113F	32	32	30	34	31	32	28	28
08113G	32	30	30	32	31	30	30	28
08113H	32	32	30	32	29	30	28	28
08113I	30	30	30	32	31	30	28	28
08114A	34	32	32	36	33	34	32	32
08114B	32	32	32	34	33	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08114C	32	32	30	34	33	32	30	30
08114D	30	30	30	32	31	30	28	28
08115A	34	34	34	36	33	32	30	30
08115B	34	34	34	36	33	32	32	32
08115C	34	34	34	36	35	34	32	32
08115D	34	34	34	36	35	34	34	34
08115E	32	32	32	34	33	32	32	30
08116A	32	32	32	34	31	30	30	30
08116B	34	34	34	34	33	32	32	32
08116C	34	34	34	36	33	32	32	32
08116D	34	34	34	36	35	34	32	32
08116E	34	34	34	36	35	34	32	32
08116F	34	34	34	36	35	34	32	32
08116G	34	34	34	34	33	32	30	30
08116H	34	34	34	34	33	32	32	32
08116I	32	32	32	32	31	30	30	30
08117A	34	34	32	34	33	32	30	32
08117B	34	34	32	36	33	32	32	32
08117C	34	34	34	34	33	32	30	28
08117D	34	34	32	34	33	32	30	30
08117E	34	34	32	36	33	34	30	30
08118A	32	32	30	34	33	32	30	30
08118B	30	30	28	32	31	30	28	28
08118C	32	32	32	34	33	32	30	30
08118D	32	32	30	34	33	32	30	30
08118E	32	32	32	34	33	32	30	30
08118F	32	32	32	34	33	32	30	30
08118G	32	32	32	34	33	30	30	30
08118H	32	32	30	34	33	32	30	30
08119A	32	32	30	34	33	32	32	32
08119B	32	32	32	34	33	32	32	32
08119C	32	32	32	34	33	32	32	32
08120A	32	32	32	34	33	32	32	32
08120B	32	32	32	34	33	32	32	32
08120C	32	32	32	34	33	32	32	32
08120D	32	32	32	34	33	32	32	32
08121A	32	32	32	34	33	30	30	30
08121B	34	34	32	34	33	32	30	30
08121C	32	32	32	32	31	30	30	30
08121D	30	30	30	34	33	30	30	30
08121E	32	32	32	32	31	30	30	30
08122A	30	30	28	32	31	30	28	28
08122B	32	32	30	34	33	30	30	30
08122C	32	32	32	32	31	30	30	30
08122D	30	30	30	32	31	30	28	28
08123A	32	32	32	32	31	30	30	30
08123B	32	32	32	34	31	30	30	30
08123C	32	32	32	34	33	30	30	30
08124A	32	30	30	34	33	32	30	30
08124B	30	30	30	34	33	32	30	30
08124C	30	30	30	34	33	32	30	30
08124D	28	28	28	32	31	30	30	30
08124E	30	30	30	32	31	30	30	30
08124F	28	28	32	30	29	28	28	28
08124G	30	30	30	30	29	28	28	28
08125A	28	28	28	30	29	28	28	28
08125B	34	34	34	34	33	30	30	30
08125C	30	30	30	32	31	30	28	28
08125D	32	32	32	32	31	30	30	30
08125E	32	32	32	34	33	32	32	32
08125F	30	30	30	34	33	32	32	32
08125G	30	30	30	32	31	30	30	30
08125H	30	30	30	34	33	32	30	30
08126A	34	34	34	36	35	34	32	32
08126B	32	32	30	34	33	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08126C	32	32	30	34	33	32	30	30
08126D	32	32	30	34	33	32	30	30
08126E	32	32	32	32	31	30	30	30
08126F	32	32	30	34	33	32	30	30
08127A	32	32	32	32	31	30	30	30
08127B	32	32	32	34	33	32	30	30
08127C	32	32	31	34	31	30	30	30
08127D	34	32	32	34	33	34	32	32
08128A	34	32	32	36	33	34	32	32
08128B	34	34	32	36	35	34	32	32
08128C	32	32	32	34	33	32	30	30
08128D	33	32	32	34	31	30	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
04012	SM	085	0,0450	0,0386	0,0338	0,0300	0,0269	0,0241	0,0218	0,0196	0,0177	0,0160	0,0144	0,0130	0,0116	0,0103
	JE	086	0,0684	0,0560	0,0467	0,0393	0,0331	0,0278	0,0232	0,0191	0,0153	0,0120	0,0089	0,0061	0,0034	0,0009
	OI	319	0,0121	0,0108	0,0097	0,0089	0,0083	0,0077	0,0072	0,0068	0,0064	0,0060	0,0057	0,0054	0,0051	0,0048
	BU	419	0,0456	0,0392	0,0344	0,0306	0,0275	0,0247	0,0224	0,0202	0,0183	0,0166	0,0150	0,0136	0,0122	0,0109
	HR	519	0,0331	0,0294	0,0267	0,0244	0,0226	0,0210	0,0197	0,0184	0,0173	0,0163	0,0154	0,0146	0,0138	0,0130
	PL	622	0,0426	0,0355	0,0302	0,0260	0,0225	0,0195	0,0169	0,0145	0,0124	0,0105	0,0088	0,0071	0,0056	0,0042
	TL	707	0,0484	0,0399	0,0337	0,0286	0,0245	0,0209	0,0178	0,0150	0,0125	0,0102	0,0081	0,0062	0,0044	0,0027
	ML	879	0,0623	0,0437	0,0325	0,0250	0,0197	0,0157	0,0126	0,0102	0,0081	0,0064	0,0050	0,0038	0,0027	0,0018
06012	SM	085	0,0450	0,0386	0,0338	0,0300	0,0269	0,0241	0,0218	0,0196	0,0177	0,0160	0,0144	0,0130	0,0116	0,0103
	JE	086	0,0684	0,0560	0,0467	0,0393	0,0331	0,0278	0,0232	0,0191	0,0153	0,0120	0,0089	0,0061	0,0034	0,0009
	OI	319	0,0121	0,0108	0,0097	0,0089	0,0083	0,0077	0,0072	0,0068	0,0064	0,0060	0,0057	0,0054	0,0051	0,0048
	BU	420	0,0386	0,0336	0,0298	0,0268	0,0243	0,0221	0,0203	0,0186	0,0171	0,0157	0,0145	0,0133	0,0122	0,0112
	HR	520	0,0385	0,0327	0,0285	0,0251	0,0222	0,0198	0,0177	0,0158	0,0141	0,0125	0,0111	0,0098	0,0086	0,0074
	PL	622	0,0426	0,0355	0,0302	0,0260	0,0225	0,0195	0,0169	0,0145	0,0124	0,0105	0,0088	0,0071	0,0056	0,0042
	TL	707	0,0484	0,0399	0,0337	0,0286	0,0245	0,0209	0,0178	0,0150	0,0125	0,0102	0,0081	0,0062	0,0044	0,0027
	ML	879	0,0623	0,0437	0,0325	0,0250	0,0197	0,0157	0,0126	0,0102	0,0081	0,0064	0,0050	0,0038	0,0027	0,0018
06412	SM	085	0,0450	0,0386	0,0338	0,0300	0,0269	0,0241	0,0218	0,0196	0,0177	0,0160	0,0144	0,0130	0,0116	0,0103
	JE	086	0,0684	0,0560	0,0467	0,0393	0,0331	0,0278	0,0232	0,0191	0,0153	0,0120	0,0089	0,0061	0,0034	0,0009
	OI	319	0,0121	0,0108	0,0097	0,0089	0,0083	0,0077	0,0072	0,0068	0,0064	0,0060	0,0057	0,0054	0,0051	0,0048
	BU	419	0,0456	0,0392	0,0344	0,0306	0,0275	0,0247	0,0224	0,0202	0,0183	0,0166	0,0150	0,0136	0,0122	0,0109
	HR	519	0,0331	0,0294	0,0267	0,0244	0,0226	0,0210	0,0197	0,0184	0,0173	0,0163	0,0154	0,0146	0,0138	0,0130
	PL	622	0,0426	0,0355	0,0302	0,0260	0,0225	0,0195	0,0169	0,0145	0,0124	0,0105	0,0088	0,0071	0,0056	0,0042
	TL	707	0,0484	0,0399	0,0337	0,0286	0,0245	0,0209	0,0178	0,0150	0,0125	0,0102	0,0081	0,0062	0,0044	0,0027
	ML	879	0,0623	0,0437	0,0325	0,0250	0,0197	0,0157	0,0126	0,0102	0,0081	0,0064	0,0050	0,0038	0,0027	0,0018
21012	SM	085	0,0450	0,0386	0,0338	0,0300	0,0269	0,0241	0,0218	0,0196	0,0177	0,0160	0,0144	0,0130	0,0116	0,0103
	JE	086	0,0684	0,0560	0,0467	0,0393	0,0331	0,0278	0,0232	0,0191	0,0153	0,0120	0,0089	0,0061	0,0034	0,0009
	OI	319	0,0121	0,0108	0,0097	0,0089	0,0083	0,0077	0,0072	0,0068	0,0064	0,0060	0,0057	0,0054	0,0051	0,0048
	BU	419	0,0456	0,0392	0,0344	0,0306	0,0275	0,0247	0,0224	0,0202	0,0183	0,0166	0,0150	0,0136	0,0122	0,0109
	HR	519	0,0331	0,0294	0,0267	0,0244	0,0226	0,0210	0,0197	0,0184	0,0173	0,0163	0,0154	0,0146	0,0138	0,0130
	PL	622	0,0426	0,0355	0,0302	0,0260	0,0225	0,0195	0,0169	0,0145	0,0124	0,0105	0,0088	0,0071	0,0056	0,0042
	TL	707	0,0484	0,0399	0,0337	0,0286	0,0245	0,0209	0,0178	0,0150	0,0125	0,0102	0,0081	0,0062	0,0044	0,0027
	ML	879	0,0623	0,0437	0,0325	0,0250	0,0197	0,0157	0,0126	0,0102	0,0081	0,0064	0,0050	0,0038	0,0027	0,0018

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preglednica: Seznam z novim načrtom preoblikovanih odsekov

Star odsek	Površina	Nov odsek
08006C	1,91	08006B
08007B	4,60	08007A
08007D	1,52	08007B
08009D	1,22	08009B
08009F	13,42	08009D
08010C	0,15	08010A
08016F	0,35	08016D
08017C	4,75	08017A
08017D	3,26	08017A
08017E	1,86	08017B
08019G	2,14	08019E
08019H	3,35	08019D
08019I	1,65	08019F
08021B	1,31	08021C
08021D	0,36	08021B
08030C	1,42	08030B
08031E	0,79	08031B
08031F	1,91	08031B
08032D	1,88	08032C
08032E	3,16	08032D
08033E	0,31	08033A
08035E	1,00	08035D
08036F	1,16	08036E
08036G	1,19	08036B
08038F	3,36	08038D
08039C	1,55	08039B
08045H	1,52	08045D
08047I	2,52	08047E
08049G	2,94	08049D
08050H	0,99	08050E
08053H	4,35	08053B
08057G	4,91	08057D
08057H	2,96	08057A
08069D	0,64	08069A
08076C	1,22	08076A
08077D	2,58	08077B
08078F	2,47	08078E
08081E	0,73	08081D
08084C	0,54	08084B
08085C	0,92	08085B
08085I	8,03	08085C
08086F	2,68	08086E
08087E	4,04	08087A
08087F	0,72	08087A
08091H	0,14	08091G
08092F	8,30	08092B
08094H	2,04	08094G
08094I	16,84	08094G
08094J	8,48	08094G
08096C	4,01	08096D
08096J	6,03	08096C
08097G	1,26	08097A
08100I	6,06	08100F
08100J	5,02	08100H
08100K	1,18	08100F
08102F	0,75	08102B
08102G	24,19	08102E
08103E	3,19	08103B
08104D	1,77	08104C
08105H	1,22	08105D
08105I	1,89	08105F

Star odsek	Površina	Nov odsek
08105J	2,67	08105D
08114E	1,36	08114D
08125I	4,02	08125H

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	Hlodovina I	110,00
11	smreka	Hlodovina II	90,00
11	smreka	Hlodovina III	78,99
11	smreka	Ostali les	45,00
21	jelka	Hlodovina I	90,00
21	jelka	Hlodovina II	78,00
21	jelka	Hlodovina III	70,00
21	jelka	Ostali les	46,00
30	bori	Hlodovina	60,00
30	bori	Ostali les	40,10
34	macesen	Hlodovina I	102,50
34	macesen	Hlodovina II	90,00
34	macesen	Hlodovina III	81,00
34	macesen	Ostali les	50,50
39	ostali iglavci	Celulozni les	37,44
40	bukev	Hlodovina I	80,00
40	bukev	Hlodovina II	70,00
40	bukev	Hlodovina III	62,50
40	bukev	Ostali les	54,00
50	hrast	Hlodovina	150,00
50	hrast	Ostali les	70,00
55	kostanj	Hlodovina	87,20
55	kostanj	Ostali les	36,22
60	plemeniti listavci	Hlodovina	70,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	62,00
70	drugi trdi listavci	Drva	49,23
80	mehki listavci	Prostor. les	40,68
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	74,86
90	topoli, črna jelša	Ostali les	40,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2022 (Vir: Cenik SiDG za direktno prodajo GLS za leto 2022).

Cena gozdnega dela:

- za posek v vseh gozdovih: 17,78 €/uro;
- za spravilo v vseh gozdovih: 32,09 €/uro;
- za gojitvena in varstvena dela v državnih gozdovih: 16,75 €/uro.

13 Prostorski del načrta

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 123: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.484,41	100,00
1b) Novo določene površine gozdov	104,54	2,56
1c) Novo izločene gozdne površine*	112,06	2,04
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	4,29	0,08
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5.508,60	100,44
Površine v zaraščanju (niso gozd)	304,72	5.508,60
Druge gozdna zemljišča	31,48	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 124: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	1.053,24	19,0
Ostala površina	4.486,84	81
Skupaj	5.540,08	100,0

V GGE je opredeljenih 1.053,24 ha gozdov, kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, ki se po svojem namenu ne izključujejo.

Na karti 2b z naslovom »Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda«, so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1);

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2);

3 - območje - z navzočo vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2);

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 125: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	22,02	0,4
2. območje (E1, S2)	31,90	0,6
3. območje (E2, S1)	0,00	0,0
4. območje ((E2, S2)	19,00	0,3
Ostala površina	5.467,16	98,7
Skupaj	5.540,08	100,0

Konflikte med ekološkimi in okolje obremenjujočimi socialnimi funkcijami je možno pričakovati na:

- območju KO Ceršak ob Keltski poti,
- jugovzhodu GGE v KO Trčova.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 126: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	579,32	10,6
2 - velika	1.675,31	30,4
3 - srednja	2.939,05	53,4
4 - majhna	295,14	5,4
5 - brez načrtovanih ukrepov	19,78	0,4
Skupaj	5.508,60	100,0

V GGE prevladuje srednja intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzema 53,4 % površine. 30,4 % gozdov je z veliko intenzivnostjo gospodarjenja. Majhna intenzivnost gospodarjenja je na 5,4 % in zelo velika na 10,6 % površin gozdov. Ukrepi niso načrtovani v ekocelicah in gozdnem rezervatu Dobrenje.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.)).

Preglednica 127: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	5.099,02	92,6
GPN, ukrepi so dovoljeni	401,42	7,3
GPN, ukrepi niso dovoljeni	8,16	0,1
Skupaj	5.508,60	100,0

V gozdnogospodarski enoti prevladujejo večnamenski gozdovi, ki zavzemajo 92,6 % vseh gozdov v enoti. Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, zavzemajo 401,42 ha gozdov. Gozdovi te gospodarske kategorije so na območjih Ceršaka ob reki Muri, ob Perniškem jezeru, na Meljskem hribu in na območju Metave. V GGE je 8,16 ha gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni (gozdni rezervat Dobrenje). Varovalnih gozdov v GGE ni.

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 128: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
Grmišča	0,00	0,0
Zimovališča	0,00	0,0
Mirne cone	0,00	0,0
Skupaj gozd	5.508,60	100,0

V GGE ni območij gozdov, pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (karta št. 6a ni izdelana).

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 129: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) (%)
EPO			
Drava - spodnja	91,33	16,77	0,3
Mura – Radmožanci	537,49	440,89	8,0
Slovenske gorice – osrednji del	2.429,20	347,66	6,3
Hrastovec	185,42	105,26	1,9
Ščavniška dolina	607,13	263,72	4,7
Pesniška dolina	1,8	-	-
Slatinski potok	3,61	1,47	0,0
EPO skupaj	3.855,98	1.175,77	21,2
NATURA 2000			
SPA – Mura	249,54	163,29	2,9
SPA – Drava	103,76	16,77	0,3
SAC – Mura	537,49	440,89	8,0
SAC – Drava	75,56	10,64	0,1
SAC – Slatinski potok	3,61	1,47	0,0
Skupaj	969,96	633,06	11,3

V GGE je pet območij Nature 2000: POO Mura, POO Drava, POO Slatinski potok, POV Mura, POV Drava.

V GGE je sedem ekološko pomembni območji: EPO Drava – spodaj, EPO Mura – Radmožanci, EPO Slovenske gorice – osrednji del, EPO Hrastovec, EPO Ščavniška dolina, EPO Pesniška dolina, EPO Slatinski potok.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) – ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

Preglednica 130: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

	Površina/Dolžina	Delež (%)	Pov. v gozdu (ha)
Vodovarstvena območja - državni	6,14	0,03	1,39
Vodovarstvena območja - občinski	108,18	0,52	21,78
Referenčni odseki linije	-	-	-
Referenčni odseki na jezerih (ni v OE MB)			
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	106,21	0,51	5,29
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	184,45	0,88	9,84
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	251,44	1,20	3,27
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	216,37	1,03	1,19
Območje veljavnosti rezultatov	1.714,58	8,17	83,54
Območje pogostih poplav	44,87	0,21	0,00
Območje redkih poplav	365,78	1,74	12,48
Območje zelo redkih poplav	892,13	4,25	20,69
Poplavni dogodki – Območje poplave	222,74	1,06	0,75
Plazovita območja (ni v OE MB)			
Ni verjetnosti pojavljanja plazov	4.204,17	20,03	321,66
Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	986,52	4,70	404,45
Majhna verjetnost pojavljanja plazov	1.682,79	8,02	595,12
Srednja verjetnost pojavljanja plazov	2.883,64	13,74	1.138,48
Velika verjetnost pojavljanja plazov	5.591,05	26,64	1.970,65
Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	5.636,55	26,86	1.078,23
Erozijska območja - Običajni ukrepi	901,49	4,30	381,96
Erozijska območja - Zahtevni ukrepi	13.045,26	62,17	3.625,35
Erozijska območja - Strogi ukrepi	4.550,65	21,69	1.011,16
Celotna površina GGE	20.984,72	100,00	5.508,59

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom. Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 131: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	117,28	2,1
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	5.100,07	92,6
Krčenje gozda je dopustno	291,25	5,3
Skupaj	5.508,60	100,0

Krčenje gozda ni dovoljeno na 2,1 % površine gozdov.

Krčenje gozda praviloma ni dopustno na 92,6 % površine gozdov.

Krčenje gozda je dopustno na 5,3 % površine gozdov.

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila

Na karti št. 11 so prikazana cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila.

Karta št. 11 v merilu 1 : 25.000 je namenjena prikazu cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila.

13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Karta št. 9b v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest ni izdelana.

13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Karta št. 9c v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak ni izdelana.